

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 200 (12.832)

Trst, sreda, 26. avgusta 1987

559
ije)
23
B554 AA
DIREKCIJA KNJITARNICA
P.P. 132
66001 KOPER
60100200

Kljub rahlemu izboljšanju vremenskega stanja in le občasnim naliveom

Polsko jezero ogroža vso dolino Minister Gaspari v centru kritik

*Manjši plaz drsi proti jezeru - Voda v jezeru je na tem, da se zlije v dolino
Izjemno stanje v Valtellini in prealarmno stanje v Sondriu*

SONDRIO — Sondalo, Tirano, Serio, Mazzo, Grosio, Grosotto, Lovero, Valdisotto, Tovo, Verbio, Villa di Tirano, Bianzone, Teglio, Castello dell'Acqua, Ponte, Chiuro, Piatteda, Montagna, Tresivio in Poggiridenti. Iz teh dvajset občin Valtelline so sinoči izselili 20 tisoč ljudi.

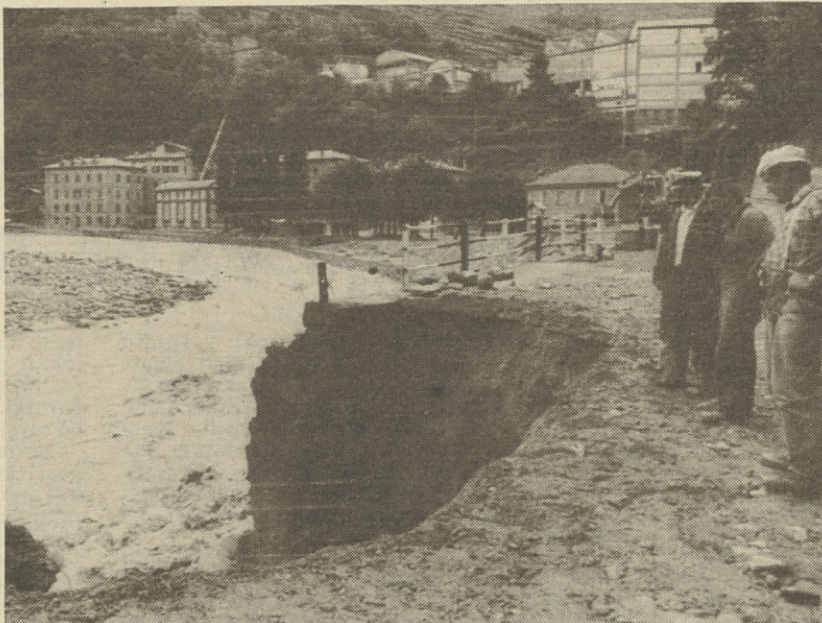
Naj bi se torej kmalu izpolnili tisti najavljeni premiki, ki jih je podcenjeval in minimiziral le minister za civilno zaščito Gaspari. Mesec dni po prvem udarcu, ki ga je slabo vreme zadalo tej dolini Lombardije, je deževje ponovno udarilo po Valtellini, vendar tokrat manj nepričakovano. Prvi nalive so vzbudili veliko utemeljene zaskrbljenosti med tehnični civilne zaščite, ki so merili višino nadmorske višine, do katere se je povzpela gladina Polskega jezera.

Jezero je bilo že sinoči na tem, da se izlije v dolino, naravni jez, ki ga je ustvaril plaz v Dolini Pola pa predstavlja veliko neznanko. Voda bi lahko že danes prerasla višek zmogljivosti kotanje in si poiskala najkrajšo pot do doline. Obljubljeni posegi, namestitve črpalk, kopanje odvodnih tunelov in druge rešitve perečega vprašanja novorojenega jezera so zdaj neizvedljive. Minister za civilno zaščito je

še včeraj iskal podjetje, ki bi si prevzelo breme tako delikatnih in nujnih posegov, sinoči pa je moral sprico narasčajoče nevarnosti kloniti in preklcati delavce.

Jezero Pola in vasi, ki ležijo pod njim, so torej prepuščene milosti in nemilosti vremenskih razmer. Kdaj bo voda pljusnila v dolino, kako si bo uredila strugo, kako bo to preizkušnjo prestal desetstisočtanski zemeljski usad, bo zdaj odvisno izključno od padavin, človek bo lahko le obrobno vskočil v naravni cikel.

Prebivalstvo naj bi bilo tokrat sicer na varnem. Nekateri so se priselili k sorodnikom, drugi so si uredili zasilno bivališče v šolah in drugih javnih strukturah. Kljub vsem neizvedljivostim so trenutno bolj na varnem kot minister za civilno zaščito Gaspari, ki je deležen vsestranskih političnih napadov in utemeljenih kritik. Predsednik komunistične skupine v poslanski zbornici Zangheri izredno kritično gleda na način, s katerim so izvedli masovno izseljevanje prebivalcev dvajsetih občin, senator Pecchioli zahteva, naj se zbere senatna komisija za varstvo okolja, Lega ambiente pa zahteva od ministra, naj odstopi.

Primer škode, ki jo je povzročil potok Mallero pri Sondriu

(Telefoto AP)

Protest usmrtev Paule Cooper

RIM — Pred ameriškim veleposlanštvom v Rimu je bila včeraj manifestacija proti usmrtni Paule Cooper, ki je pred tremi leti umorila priletno učiteljico katekizma. Temnopolito dekle, ki je ravno včeraj dopolnila 18. leto, je zaprta v Indianapolisu (Indiana). Protest so priredili radikalci v imenu mednarodnega organizma, ki se bori za odpravo smrtnih kazni in v katerem je včlanjenih kakšnih 50 človekoljubnih ustanov, tako tudi Amnesty International. Ta organizem je zbral v Italiji že milijon podpisov k peticiji za rešitev Paule pred električnim stolom, a guverner države Indiana je prejel v zadnjih nekaj mesecih nadaljnjih 400.000 pozivov v tem smislu.

Delegacijo manifestantov je sprejel prvi sekretar ambasade, ki je obljubil, da bo o zadevi nadrobno poročal odsojenemu veleposlaniku Rabbu, sicer pa je glasnik diplomatskega predstavništva povedal, da washingtonska vlada pozorno sledi vsej tej zadevi, »saj ve, da je italijanska javnost zelo občutljiva do tega vprašanja«. ACLI zahteva revizijo procesa in poudarja, da so ZDA podpisale vrsto mednarodnih sporazumov o človekovih pravicah, ki ne dovoljujejo kaznovati mladoletnih z usmrtnijo. Za Paulo Cooper so se zavzeli med drugim še katoliški intelektualci, zaporniki in jetniški pazniki sardinske kaznilnice v Isiliju in bivši škof iz Beliceja na Siciliji msgr. Riboldi. Alberto Moravia pa je svoj čas zapisal: »Brez usmiljenja ni pravice.«

Kdo je Mario Tuti

RIM — Mario Tuti, ki sodi po splošnem mnenju med neuklonljive voditelje italijanskega neofašizma, se je rodil pred 40 leti v Empoliju nedaleč od Firenc. Njegovo ime je prišlo prvič v javnost 24. januarja 1975, ko je ustrelil policijskega brigadirja Leonarda Falca in agenta javne varnosti Giovannija Ceravola, ki sta mu hotela preiskati stanovanje. Na piki so ga imeli, ker je pripadal skrajno desničarski prevratniški organizaciji Fronte nazionale rivoluzionario, sicer pa je služboval kot vesten geometer na županstvu v Empoliju.

Po dvojnem umoru je pobegnil v Francijo, kjer so ga aretirali 27. julija istega leta, ker ga je italijansko sodstvo medtem v odsotnosti obsodilo na dosmrtno zaporno kazen; 26. avgusta je sodišče v Aix-en-Provenču sprejelo zahtevo italijanskih oblasti po njegovi izročitvi in 13. decembra se je Tuti vrnil v domovino. Dne 28. aprila 1976 mu je porotno sodišče v Arezzu naložilo 20 let zapor zaradi nezakonite dejavnosti v sklopu organizacije FNR, 30. novembra mu je kasacijsko sodišče potrdilo dosmrtno ječo zaradi uboja omenjenih dveh policistov, a 1. decembra 1977 je porotno prizivno sodišče potrdilo razsodbo sodnikov iz Arezza, ki je zadevala bombna atentata z dne 31. decembra 1974 in 6. januarja 1975 na železniški progi Firenze-Rim pa tudi obtožbo obnovitve razpuščenega fašističnega stranke.

Tutija so nato obdolžili še pokola na vlaku Italicus z dne 4. avgusta 1974, ki je zahteval 12 smrtnih žrtev in 48 ranjenih. Na procesu, ki se je začel v Bologni 3. novembra 1981, so neofašista kot glavnega obtoženca označili za organizatorja atentata: 20. julija 1983 so ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov, toda prizivno sodišče ga je 18. decembra 1986 obsodilo na dosmrtno ječo.

V obdobju med prvo in drugo obsodbo na najvišjo kazen, sicer 13. aprila 1981, je Mario Tuti izvršil še en uboj. Tokrat je s pomočjo zloglasnega črnega prevratnika, bivšega vojaškega oficirja Pierluigija Concutellija, kar v jetnišnici v Novari pokončal Ermanna Buzzija: gre za enega od krivcev za pokol na Trgu Loggia v Bresciji leta 1974, ki se je pripravljaj, da pred preiskovalci razkinka svoje pajdaše. (dg)

Zločinska tolpa zahteva helikopter za beg, drugače bo zagrešila pokol Fašist Mario Tuti sprožil upor jetnikov na Elbi: v rokah imajo petnajst talcev

LIVORNO — V kaznilnici blizu letoviškega središča Porto Azzurro na otoku Elbi med Piombinom in Bastio na Korziki je izbruhnil včeraj dopoldne upor. Sedem zapornikov, ki jih vodi zloglasni neofašist Mario Tuti, se je zaprla s 17 talci v ambulantno in zahtevalo sredstvo za pobeg. Po dveh ultimatih, ki sta se iztekla ob 17. oziroma 18.45 sinoči, ne da bi zločinci uresničili grožnjo o postopnem poboju, se pogajanja nadaljujejo.

Začelo se je ob 10.30. Po uri prostosti na športnem igrišču se Tutijeva skupina ni vrnila v enoposteljne celice, ampak je z noži in revolverji, ki si jih je priskrbel neznano kako, onesposobila 11 paznikov, njihovega poveljnika, ravnatelja jetnišnice, zdravnika, bolničarja, psihologa in vzgojitelja ter se z njimi zaprla v ambulantno. Dva talca so uporniki priklenili k vratnim rešetkam in vperili vanju revolverje, s katerimi so preprečili vsak poskus protinapada. Pol ure zatem so izpustili vodjo čuvajev, maresala Stanislava Munna, okrog treh popoldne pa še agenta Luigija Erma, ki ima srčno napako. Ta je povedal varnostnikom, da ima tolpa tudi dve ročni bombi.

S Tutijem in pajdaši se je prišel pogajati namestnik državnega tožilca iz Livorna Cingolo: ko so zahtevali, da jim priskrbi neprobojni avto: kaznilniškega ravnatelja, jim je odvrnil, da je po-

kvarjen. Nato so zahtevali policijski gliser pa še helikopter z najmanj osmimi sedeži: dobili niso ne enega ne drugega in kljub temu podaljšali tudi drugi ultimat. Dr. Cingolo se je strogo držal navodil, ki jih je prejel po nujnostnem sestanku med predsednikom vlade, notranjim in pravosodnim ministrom, podtajnikom v predsedstvu vlade, načelnikom policije in karabinjerjev ter direktorjem kaznilnic: vztrajati in upornike pregovoriti, naj se predajo. Zvečer je bil v Palači Chigi še en tak sestanek. Popoldne je skušala po telefonu spregovoriti s Tutijem njegova 73-letna mati Ester, a zaman. Medtem pa so policisti, karabinjerji, finančni stražniki in seveda jetniški pazniki pa še posebne bojne enote NOCS in GIS tako na kopnem kot na morju in v zraku ustvarile neprediren varnostni obroč, kar pa ni zmotilo prebivalstva in turistov v dva kilometra oddaljenem Portu Azzurru.

Uporniško skupino sestavljajo poleg Tutija elementi, ki so bili obsojeni na kazni od 26 let zapor do dosmrtno ječo zaradi zverinskih umorov: Mario Marroccu, Gaetano Manca, Mario Cappai, Ubaldo Rossi, Roberto Macetti, Mario Tolu in neki Tramontano (dva od teh naj bi se ogradila od nadaljnjih akcij). Po nepotrjenih vesteh so zvečer izpustili še štiri talce, med njimi tudi žensko, menda socialno asistentko. (dg)

Arhivski posnetek Maria Tutija, ko je na sodišču v Bologni iztegoval roko v fašistični pozdrav (AP)

Koncert v čast nevesti

Barkovljanski pevski zbor je sinoči v Kraškem muzeju zapel v čast letošnjo kraške neveste, s čimer se je 13. kmečka ohcet pravzaprav začela

NA 5. STRANI

Konec Goriovih počitnic

RIM — Po krajšem odmoru se je predsednik vlade Goria že včeraj vrnil v Rim, kjer je imel vrsto pogovorov s svojimi najožjimi sodelavci, s katerimi je pripravil dnevni red četrtkove vladne seje. Delo je moral nekajkrat prekiniti zaradi nujnih sestankov v zvezi z uporom jetnikov v zaporu Porto Azzurro.

Seja ministrskega sveta bo posvečena dobren del spornemu vprašanju krize v Perzijskem zalivu ter morebitni italijanski udeležbi pri odstranjevanju min. O položaju v Zalivu bo uvodoma poročal zunanji minister Andreotti, čigar stališča so, kot znano, v nasprotju s stališči obrambnega ministra Zanoneja. Zanon, ki ga bodo podprli republikanci, bo vztrajal pri svoji zahtevi, da Italija pošlje minolovce v Zaliv, če se položaj ne uredi v skladu z zahtevami OZN. Utegnil bi poseči tudi minister za zunanjo trgovino

Ruggero, ki naj bi poročal o ukrepih, ki zadevajo izvoz orožja iz Italije.

Vprašanje Zaliva bo na prvem mestu, vendar ni nič manj pomembnih trenutni položaj v Valtellini. Če se bo stanje poslabšalo, se bo morala vlada ukvarjati tudi s tem. Poleg tega so na dnevnem redu ukrepi glede univerze, zakonski osnutek o uvedbi evropskega vozniškega dovoljenja ter uvedba nekaterih novih obdavčitev. Kar zadeva uvedbo evropskega vozniškega dovoljenja, bodo zadevni zakonski osnutek spet predstavili, ne da bi ga spremenili v primerjavi z onim, ki so ga že predstavili, vendar ne odobrili, v prejšnji zakonodajni dobi. Novi zakon vsebuje vrsto novosti za avtomobiliste: obvezni bodo varnostni pasovi tudi na zadnjih sedežih, zakon pa bo vseboval tudi strožje ukrepe proti tistim, ki vozijo pod vplivom alkohola in mamil. Spremenili bodo tudi vozniški izpit.

G. R.

Direktor Agrokomerca v protinapadu: napad na njegovo podjetje neutemeljen!

BEOGRAD — Sklep jugoslovanskih bančnikov, da Agrokomerčeve neplačane menice spreminijo v posojilo, močno odmeva. V Sloveniji predvsem zato, ker je še dan pred omenjeno odločitvijo nekdanji guverner Narodne banke Janko Smole v Delu izjavil, da bi takšna pot pomenila finančni samomor - pa tudi zato, ker je takšno rešitev napovedal že samozvestni direktor Agrokomerca Fikret Abdić takoj po izbruhu alere.

Medtem pa guverner Bosanske narodne banke Jure Pelivan ne skriva olajšanja zaradi elegantnega ukrepa. Po njegovih besedah bo izsiljeno posojilo prineslo koristen predah, med katerim se bo dalo najti učinkovite rešitve za sanacijo kladuškega giganta. Prezident Abdić, kot samodržnemu direktorju Agrokomerca spoštljivo pravijo njegovi sodelavci, pa ni videti potolažen, temveč je ogorčen. Reakcije na Agrokomerčevo avanturo je včeraj imenoval kar »hajke na njihov prizadevni kolektiv«, ki ni nikogar oropal, kot govorijo zlonamerni novinarji. Res je, da so izdajali menice brez kritja, da so malce pretresli finančni sistem države, toda to je tudi vse.

»Bili smo prisiljeni tako ravnati,« je rekel Abdić novinarjem, ko so ga obiskali v njegovi delovni rezidenči ob obali. »Sicer ne bi mogli zaključiti velikega investicijskega projekta, s katerim bo Agrokomerc stopil v razvojno orbito.«

»Namen posvečuje sredstva«, bi rekli. Marsikdo si bo ob takšnih vehementnih izjavah pulil lase, toda Fikret se ne da: »V vsakem poslu je tudi nekaj tveganja. Tisti, ki se razvija, tudi več tvega in pogosteje greši.« Agrokomerc je to, kar je storil, zagrešil po zakonu o verjetnosti, ne pa po zakonih »lopovluka«, kot se blagoveneče po bosansko reče barabiji.

Prvi človek Velike Kladuše (in Opatije) je komentiral tudi zlobna namigovanja na vlogo družine Pozderac (Hakija, brat podpredsednika predsedstva SFRJ Hamdije Pozderca, je bil v časopisju večkrat omenjen kot zunanji svetnik Agrokomerca). Vprašal se je, če s temi govoricami morda kdo cilja na sam vrh države (grozno). Sicer pa družini Abdić in Pozderac veže prijateljstvo, nikakor pa ne kakšne rodovne vezi. Res je Agrokomerc (Abdić) užival podporo tako Hamdije kot Hakije, toda ni šlo za nikakršne privilegije in načelne podpore ne bi smeli interpretirati tako, kot bi šlo za nekakšno miljenčko politike (politikov). Kot pravi Abdić — njemu niso potrebni nikakršni privilegiji, saj dela 16 in celo 18 ur dnevno, spi pa le tri ure. (Če je tako, potem seveda ni čudno, da ima zdravstvene težave in mora zato uradovati v blagi klimi opatijskega okolja...)

V vseh štirih letih, kolikor živi in dela na morju, se še ni kopal, je še potarnal Abdić. »Moje

zdravstveno stanje je narekovalo mojo razvojno pot, a moja največja vloga je, da sem na čelu Agrokomerca, dokler sem mu potreben.« Sicer pa so vse sorodstvene povezave v Agrokomercu povsem naključne. Vsi njegovi sorodniki delajo v tem podjetju pač zato, ker je to največje podjetje v Kladuši, v katerem je zaposlenih 80 odstotkov prebivalcev tega kraja.

Čeprav Abdića hudo muči seneni nahod, bo konec oktobra tvegati in odšel v Kladušo, da bo »v živo« vodil ljubljani kolektiv ter mu kazal pot v prihodnost. (Sicer pa oktobra menda cvetnega prahu celo v Veliki Kladuši ni prav veliko...)

Bralcem, ki so se zaradi solz ganotja morebiti pretolkli do teh vrstic, samo še en podatek: beogradska Investbanka bo tožila vse udeležence v igri z menicami — tako tiste, ki so papirje izdajali, kot bančnike, ki so jih avalirali oziroma prenašali.

Predstavniki Agrokomerca je pred dnevi novinarju Nedeljskega zatrdil, da je njegov kolektiv tako dobra firma, da bo zaradi sodobnih konceptov zanesljivo prišel v zgodovino jugoslovanske ekonomske znanosti.

Sodeč po zadnjih dogodkih se jim je to pravzaprav že posrečilo...

Z. Š.

V Južni Afriki se stavka nadaljuje

JOHANNESBURG — Zastopniki južnoafriških rudarjev, ki stavkajo že celih 16 dni, so se včeraj na Zbornici rudnikov sestali s predstavniki južnoafriških rudarskih družb, da bi poiskali kompromisno rešitev spora in tako zaključili najdaljšo stavko v zgodovini južnoafriškega rudarstva. Dolga stavka je skoraj povsem ohromila izkop zlata in premoga, najbolj pomembnih izvoznih postavk južnoafriškega gospodarstva, dnevno pa so rudarske družbe zaradi stavke oškodovane za približno 10 milijard lir.

Tako sta se obe strani sestali, kar se je zgodilo prvič od začetka stavke in to daje upanje, da bo stavkovnega vala, ki je doslej povzročil že vsaj šest človeških žrtev, 340 ranjenih in 230 aretiranih, kmalu konec. Generalni tajnik nacionalne unije rudarjev (NUM) in glavni organizator stavke Cyril Ramaphosa je po sestanku dejal, da še niso odločili datuma naslednjega srečanja, zato se bo stavka nadaljevala.

Vendar sta se sperti strani na srečanju dotaknili pomembnih vprašanj, ki bodo, če že ne odpravili, vsaj omejili hud sindikalni spor. Delodajalci so, kot je zatrdil eden izmed udeležencev sestanka, pripravljeni nuditi nekaj stranskih ugodnosti, kot so boljše plačani dopusti in odpravnine tudi v primeru smrtnih nesreč v rudnikih. Sindikalisti in predstavniki zasebnih rudnikov pa se še niso pogovarjali o glavnem jabolku spora: zvišanju plač. Stavkajoči delavci zahtevajo zvišanje plač za 30 odstotkov, delodajalci pa so pripravljeni le delno ugoditi tej zahtevi; slednji predlagajo zvišanje plač le med 17 in 23 odstotki.

Italija je v Evropi največja, na svetu pa ena izmed največjih uvoznic premoga iz Južnoafriške republike. To so na včerajšnji tiskovni konferenci poudarili zastopniki Proletarske demokracije. »Italija s tem,« so tudi dejali, »posredno podpira politiko rasne segregacije v Južni Afriki.«

Iračani grozijo z napadi na ladje z iransko nafto

WASHINGTON — Iz Zaliva prihajajo običajne novice: Iranci grozijo Američanom, nadaljujejo se praske na iraško-iranski fronti, »amerikanizacija« kuvajtskih tankerjev pa teče dalje. V ta okvir lahko uvrščamo tudi včerajšnjo izjavo iraškega veleposlanika v ZDA Nizara Hamduna, ki je dejal, da ima njegova država vso pravico, da nadaljuje z napadi na tankerje, ki prevažajo iransko nafto. To pravico daje Iraku dejstvo, je dejal diplomat, da Iran še ni sprejel resolucije št. 598 Varnostnega sveta OZN.

Medtem pa iranski diplomati nadaljujejo s taktiko nesprejemanja, pa tudi nezavračanja zadnje pobude svetovne organizacije. Ta sistem dela jim sicer omogoča, da kratkoročno preprečijo sprejem sankcij, ki so predvidene samo v primeru, če nekdo resolucijo odkloni, kmalu pa bodo prisiljeni v to, da se jasno izrečejo. Stališče svoje vlade je včeraj, med srečanjem z De Cuellarjem, ponovil namestnik iranskega zunanjega ministra Mohamed Larižani.

Arabska liga: Iran naj sprejme resolucijo VS do 20. septembra

TUNIS — Na izrednem sestanku v Tunisu so zastopniki 21 držav in organizacij članic Arabske lige sklenili, da bodo počakali do 20. septembra in bodo tako omogočili Iranu, da do takrat sprejme resolucijo Varnostnega sveta OZN. To je včeraj izjavil generalni tajnik lige Šadli Klubi, ki je dejal, da bodo morale arabske države takrat, če seveda Teheran resolucije ne bo sprejel, »ponovno pregledati odnose z Iranom.«

Na tiskovni konferenci po sestanku je Šadli Klubi tudi jasno povedal, da ne gre izključiti možnosti prekinitve diplomatskih odnosov med arabskimi državami in Iranom v primeru, da Iran ne bo prispeval ničesar k naporom za zaustavitev sedemletnega spopada v Zalivu.

Arabski diplomati datuma niso izbrali slučajno, 20. septembra bo namreč v New Yorku

letno zasedanje Generalne skupščine OZN, do takrat pa bo generalni tajnik OZN Javier Perez De Cuellar zaključil pogovore z iranskimi politikami. Dokončen odgovor teheranske vlade bo torej takrat znan.

Sestanek se je pričel v nedeljo popoldne, nepričakovano pa so morali prenesti včerajšnji sestanek zaradi nesoglasij okrog teksta zaključnega dokumenta. Kot znano sta tudi Libija in Sirija članici Arabske lige in kot zvesti zaveznici Irana vselej nasprotujeta sprejemu »protiiranskim« sklepov.

Pred začetkom sestanka se je v diplomatskih krogih tudi precej govorilo o možnosti, da bi, na predlog Iraka, ponovno sprejeli v ligo Egipt, ki so ga izključili po podpisu campdavidškega sporazuma. Tega sklepa zaenkrat niso sprejeli.

Od Piemonta in Južne Tirolske do Emilije-Romagne in Toskane

Nalivi in neurja pestijo dežele severne Italije

DOMODOSSOLA — Dolina Formezza bi lahko delila z Bormiom nezavidljivo usodo izoliranega območja. Dvodnevno nenehno deževje je namreč tudi v tej dolini povzročilo naraščanje vodnega toka v rekah in potokih. V noči je deroča voda porušila kar pet mostov in »odgrizla« dva ovinaka državne ceste. V Dolini Ossola so bile zaradi vremenske nemilosti ranjene tri osebe. V smrtni nevarnosti je 44-letni pastir Albino Braitto, ki ga je podrl usad, zakonca Agostino in Bruna Anderlini pa sta ostala zasuta v avtomobilu. Oba bosta kmalu okrevala.

Kar najbolj skrbi prebivalce Doline Formezza pa je dejstvo, da bi lahko zaradi hude ure, ki je zajela severno Italijo konec prejšnjega tedna, ostali popolnoma izolirani. Povezave s spodnjim delom doline, ki vodi v Domodossolo, so namreč pretrgane in prav tako tudi povezave s Švico, Dolina Formezza pa je v zimskem času povsem izolirana od sosednje države.

Huda se piše tudi prebivalstvu drugih dolin v Piemontu. V Valsesii se je za meter dvignila voda reke Sesia, prav tako narasla in deroča pa je tudi reka Bormida. Padavine so pustile vidno sled tudi v jezeru Maggiore, ki se počasi dviga.

Tudi Comsko jezero narašča, tako da je občinska uprava v Comu že v prealarmnem stanju, saj je voda na tem, da pljuske preko brega in si utre pot do Trga Cavour.

Žrtve neurja so zabeležili tudi na Južnem Tirolskem, kjer je ena oseba utonila v reki Adizi, reševalcem pa je uspelo rešiti prijatelja, ki ga je prav tako spodneslo v reko. V Valvenosti in Dolini Martello so morali izseliti 1.500 ljudi, ker jim je grozila poplava.

Slabo vreme je včeraj obiskalo tudi Emilijo-Romagno, kjer pogrešajo 16-

letno dekle in 10-letnega fanta, ki sta se izgubila pri Vaininu. Bratranca sta se kljub ujmi podala v bližnjo vas, da bi poiskala pomoč za staro mamo in se nista vrnila domov. Pri Ravenni pa je strela udarila v skladišče kurilnega olja, tako da so se morali gasilci kljub nalivom namučiti, da so pogasili požar.

Na sliki (AP): položaj pri Domodossoli

Štirje mrtvi v Val Camonici

Blatni val delno zasul Niardo

BRESCIA — V Val Camonici preštevajo žrtve in škodo, ki jo je v prejšnjih dneh povzročil val slabega vremena. Ujma ni prizanesla niti eni izmed arheološko najbogatejših italijanskih območij.

Smrtne žrtve naj bi bile štiri. Pri Niardu, kjer sta potoka Re in Cobello preplavila bregove, je plaz zasul hišo dveh zakoncev, ki ju je pokopala debela plast blata. Trupla 63-letnega Giovannija Pandocchija in njegove 55-letne žene Antoniette Sacristani še niso rešili smrtnega blatnega objema. V deročem potoku Poja pri Savioru je izgubila življenje 55-letna Giovanna Bonomelli. Bonomellijeva je hotela rešiti telčka, pa se ji je spodrsnilo in je padla v reko. Mož je prisostvoval nesreči, ki se je odigrala tako bliskovito, da mu ni uspelo rešiti ženi življenja.

Četrta žrtev je avtomobilist, vpleten v prometno nesrečo, ki jo je povzročila poplava odseka državne ceste Val Camonice. Voznik je naglo zavrl, vanj pa se je silovito zaletel šofer nekega

drugega vozila. Avtomobilist je bil pri priči mrtve.

Val Camonico pa še posebno skrbi jo zemeljski premiki, ki so povzročili nešteto manjših plazov in nekaj večjih usadov. Nekaj sto družin je moralo preventivno zapustiti svoja bivališča, voda, ki odnaša kamenje in zemljo, pa je porušila desetine hiš. Blatni val pa je povzročil tudi veliko gmotne škode, turisti pa na vrat na nos bežijo iz doline.

Priznana turistična središča so zdaj prazna, medtem ko se v hotele zatekajo domačini, ki jim je voda poplavlila bivališča. Skupine prostovoljcev so se dolgo v noč trudile v Niardo, kjer je bil položaj najhujši, drugod pa so se morali posvetiti predvsem cestnim in železniškim povezavam. Državna cesta št. 42 je zaprta za promet, večji plaz pa še vedno prekriva 700 metrov cestnega traku. Večje težave v prometu beležijo tudi pri Brescii, kjer so se včeraj vile po nekaj kilometrov dolge vrste vozil. Največ je bilo turistov, ki jim je vreme svezvalo predčasen konec počitnic, veliko pa je bilo tudi v tem primeru domačinov.

Žrtve neurja tudi drugod po zahodni Evropi

Težave v Avstriji, Belgiji, Franciji in Švici

ŽENEVA — Neurja, ki že tretji dan pestijo zahodno Evropo, so povzročila poplave, usade, plazove tudi v Belgiji, Avstriji, Franciji in Švici.

V Belgiji so tri osebe izgubile življenje, drugih deset pa je bilo ranjenih, zaradi narasle reke Biesne, ki je preplavila bregove in delno poplavlila območje Chaleroija. Največ škode sta utrpeli občini Gerpinnes in Acoz. Reka Biesne je ponoči prestopila bregove in iznenadila speče prebivalstvo. Vsi tri žrtve nenadne poplave so bile priletne osebe, ki so spale v pritličnih prostorih neke hiše in jim je deroča voda onemogočila beg.

Tudi v Švici je slabo vreme povzročilo tri smrtne žrtve. Tokrat so izgubili življenje trije avtomobilisti, ki so s svojim vozilom padli v reko Rodan ali v druge narasle potoke. Turisti so morali ponekod zapustiti kampinge, ki jih je ogrozila deroča voda. Teden dni bo ostal zaprt tudi 15 kilometrov dolg predor Sv. Gotarda. Na švicarski strani

predora se je namreč utrgalo nekaj manjših plazov, ki so prekinili tako cestne kot železniške povezave. V ogroženih dolinah oblasti priporočajo prebivalstvu, naj se v primeru izjemnega stanja splazi do streh, tako da jih bodo lahko reševali s helikopterji.

Dežuje tudi v Avstriji. Na Tirolskem so nalivi pretrgali cestne povezave v dolinah Oetzal, kjer je voda odnesla s seboj nekaj mostov, in Stubatal, kjer pogrešajo dve osebi.

Vreme je povzročilo hude težave tudi v Franciji, kjer je Frejus še vedno zaprt, s hudimi posledicami za železniške povezave z Italijo. Francosko glavno mesto je bilo deležno podobne usode kot Milan, saj je v enem dnevu padlo 96 milimetrov dežja, kar predstavlja pariški zgodovinski rekord.

Na sliki (telefon AP): slabo vreme, ki je zajelo tudi Švico, kjer se je zaradi usada iztril potniški vlak.

Po kratkem počitniškem obdobju Vrsta sestankov predsednika Biasuttija

TRST — Po kratkem počitniškem obdobju je začel deželni odbor Furlanije-Juljske krajine, ki mu predseduje Adriano Biasutti, ponovno zasedati. Sprejel je že več sklepov, ki v glavnem zadevajo razdeljevanje finančnih sredstev za razne posege deželnega značaja.

Tudi predsednik deželne vlade je tako obnovil svojo dejavnost. Včeraj je v Trstu sprejel novega predsednika pordenonske Trgovinske zbornice Bruna Giusta, ki je obenem tudi začasni predsednik zveze Unioncamere Furlanije-Juljske krajine. Glavni predmet pogovora je bila vloga Trgovinskih zbornic v okviru deželnega gospodarstva; glede tega vprašanja je na sestanku prišlo do širokega soglasja. Predsednik Giust je Biasuttiju orisal tudi bodoče pobude zveze Unioncamere, med katerimi ima posebno važnost vsedrjavno srečanje, ki bo jeseni v Furlaniji-Juljski krajini in na katerem bodo preverili juridični status in vlogo Trgovinskih zbornic. Biasutti in Giust sta govorila tudi o problemih, ki zadevajo reklamiranje deželne proizvodnje v tujini.

Predsednik deželne vlade je sprejel tudi novega predsednika Konzorcija za industrijski razvoj področja Aussa-Corno Giorgia Marana; na sestanku je bil prisoten tudi ravnatelj konzorcija Gabriele Damiani. Na sestanku je v prvi vrsti tekla beseda o možnostih nadaljnjega produktivnega razvoja nižinskega dela Furlanije. Predsednik konzorcija je Biasuttiju podrobno orisal trenutno stanje v tem industrijskem kompenzoriju in ga seznanil z njegovimi potrebami. Seznanil ga je tudi z raznimi novimi pobudami, pri tem pa podčrtal nujnost po primerni posodobitvi infrastrukture v kompenzoriju. V tem kontekstu je izrazil željo, da bi deželna uprava v primerni meri upoštevala zahteve za razvoj tega območja.

Predsednik dežele Biasutti je vzel na znanje prošnje predsednika konzorcija in zagotovil podporo deželne uprave za razvoj tega območja; zagotovil je tudi, da bodo razne zahteve konzorcija vključene v programe raznih intervencij deželne uprave, seveda če bodo te zahteve v skladu s finančnimi zmogljivostmi F-JK.

Josef Strauss oktobra v Trstu

Franz Josef Strauss

TRST — Franz Josef Strauss, predsednik ministrskega sveta Bavarske, se bo mudil v Trstu v prvih dneh meseca oktobra. Sprejel je namreč povabilo predsednika Furlanije-Juljske krajine Adriana Biasuttija in bo zato prisoten na manifestaciji, ki bo v Trstu, na kateri bodo prikazali gospodarsko in kulturno življenje ter tradicije Bavarske.

»Načrtovane manifestacije — piše Strauss Biasuttiju — bodo gotovo prispevale za boljše poznavanje Bavarske prebivalstvu Furlanije-Juljske krajine in za nadaljnji razvoj prijateljstva in sodelovanja med našima dvema deželama.«

Furlanija-Juljska krajina in Bavarska, ki obe delujeta v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran, sta v teh zadnjih letih povečali gospodarske izmenjave, kar je tudi posledica novih povezovalnih struktur, med katere gre prišteti avtocesto Alpe-Jadran in skorajšno neposredno letalsko povezavo med Ronkami in Muenchnom.

Obe deželi nameravata poglobiti odnose ne samo na gospodarskem področju, ampak tudi glede poznavanja ljudskih tradicij in kulture. Razstave, srečanja in »Oktoberfest na Jadranu« bodo gotovo predstavljali korak naprej v tej smeri.

DANIELLE STEEL

49.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frelj

»Kako čudovito.« Sunkovito je vstal in si ponovno napolnil kozarec. »Prepričan sem, da bodo otroci navdušeni ob tej novici.«

»Ne morem pomagati!... ti bi bil pa lahko, je nenadoma pomislila, potem pa se je prisilila, da je pregnala misel iz glave. Ni bila njena krivda, če so izgubili vse, toda tudi Warda ni hotela kriviti. Ward ni nikoli poznal drugega življenja. Nihče ga ni naučil odgovornosti. In do nje je bil vedno čudovit. Kljub temu ga je še vedno ljubila, čeprav se je včasih težko uprta skušnjavi, da ga ne bi krivila za vse, kar se je dogajalo. Koliko časa je živela v slepilu... ko bi bila samo vedela... Opazila je, da jo gleda z obupom v očeh in kozarcem v rokah. Za hip, samo za hipce ga je videla, kakšen naj bi bil kot zelo star mož. Na splošno je bil še vedno videti kot fant, zelo čeden, dobrodušen in brezskrben mladenič, v zadnjih dveh mesecih pa se je nenadoma postal, kot da je na svoja pleča prevzel vso težo sveta. V njegovih svetlih laseh je celo opazila nekaj sivih dlak, okrog oči so se mu pojavile nove gube. »Ward...« Preko sobe se je zagledala vanj in se vprašala, kaj naj stori, da mu bo olajšala bolečino, da bosta oba laže živela z resnico.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Dvojezičnost: pridobitev ali izguba identitete? (razmišljanje ob izkustvu koroških Slovencev)

Gornji naslov je povzet po uvodnem referatu, ki ga je raziskovalka Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu Marija Jurič predstavila decembra lani na 18. Koroških kulturnih dneh, ki so bili posvečeni prav tej temi.

Vsebina referata je izhajala iz prve, »pilotne« faze širšega raziskovalnega projekta, ki je potekal v okviru Celovške univerze ob podpori avstrijskega Zveznega ministrstva za znanost in raziskave, izvajala pa ga je širša skupina raziskovalcev, ki je pred kratkim zaključila tudi njegovo zadnjo fazo.

Pilotna raziskava je nastavila teoretične in metodološke temelje nadaljnjemu delu; glavno gradivo pa je črpala iz 20. intervjujev s koroškimi domačini, ki so opisali svoje osebno doživljanje razvoja v dvojezičnem okolju. Cilj celotne raziskave je bil iti korak naprej v znanstvenem razumevanju nastajanja etnične identitete v koroških razmerah.

Kaj je sploh identiteta? Lahko jo označimo kot prizadevanje človeka, da se definira, da izbere svoje mesto v mreži sličnosti in različnosti, ki se pojavljajo v družbenih odnosih. Etnična identiteta je ena izmed kolektivnih oblik te zavesti, ker je vezana na pripadnost neki skupnosti in eden najvažnejših elementov za njeno izoblikovanje je jezik.

Oblike kolektivne zavesti so zelo odvisne od družbenih razmer v okolju, kjer se odvijajo. V zaprtih, agrarnih družbah, kjer ima vsak posameznik zelo določen položaj, je ta oznaka navadno zelo jasno določena že s strani skupnosti. Drugače pa je v modernejšem okolju, z bolj razčlenjenim družbenim življenjem, kjer posameznik ni več statično vezan na ozek prostor in se lahko giblje istočasno v različnih družbenih strukturah (razrednih, strokovnih, kulturnih, političnih, verskih, jezikovnih, narodnostnih itd.). Tu pride bolj do izraza individualna identiteta, ki si jo mora posameznik

sam zgraditi, da odgovori vsem dvomom, protislovjem in pritiskom, ki jih tako okolje postavlja.

V družbi, kakršna je naša danes, je torej etnična identiteta le ena izmed številnih kolektivnih identifikacij, ki se ponujajo ali vsiljujejo in njena vloga odvisi v veliki meri od mesta, ki ga dobi na lestvici posameznikovih vrednot.

Avtorica referata je dala velik poudarek osebni dimenziji identitete, ki jo nekateri avtorji imenujejo tudi »identiteta jaza« in jo delijo v dve sestavini, v osebno in v socialno identiteto. Prva vključuje vse, kar poudarja enkratnost posameznika, druga pa njegovo pripadnost raznim družbenim skupinam in pričakovanja, katerim mora ugoditi. Eden izmed teoretikov take »identitete jaza«, Habermas, meni, da je njen razvoj uspešen, če posameznik uspe ostati skladen s svojimi pričakovanji tudi v neugodnih razmerah.

Za ohranitev tega ravnesja pa so potrebne določene zmožnosti, o katerih je sicer pri nas malo govora, zato jih tu navajamo skupaj s krajšimi definicijami, ki so povzete iz samega referata:

- empatija - zmožnost posameznika, da dojema neki odnos tudi iz perspektive osebe, s katero je v stiku in da zna obvladati svoj nastop glede na poglede drugega;
- distanca do vlog - zmožnost posameznika, da ohrani samostojen, aktiven odnos do pričakovanj in vlog, ki mu jih postavlja okolje;
- ambiguitetna toleranca - zmožnost vključevanja v odnose, tudi če ni gotovosti, da bo lastnim potrebam povsem zadoščeno;
- komunikativna kompetenca - zmožnost prikazovanja in zagovarjanja lastnih zahtev in sprejemanje istega pri drugih.

Navedene osebne sposobnosti so potrebne, a ne zadoščajo za uspešen

razvoj identitete jaza, zlasti ne v pogojih manjšinske dvojezičnosti. Tu smo pri bistvu vprašanja: za uresničevanje svoje osebne in etnične identitete mora imeti posameznik določene osebne sposobnosti, a tudi družba mora nuditi primerne pogoje. To pomeni, da odnos oblasti in večine sploh ne sme biti preveč avtoritaren in zanikovalen. Po tem dolgem, a zelo zanimivem uvodu, je avtorica podala iz opravljenih anket nekaj primerov, kako se ta proces iskanja identitete odvija v praksi. Z njimi je poudarila kako težke posledice imajo neprijetne izkušnje, vezane na rabo manjšinskega jezika v širši družbi, saj vodijo v manjvrednostne občutke in druge oblike podrejanja večinskemu jeziku in okolju.

Možnih »osebnih politik«, ki izhajajo iz različnih razrešitev teh konfliktov, je veliko. Na podlagi opravljenih analiz je raziskovalna skupina, v kateri je sodelovala avtorica, opredelila pet glavnih tipov etnične identitete, vedno izhajajoč iz koroških razmer: a) politično aktivnega zavednega Slovenca, b) zavednega Slovenca, c) osebo z dvojno identiteto, č) asimiliranca, d) radikalnega asimilanta.

Zakaj nekaterim kljub nepovoljnim pogojem uspe razviti pozitivno etnično identiteto in pozitiven odnos do lastnega izvirnega jezika? Iz raziskave izhaja, da igra pri tem zelo važno vlogo dejstvo, da posameznik doživi potrjevanje svojega manjšinskega jezika s strani obeh jezikovnih skupin, torej tudi s strani večine. Bistveno za sledje za »jezikovno zaupanje« je vsekakor družina, a čim več je bilo drugih zunanjih potrditev, tem bolj je posameznik sposoben braniti svoja stališča in identiteto.

Čim bolj zavestno je nekdo zaznal svojo dvojezičnost, tem bolj se doživlja kot subjekt svojega življenja. In obratno: čim bolj nekdo odriva svojo dvojezičnost, tem bolj izgublja svojo identiteto jaza.

Hudi nalivi niso prizanesli F-JK

VIDEM — Val slabega vremena, ki je v prejšnji noči povzročil precejšnjo škodo v številnih krajih severne Italije, ni prizanesel niti Furlaniji-Juljski krajini. O tako veliki škodi sicer ne poročajo, vendar pa je hudo neurje močno prizadelo predvsem gričevnata področja in videmski in pordenonski pokrajini in Gradežu.

Največje težave je neurje povzročilo v Furlaniji, kjer so malo po 12. uri hudi nalivi povzročili manjše poplave v občinah Majano, San Daniele, Rive d'Arcano in Coseano ter v okolici Codroipa. Na kraj poplav so prihiteli gasilci iz videmske pokrajine, na pomoč pa so priskočili tudi goriški. Tudi v pordenonski pokrajini in sicer v Sacileju je neurje povzročilo nemalo škode: manjše poplave in tudi začetki požarov, ki so jih povzročile strele.

V Gradežu je v dopoldanskih urah pihal močan jugovzhodnik, ki je s plaž dobesedno odnesel — tako je sporočil glasnik turistične ustanove — ne manj kot 15 tisoč kubičnih metrov peska; plaže so nato prekrile alge.

Slabo vreme je zagodlo tudi Lignanu in preplavilo plaže, česar ne pomni jo že dalj časa.

V soboto vrhunec sežanskega praznika

SEŽANA — Praznik občine Sežana bo v prihodnjih dneh dosegel svoj višek.

Včeraj so delavci upravnih organov občine Sežana pripravili otvoritev razstave »Občinska uprava nekoč«, jutri ob 19. uri pa bo v Mali galeriji v Sežani otvoritev razstave akademkega slikarja Klavdija Tutta iz Trsta. V petek bodo odprli nove skladiščne prostore Preskrbe in Grosista; popoldne pa bo živahno na sejmišču v Sežani, ko bo ob 14. uri odprt boljši trg, na katerem si bodo mladi lahko izmenjevali najrazličnejše drobne predmete in preiskovali svojo trgovsko žilico. Ob 17. uri bodo »igre brez meja«, ob 20. uri bo nastopila akrobatska rok skupina iz Doline, v odmoru pa bo otvoritev prenovljenega sejmišča. Predstavljen bo tudi mladi kantautor Robert Nemanič; za plesno zabavo bo skrbel ansambel Eksotik iz Sežane. Ob 17. uri bodo praznovali tudi v Merčah, kjer bo otvoritev spominskega obeležja NOB.

Vrhunec praznovanja bo v soboto, ko bo ob 10. uri slavnostna seja zborov skupščine občine Sežana.

Tudi zaporna kazen za tržaške ribiče

KOPER — Zaradi ilegalnega prehoda državne meje in nedovoljenega opravljanja gospodarskega ribolova bosta morala poveljnika ribiški bark Salletta 2 in Mary Angela, 36-letni Antonio Pugliese in 45-letni Tommaso Scotto Di Carlo, odsedeti v koprskem zaporu 12 dni, vsak od njiju pa bo moral plačati še po 60 tisočakov kazni in 130 tisočakov, kolikor znašajo stroški privedbe in sodni stroški. Poveljnikoma je včeraj kazen izrekla koprška občinska sodnica za prekrške.

Kot smo zapisali že v včerajšnji številki, je leseni ribiški barki, ki sta se odpravili na nočni lov sardel s krožno mrežo, v ponedeljek ob 3.20 približno miljo v jugoslovanskih ozemelskih vodah nedaleč od Debelega rtiča zajel čoln jugoslovanske vojne mornarice.

Poleg poveljnika je bil na Salletti 2 še en ribič, medtem ko so bili na Mary Angela še trije ribiči. Vsi ribiči so na jugoslovansko stran pripluli brez potnih listin. Medtem ko poveljnika prestajata kazen v zaporu, so ostali ribiči, ki so bili kaznovani s po 10 tisoč dinarji kazni, že v ponedeljek popoldne z barkama zapustili koprski carinski pomol.

IZTOK UMER

Vprašanja in groza so se podili po njunih možganih kot vlaki. Kam naj gremo od tod? Kaj naj storimo zdaj? Kaj se bo zgodilo, ko bo hiša prodana?

»Želim si, da te ne bi nikoli zvlekel v vse to.« Sedel je, se smilil sam sebi in se počutil krivega nasproti njej. »Nisel imel pravice, da se poročim s tabo.« Toda takoj po vojni, po smrti svoje prve žene jo je obupano potreboval in si jo želel... in Faye je bila tako izredna. Tako kot še zdaj. Zato mu je bilo zdaj še težje. Sovražil je samega sebe zaradi vsega, kar ji je prizadejal.

Počasi se mu je približala in sedla na naslon za roke. Močno je shušala, tako da je bila vitkejša kot pred Anninim rojstvom in dosti vitkejša kot v zadnjih nekaj letih. Zadnje čase je samo še garala — vstajala ob zori, spravljala stvari v škatle, urejala gore stvari. Sama je opravljala nekatera gospodinjinska dela z edino sobarico, ki je še ostala. Vojska služinčadi se je skrčila na dve ženski, ki sta kuhali in pospravljali za vse, varuško, ki je zadnjih šest let od Lionelovega rojstva skrbela za otroke, in negovalko, ki sta jo bila najela posebej za Anne.

Faye je nameravala skriti njihovo število na dve, toda trenutno jih je še potrebovala, da bi ji pomagale pospravljati stvari in na koncu zapreti hišo. Ostala služinčad je odšla že zdavnaj prej. Arthur in Elizabeth sta pred šestimi tedni vsa solzna odšla v pokoj in jo zapustila po tolikih letih. Odslovili so oba šoferja, majordoma in pol ducata sobaric. Faye je pomislila, da morda navsezadnje ne bo potrebovala nobene pomoči, če ji bo uspelo najti dovolj majhno hišo. Tega vprašanja še sploh ni začela reševati. Najprej je morala opraviti s hišo. Ward ji je prepustil vse skrb.

»Se ne bi raje kar ločila?« Spet je strmela vanjo in v roki držal prazen kozarec. Vedela je, da ne bo dolgo prazen. Zadnje čase ni bil nikoli dolgo prazen.

»Ne,« je glasno izjavila napol prazni sobi. »Ne bi. Koli kor se spominjam, je duhovnik rekel "v dobrem in slabem" in če sva trenutno v zagati, je pač tako.«

»Je pač tako? Preproge so nam prodali naravnost izpod nog, streho iznad naših glav, odvetnika nam posojata denar, da si lahko kupujemo hrano in plačujemo osebje, ti pa na vse to skomigneš z rameni? Kako pa bomo po tvojem jedli po vsem tem?« Znova si je nalil pijače in prisiliti se je morala, da ga ni prosila, naj neha. Vedela je, da bo nekega dne nehal in da bo spet vse normalno. Nekega dne. Morda.

»Se bova že česa domislila, Ward. Kaj pa nama ostane?«

»Ne vem. Domnevam, da bi se rada vrnila k svoji filmski karieri, toda zdaj nisi več rosno mlada, veš?« Po tem, kako je moljajal besede, je ugotovila, da je pijan, vendar je njegove besede niso potrole.

»Vem Ward.« Njen glas je ostal boleče miren. Tudi sama je že dolgo časa premišljevala o tem. »Nekaj se bo že pokazalo.«

»Za koga? Zame?« Grozeče se ji je približal, kar mu ni bilo prav nič podobno. Toda oba sta bila že tako napeta, da bi se lahko zgodilo karkoli. »Sranje, nikoli v svojem življenju nisem delal. Kaj misliš, da bom počel? Poiskal službo pri Saksu in prodajal čevlje tvojim prijateljem?«

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska
in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Tiskovna konferenca tržaškega Odbora za referendum in informacijo Poziv krajevnim ustanovam in posameznikom za alternativo jedrski energetski politiki

Politične in družbene sile, ki se v naši državi upirajo gradnji novih jedrskih central, so že dosegle prvi uspeh s tem, da bodo trije referendum s tem v zvezi redno potekali že prihodnje jesen, najverjetneje novembra. Sedaj so vsa njihova prizadevanja usmerjena v to, da se ti referendumi (ki sicer zadevajo zgolj specifične teme zakonov o postopkih za izbiro lokacij za nove jedrske centrale, denarne protivednosti prizadetim krajevnim upravam in pa oblike mednarodnega sodelovanja glede jedrske energije) ne izvrtijo zgolj z razveljavljanjem zadevnih zakonov, ampak da pomenijo nedvoumen izraz ljudske volje po alternativnem razvojnem vzorcu, ki naj temelji na drugačnih izbirah, ki naj zajamčijo zaščito naravnega okolja in človeškega zdravja.

To je bil glavni poudarek včerajšnje tiskovne konference tržaškega Odbora za referendum in informacijo o jedrski energiji, ki se je ustanovil julija, takoj po zadnjih parlamentarnih volitvah, sedaj pa šteje že 16 včlanjenih organizacij in združenj, od političnih strank (KPI, PSI, PSDI, Alternativna zelena lista, Proletarska demokracija in radikalna skupina Giustizia e libertà) in njihovih mladinskih gibanj, do sindikatov (CGIL in UIL), družbenih gibanj (ARCI in UDI) in seveda naravovarstvenih ustanov (Italia nostra, Amici della Terra, Lega ambiente, Svetovni sklad za zaščito narave-WWF). Namen Odbora je seveda, da svoje članstvo še razširi in je bila zatorej včerajšnja tiskovna konferenca predvsem posvečena objavi poziva na še druge ustanove in posameznike, naj k njemu pristopijo in s tem pripomorejo k uspešnejšemu poteku njegovega delovanja.

V svojem pozivu javnosti Odbor poudarja, da si je treba prizadevati za alternativni model razvoja z drugačno energetsko politiko, ki naj opusti izbiro jedrskih in ogromnih central na premo, ki imajo kvarne učinke na naravo, zdravje in kakovost človekovega življenja. Odbor pri tem zavrača očitke, da se ogreva za zaustavitev razvoja oziroma za »življenje ob sveči«, češ da obstajajo možne alternative, ki temeljijo na energetskem varčevanju, na odpravi potrate, na izboljšanju in potenciranju obstoječih elektrarn na vodni pogon, na alternativnih virih energije, kar bi med drugim sprožilo obsežne investicije in prispevalo k povečanju zaposlitve. Za to pa je potrebna čimširša podpora ustanov in državljanov, ki se bo mogla odraziti prav ob priložnosti novembrskih referendumov.

Na tiskovni konferenci so tudi povedali, da bo Odbor vložil vse svoje sile v nudenje čim popolnejše informacije javnosti o vseh vidikih »jedrskega vprašanja«, tako da si bodo državljani lahko ustvarili čim bolj polno sliko, ko se bodo odločali o glasovanju na referendumih. V ta namen bo izvedel vrsto pobud in priredil čim bolj razširjeno razpravo. Prva taka pobuda, med katero bodo tudi dejansko začeli široko akcijo za pristop novih

Z včerajšnje tiskovne konference o jedrski energiji

članov, bo predvajanje filma »Tisti zadnji dan« sovjetskega režiserja Konstantina Lopuščanskega, ki je bil posnet le malo pred jedrsko eksplozijo v Černobilu in je bil letos nagrajen na festivalu v Taormini. Film bodo predvajali v petekob 21. uri na dvorišču Grada sv. Justa z vstopom ob prostovoljnih prispevkih.

Za konec septembra pripravlja tržaški Odbor za referendum in informacijo o jedrski energiji srečanje s so-

rodniimi organizacijami iz Zahodne Nemčije, Avstrije in Slovenije, ki bo trajalo nekaj dni, pri čemer si bodo izmenjali stališča in izkušnje protijedrskih gibanj v sosednjih državah. Oktobra pa se bo seveda delovanje Odbora še pospešilo, spričo bližine roka za referendum, za čimvečje ozaveščanje javnosti glede velike nevarnosti, ki jo predstavlja jedrska energija, tako v civilni kot v vojaški uporabi, za vse človeštvo.

Špacapanova dela v Palači Pitteri

Na pobudo Goriške hranilnice bo prihodnji mesec v Palači Pitteri v Trstu antološka razstava del slikarja Lojzeta Špacapanova. Razstavo bodo odprli 4. septembra ob slovesni otvoritvi novega okenca avtonomne sekcije zavoda Credito Fondiario v omenjeni palači, na ogled pa bo do 4. oktobra. Zajemala bo 35 del, ki so nastala v letih od 1925 do 1950.

Gre za olja, tempere in risbe, ki sodijo med pomembnejša dela znanega goriškega likovnika, umrlega leta 1958. Goriška hranilnica jih je leta 1977 odkupila iz zbirke odv. Alberta Gilettija, hrani pa jih Deželna galerija za sodobno umetnost v Gradišču.

Dela bodo v Trstu prvič razstavljena, sicer pa jih marsikateri Tržačan že pozna, saj si jih je lahko ogledal v mestecu ob Soči, zlasti leta 1970, ko so tu priredili veliko razstavo Špacapanovih del.

Katalog za razstavo v Trstu je pripravil Fulvio Monai. V njem je tudi esej z naslovom »Špacapan, človek in umetnik«.

Tržaško pristanišče sodeluje pri »mega« poslu Državnih železnic Izredna priložnost se imenuje Brazilija

Kaže, da je pred Trstom še ena velika razvojna priložnost. Natančneje pred njegovim pristaniščem, ki se je pridružil Državnim železnicam in Fiatovi družbi Impresit pri dogovarjanju za sklenitev velikanskega posla v Braziliji. Prve podrobnosti o tem »mega« naročilu je včeraj objavil ekonomski dnevnik Sole 24 Ore, po katerem vest tudi povzemamo.

Številke bo sicer potrebno še opredeliti, vendar je že gotovo, da gre za naročilo, katerega vrednost krepko presega dva milijona dolarjev ali 2.660 milijard lir po sedanjem tečaju. Projekt pripravljajo italijanske Državne železnice za brazilsko vlado, imenuje pa se »Integrirani razvojni načrt zvezne države Paraná«. Rok za podpis dokončnega sporazuma se kot kaže z vso naglico približuje. Šele konec julija so

namreč v Rimu predstavniki zainteresiranih strani oblikovali prvi predlog, na njegovi osnovi pa se je praktično takoj prižgala zelena luč za študij o uresničljivosti projekta. Sestanka so se udeležili tudi zastopniki tržaške Avtonomne pristaniške ustanove, medtem ko so brazilске partnerje zastopali zvezni minister za transport Alvaro Dias, guverner zvezne države Paraná in predsednik odbora za izgradnjo tamkajšnje železnice José Gomes Carvalho.

Gre za izredno celovit projekt, ki poleg izgradnje 1.500 kilometrov dolge železniške proge v državi Paraná predvideva ureditev vodnih poti, namakalnih in energetskih sistemov, skladišč in pristanišča v mestu Paraguaná. Poleg civilnih gradenj pa naročilo obsega še dobavo železniških po-

gonskih in transportnih vozil in naprav ter poklicno usposabljanje osebja, uvedbo delovanja vseh naprav in razvoj takomenovanega intermodalnega transporta, to je kombinacije vodnih in suhozemskih prevozov.

Za ta ogromni projekt bodo podjetja morala v bistvu zagotoviti naprave po načelu »ključ v roko«, to se pravi, da bodo morala poskrbeti za investicijo od začetka do njene dokončne realizacije. V ta namen se bodo združila v konzorcij, ki ga bo vodila družba Državnih železnic Italfer, poleg nje pa so — kot rečeno — zaenkrat na seznamu še tržaška Avtonomna pristaniška ustanova, Fiat Impresit in Iva, ki je brazilska družba za inženiring.

Brazilski vladi se je uresničevanje projekta zelo mudi, zato je le nekaj mesecev časa za izdelavo izvedbenega načrta, ki naj bi dokončno štartal že v prvi polovici prihodnjega leta. S tem programom pa se odpira tudi neposredni kanal za uvoz brazilskega blaga v Italijo, ki bo v celoti usmerjeno na tržaško pristanišče. Izkupiček tega prometa bo služil za financiranje vsaj dela stroškov projekta, za sedaj pa bo za začetek del potrebno iskati oblike samofinanciranja, kakršno je na primer podeljevanje italijanskih kreditov Braziliji. Ta latinskoameriška država je namreč v precejšnji gospodarski krizi, zato je najzanesljivejši način za kritje te velikanske investicije uvoz brazilskih surovin, ki so sicer tudi za Italijo življenjskega pomena.

S predsinočnjega srečanja v Križu Vpis slovenskih godb v vsedržavno združenje

Predvčerajšnjim je bil v Kulturnem domu Alberta Sirkar v Križu sestanek med predstavniki šestih slovenskih godb na pihala, ki delujejo na Tržaškem in deželnimi predstavniki Italijanskega vsedržavnega združenja avtonomnih godb na pihala (ANBIMA).

Na srečanju so se prisotni razgovarjali o vpisu slovenskih godb na pihala v organizacijo ANBIMA. V okviru Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji in v samih vodstvih naših godb na pihala je o tem že večkrat tekla razprava. Že pred kakim letom je padla odločitev, ki je govorila o pridvpsu. Situacija je od takrat toliko dozorela, da bo formalnost vpisa v kratkem opravljena.

Na sestanku v Križu so predstavniki ZSKD, naših godb na pihala, ki so vključene v zvezo in deželni voditelji ANBIMA podrobneje spregovorili o vpisu in o temeljih, ki naj urejajo vstop slovenskih godb v italijansko vsedržavno združenje. Govorci so soglasno poudarili kulturni pomen, ki ga ima dejanje, saj utrjuje sožitje med narodi in narodnostmi, ki živijo v naši deželi (v Združenju so vpisane italijanske in

številine furlanske godbe na pihala, sedaj pa se jim bodo pridružile še slovenske, oziroma ostale slovenske, saj je godba na pihala iz Dohberdoba že vrsto let vpisana v Združenje). Glasba naj s svojo vesoljno govorico odpira poti medsebojnemu spoznavanju in razumevanju. Nove možnosti, ki se z vpisom odpirajo našim godbam na pihala, so najprej v tem, da si slednje razširijo prostor delovanja in da pridejo v tesnejši stik z italijanskimi godbami, oziroma, da sodelujejo na prireditvah v naši deželi in širorom po Italiji.

Na sestanku so se tudi dogovorili, da bo deželno vodstvo ANBIMA kooptiralo slovenskega predstavnika. Naše godbe pa bodo uživale vse usluge, ki jih Zveza nudi (od strokovnih tečajev do številnih praktičnih uslug), seveda bodo imele tudi iste dolžnosti. Neokrnjeno bo tudi njihovo avtonomno delovanje, saj je to eno izmed osnovnih načel Združenja.

Vsi prisotni so bili soglasni z načeli, ki naj botrujejo vpisu, in z mislijo, da je vpis pomembno dejanje.

Juta proti plastiki

Zelena alternativna lista je nabavila večjo količino vrečk iz jutovine, ki jih namerava prodajati s pomočjo svojih aktivistov in trgovin, ki so dovzetne za ekološko problematiko. Gre za pobudo, s katero nameravajo tudi tržaški zeleni in alternativni opozorit na nevarnost, ki jo predstavljajo plastične vrečke. Le-te so se v zadnjih dvajsetih letih izredno razširile, tako da jih lahko imamo za nekakšen simbol potrošništva. Po drugi strani pa predstavljajo hudo sredstvo onesnaževanja, saj se biološko ne razkrajajo, tako da v naravnem okolju ostajajo nekakšen večni tuje.

Jutaste vrečke Zelene alternativne liste bodo na prodaj po zmernih cenah. Z izkupičkom nameravajo finančno podpreti Skupino za raziskovanje ustreznih tehnologij (GRTA) iz Cesene, ki se na vsedržavni ravni ukvarja s preizkušanjem in širjenjem alternativnih tehnologij.

Kmalu podelitev nagrade »Città di Trieste«

Kmalu bodo podelili letošnjo nagrado glasbenega natečaja »Città di Trieste«. Konec tega meseca namreč zapade rok sprejemanja že sedaj številnih partitur, 2. septembra pa se bo madnarodna komisija, ki ji predseduje glasbenik Francesco Pennisi, zbrala v Hotelih Riviera in Maximilian's v Grljanu ter začela pregledovati in ocenjevati odposlana dela.

Organizacijsko in administrativno plat je tudi letos prevzel in uspešno vodil dr. Tino Sangiglio. V desetih letih njegovega delovanja (letos zapuša ta posel) je tržaški natečaj dobil širši obseg, saj je poznan in cenjen v državnem in celo mednarodnem glasbenem krogu. O tem pričajo tudi glasbeni prispevki, ki prihajajo z vsega sveta.

V teh letih se je delovanje okrog tržaškega natečaja zelo okrepilo. Dr. Sangiglio je skrbel tudi za finančno podporo te manifestacije ter si zagotovil zadostno mero javnih (Občina, Pokrajina, Dežela, Vlado komisariat) in celo privatnih podpornikov. Med temi izstopajo Tržaška hranilnica, ki skrbi za posredovanje informacij o natečaju, Turistična in letoviščarska avtonomna ustanova v Trstu, ki bo letos prispevala za tretjo nagrado ter številne krajevne banke in ustanove. Vse to dokazuje priljubljenost tovrstne pobude v mestu samem. V sklopu natečaja se je razvila tudi promocijska dejavnost za javnim izvajanjem nagrajenih partitur (ne samo tržaških). Med letom pa bodo prireditelji v sodelovanju z raznimi ustanovami priredili kulturne in glasbene večere.

Naš obisk v poletnem centru Sklada »Mitja Čuk« na Opčinah

Otroci se pripravljajo na zaključno prireditev

Poletni center Sklada »Mitja Čuk« na Opčinah se bo v petek popoldne zaključil. 80 otrok, od vrtca do petega razreda osnovne šole, se že pripravljajo na prireditev, s katero se bo poslovilo od teh prijetnih počitnic, od svojih vzgojitelj, pa tudi od vseh prijateljev in dobrotnikov. Priprave seveda niso nekaj resnega, nekaj učenju v šoli podobnega. Tu se otroci pri učenju pesmic najprej in predvsem nazabavajo in skozi zabavo tudi pokažejo, kaj so se v tem času bivanja v poletnem centru naučili.

Včeraj je bil prvi dan, ko je slabo vreme nekoliko zmotilo življenje v centru. Vendar ne le toliko, da ne bi nekaj skupin odšlo na izlet v Repen, kjer so obiskali otroke tamkajšnjega poletnega centra ter si ogledali še razstavo »Človek in trta«, popoldne pa si je prva skupina ogledala še knjižnico »Pinko Tomažič in tovariši«.

Ostale otroke z vzgojiteljicami in spremljevalkami za prizadete otroke smo našli v dvorani Prosvetnega doma Tabor, ko so ravno prepevali pesem »Enkrat je bil en majhen škrtak«, ki bo vključena v petkovo zaključno prireditev. Prireditev bo okrog 16. ure v Prosvetnem domu z naslovom »Bi, ba, bo«. To bo zgodba o čudežni deželi, kjer prebivajo čudežna bitja, med njimi palčki, ki obiščejo tudi poletni center na Opčinah.

Je v centru steklo življenje tako, kot ste ga začrtali, smo vprašali Nevo Ferlugo in Anico Kufersin.

»Do včeraj smo imeli vedno lepo vreme ter smo opravili daljše in krajše izlete, ki so bili za otroke zelo zanimivi. Tako sta si dve skupini otrok ogledali svetilnik na Greti in železniško postajo, dve skupini pa sta si ogledali jamo pri Briščikih. Majhni otroci so šli do Obeliska in še naprej po gozdiču, v četrtek pa smo šli na izlet na hrib Kokoš, ena skupina pa je odšla še do Jezera.«

»V ponedeljek smo imeli športni dan«, je še pristavila Anica Kufersin.

Drugi Trst po Radiu Opčine

Drevi bo po Radiu Opčine na sporedu oddaja Drugi Trst — L'Altra Trieste, ki jo vodi Paolo Parovel, Samo Pahor in Bogdan Berdon. Argumenti današnje oddaje so globalna zaščita slovenske manjšine, fojbe in predlog za ustanovitev samostojne občine na Krasu. Poslušalci bodo lahko telefonirali na številko 212658.

»Otroci so ves dan preživeli na travniku proti Trebčam. Tu so se pomerili v poligonu, v tekmovalstvu z žaklji in žogo, največ navdušenja pa je bilo pri iskanju zaklada. Najmanjši so morali iskati vse predmete, ki so potrebni za rast cvetice (skriti zaklad je bil zavojček bombonov), večji otroci pa so odgovarjali na deset vprašanj, na bolj resna, pa tudi bolj vesele vsebine.«

Tatjana Mihelič, ki vodi glasbeno vzgojo, tokrat že tretjič, je z uspehom zelo zadovoljna. »Naštudirali smo povsem nove pesmi in program, da se ne bi dolgočasili tisti, ki so bili na prejšnjih poletnih centrih. Moram reči, da se vsi radi preizkušajo na orf inštrumentih ter da lahko tokrat že gradimo tudi na estetskem oblikovanju pesmi. Ganljiv je občutek, ko jih gledam, kako se vsi potrudijo, kako vsi želijo biti in igrati, predvsem tisti, ki so v šoli iz dejavnosti morda izključeni. Vsi bodo tako na zaključni prireditvi nastopili, nekateri z glasbilo, drugi pa si bodo pomagali še z rokami in nogami.«

Pohvalila je pri tem predvsem prizadete otroke, ki imajo, je dejala, že prirojene ritmične dispozicije. »Vezni tekst je tista nit, ki bo prireditev povezovala, vse ostalo bo steklo po občutkih in razpoloženju otrok. Vsi bodo na prireditvi enako pomembni, vsi bodo imeli priložnost, da igrajo in po-

jejo. In to jim je v veliko veselje in zadovoljstvo.«

Da je vse tako, kot so nam povedale vzgojiteljice, so nam nato potrdili tudi otroci sami. Nina Kocjančič z Opčin je s svojim bratcem letos prvič v poletnem centru. Vse ji je lepo, posebno petje. Na vprašanje, če se bo prihodnje leto še udeležila teh počitnic, nam je hitro pokimala.

Marko Husu, doma s Proseka, je letos že drugič na teh počitnicah. »Letos je še lepše kot lani, ker smo imeli tudi lepše vreme. Imam veliko prijateljev in bom prišel tudi prihodnje leto, čeprav bom šel že v prvi razred nižje srednje šole.«

Taisja Kodrič je bila že na enem izmed preteklih poletnih centrov. Tokrat ji je vse zelo všeč. Rada poje, rada se igra in hodi na izlete. Najbolj ji je bil všeč izlet na hrib Kokoš.

Ko smo se že odpravljali iz Prosvetnega doma, nas je ustavila ena najmlajših udeleženk. »Kaj ste spraševali druge otroke«, nas je vprašala. Kako se počutijo in kako jim je v centru všeč, smo ji odgovorili. »Tudi meni je tukaj všeč in bom še prišla«, nam je veselo povedala in še pristavila svoje ime — Tina Furlani.

Nasvidenje torej v petek v Prosvetnem domu, ko se bodo otroci predstavili s svojo prireditvijo. (N. L.)

Sinoči v prepolnem pokrajinskem Kraškem muzeju v Repnu Koncert zbora M. Pertot iz Barkovelj prijeten uvod v letošnjo Kraško ohcet

Včeraj zjutraj je gotovo marsikateremu repentabskemu občanu zastal dih, ko je ugledal preteče sive oblake, dež in silovito pihanje burje. Verjetno je marsikdo pomislil: »Ali nam bo dež pokvaril ohcet?«

Na srečo pa je sonce okrog poldne vendarle pokukalo, čeprav je vreme ostalo muhasto. Tako je sinoči kljub jutranjim vremenskim neprilikam mešani pevski zbor Milan Pertot iz Barkovelj poskrbel za prijeten priložnostni uvod v praznovanje letošnje ohceti. Ne pretiravamo, če zapišemo, da je bil uvod kar se da slovesen in obenem prirčen. Na dvorišču pokrajinskega Kraškega muzeja se je namreč zbralo izjemno število domačinov in gostov, ki so sledili koncertu. Pevci so pod vodstvom dirigentke Aleksandre Pertot najprej podali nekaj prirejenih ljudskih in umetnih pesmi slovenskih skladateljev. V drugem delu pa so zapeli več barkovljanskih ljudskih pesmi, ki jih je zbral in harmoniziral barkovljanski zborovodja in učitelj Milan Pertot. Ob sklepu koncerta sta ženin in nevesta prisrčno obdarila pevce in dirigentko in se jim zahvalila za tako posrečen uvod v Kraško ohcet.

Nocoj bodo prireditelji s kratko slovesnostjo ob 20.30 na dvorišču Kraške hiše uradno odprli 13. kraško ohcet in razstavo umetniške obrti v Kraški galeriji. Na dvorišču pokrajinskega Kraškega muzeja bo nato predvajanje filmov o prvih kraških

S tako prisrčno in obetajočo kartico vabita ženin in nevesta na dekliško in fantovsko. Dekleta se bodo še poslednjič pred velikim dogodkom zbrala v gostilni Pod Tabrom na Colu, medtem ko bodo fantje lahko obujali spomine na "ledih stan" kar na ženinovem domu. Da pa ne bi slučajno zmanjkalo veselja, se bodo vsi skupaj okoli 23. ure zavrteli na trgu v Repnu, kjer jim bo pozno v noč igral ansambel Taims

ohcetih, ki jih je posnela RTV Ljubljana.

Jutri zvečer se bodo dekleta in fantje zbrali na dekliščini v gostilni Pod Tabrom na Colu oziroma na fantovščini na ženinovem domu. Okrog 23. ure bodo vsi skupaj zaplesali na trgu v Repnu ob zvokih ansambla Taims.

Kot se je zgodilo že pred dvema letoma bosta tudi letos Romana Majano in Sergij Štoka, ki sta se poro-

čila pred štirimi leti na 11. kraški ohceti, v nedeljo krstila svojega otroka, tokrat drugorojenko Jessico. Letošnja ohcet bo tako proslavila poroko Anamarije Baše in Pavla Purica ter prihod naraščaja v družini Štoka.

■ V okviru Kraške ohceti bo razstava »Človek in trta« odprta s podaljšanim urnikom, in sicer od danes do petka od 17. do 23. ure, v soboto, 29. avgusta, od 11. do 24. ure in v nedeljo, 30. avgusta, od 9. do 24. ure.

Program 13. kraške ohceti

Danes, 26. avgusta:
Ob 20.30 na dvorišču Kraške hiše v Repnu: uvodna beseda k odprtju manifestacije »13. kraška ohcet« in odprtje razstave umetnostne obrti (razstavljajo G. Ozbič, S. Bogatec, A. Gulič, P. Malalan in Galerija Bor). Predvajanje filmov o prvih kraških ohcetih (RTV Ljubljana).

Jutri, 27. avgusta:
Ob 20. uri »dekliška« na Colu.
Ob 20. uri »fantovska« v Repnu.
Ob 20.30 za ples igra ansambel Taims.
Ob 23. uri srečanje deklet in fantov na trgu v Repnu.

Petek, 28. avgusta:
Ob 20.30 za ples igra ansambel Lojze Furlan.
Ob 21.30 podoknica v Repnu.
Predvajanje filmov prvih kraških ohceti.

Sobota, 29. avgusta:
Ob 20.30 prevoz bale s Cola v Kraško hišo v Repnu.
Ob 20.30 za ples igra Celjski instrumentalni kvintet.

Nedelja, 30. avgusta:
Ob 8.45 svatovska povorka iz Repna na Col.
Ob 9.30 zborna mesto narodnih noš pri cerkvi na Repentabru.
Ob 9.45 svatovska povorka s Cola na Repentabor.
Ob 10. uri svečana poroka v cerkvi na Repentabru.
Ob 11.15 »žvacet« za narodne noše v restavraciji Furlan na Poklonu.
Ob 12.30 svatovska povorka s Poklona v Repen.
Ob 13.30 »predaja neveste« v Kraški hiši v Repnu.
Ob 14.30 poročno kosilo v restavraciji Križman v Repnu.
Ob 17.00 novoporočena odpreta ples. Do polnoči bo igral Celjski instrumentalni kvintet.

V času 13. kraške ohceti bo v Kraškem muzeju v Repnu odprta razstava »Človek in trta«, v Kraški hiši pa razstava umetnostne obrti.

KD Kraški dom bo nudilo kuhane štruklje pri »Tevčevih« (Repen št.60), pijačo pa pri »Štefkovih« (Repen 34). Na dvorišču pri »Štefkovih« bodo člani Lovskega društva Doberdob prodajali lovski »golaž«, klobase in zelje ter sir in pršut.

V domačiji pri »Stršinovih« (Repen 71) bodo člani Repentabske župnijske skupnosti stregli z joto, klobasami in zeljem, kuhanimi štruklji in pijačo.

Člani ŠD Breg bodo odprli svoj kiosk kar na repenskem trgu.

Dušan Guštin bo imel osmico na svojem domu pri »Žvanovih« (Repen št. 22), kjer bo nudil surov pršut in sir, zelje in klobase ter domače belo in črno vino.

Omenjene osmice in kioski bodo odprti v sredo (samo pri »Žvanovih«), v četrtek, petek in soboto od 18. do 23. ure, v nedeljo pa od 9. do 23. ure. Samo osmica Pod lipo, pri »Buorgnih« (Repen št.130), bo ohranila svoj običajni urnik: vsak dan od 8. do 23. ure.

Darila za novoporočenca

Objavljamo dopolnjeni seznam daril ustanov in zasebnih podjetij paru, ki se bo poročil na letošnji 13. kraški ohceti:

- narodna noša za nevesto — s prispevkom repentabske občinske uprave;
- narodna noša za ženina — dar Slovenske kulturno gospodarske zveze;
- zlata poročna prstana — dar zadruga Naš Kraš;
- poročno potovanje na Palmo de Mallorca — darilo agencije Aurora/Atlas;
- obutev za nevesto in ženina — dar trgovine čevljev Malalan;

- poročni šopek in nageljni — dar cvetličarne Švagelj;
- usnjen album za slike — dar Foto Egon;
- 10 kg konfetov — dar trgovine jestvin Škabar;
- poročni kolač — dar pekarnice Čok;
- električni aparat za pripravo sladolea (Philips) — dar trgovine Vato-vec;
- srebrna slika Ottaviani — dar draguljarne Malalan;
- enoletna naročnina na Primorski dnevnik — dar ZTT;
- knjižna zbirka — dar Tržaške knjižarne;
- hranilna knjižica z 250.000 lirami — dar Hranilnice in posojilnice na Opčinah;
- hranilna knjižica z 250.000 lirami — dar Tržaške kreditne banke;
- pručka z narodnim motivom (izdelek galerije Bor) — dar Zveze slovenskih kulturnih društev;
- prti za kraško skrinjo — dar Galerije kraške umetne obrti BOR;
- umetnostna slika — dar Stana Žerjale iz Boljunca;
- 24 steklenic terana — dar kmetije Lupinc iz Praprota;
- zibelka — dar trgovine pohištva Korsič;
- 24 steklenic terana DOC — dar kleti Riolino;
- Umetniška slika slikarja Ferfogle — dar Zore in Libera Polojaza

Najavo morebitnih novih daril sprejema Primorski dnevnik (telefon 764832) ali pa potovalni urad Aurora (telefon 60261).

Nove obtožbe proti domnevnomu požigalcu POT

Deganutti osumljen prevratništva

Branilca 31-letnega Gerarda Deganuttija, domnevnega pripadnika samozvane organizacije POT, ki naj bi v zadnjem letu izvršil več požigalskih atentatov, prav gotovo ne bosta imela lahkega dela. Obtožbam namernega požiga agencije Lloyd italico na Korzu 37 in prepovedane nošnje orožja, se je sedaj pridružila še veliko hušja obtožba, pred katero bosta morala odvetnika Lunder in Buzzzi braniti svojo stran. Deganutti je namreč osumljen sodelovanja s prevratniško skupino.

Preiskovalni sodnik Filippo Gullotta je po pregledu dokumentacije, ki so jo karabinjerji našli v Deganuttijevem stanovanju, sporočil obtožencu svojo odločitev. Domnevni požigalec je že od 31. julija v koronejskem zaporu, 12. avgusta pa so ga zaradi nezakonite posesti pištole po hitrem postopku obsodili na dve leti zaporne in 800 tisoč lir denarne kazni. Preiskovalci so medtem zbrali dovolj dokazov, ki naj bi Deganuttija povezovali s samozvano organizacijo POT. Na procesu se

bo moral obtoženec torej zagovarjati tudi zaradi namernih požigov vhodnih vrat patronata ACLI, sindikata CGIL, Državnega pravobranilstva in Carinskega urada za kemijske analize, če omenimo le nekatere. Svoje sovraštvo je s takšnim početjem izkazal tudi podpredsedniku deželnega odbora Carboneju in predsedniku Trgovinske zbornice Tombesiju. V načrtu pa je imel še več požigalskih atentatov, o čemer pričajo njegovi zapisi, ki so jih orožniki našli pri hišni preiskavi njegovega stanovanja.

Deganutti se je že takoj po aretaciji proglasil za političnega jetnika in kaže, da vse doslej ni spremenil svoje izjave. Na zaslšanju vztrajno molči, ničesar ni priznal in ni z ničemer izdal morebitnih pajašev. S trdoživostjo se torej dobesedno drži izreka, ki ga lahko preberemo na njegovem tetoviranem telesu: »Il mio onore si chiama omertà« (»Moji časti je ime molčečnost«)...

■ V ponedeljek zvečer je ladja »Europa 2« pripeljala v rojstno mesto 31-letnega Darvina Duseja, ki je 11. avgusta utonil v Jonskem morju med otokoma Paxi in Antipaxi v bližini Krfa. Njegovo truplo so potapljači grškega pomorskega poveljstva našli komaj teden dni po nesreči.

Pokojnika so prepeljali v mrtvašnico pokopališča pri Sv. Ani. Pogreb bo jutri zjutraj ob 9.30.

Od petka v Miljah praznik Unità in Dela

Od petka, 28. avgusta, do nedelje, 6. septembra, bo praznik komunističnega tiska na prostoru bivše ladjedelnice v Miljah. Začel se bo z nastopom skupine Bulli e Puppe, v soboto, 29. avgusta, pa bo ob 18.30 razprava z naslovom "Kje je problem?", ki ga bo vodil senator Stojan Spetič. V nedeljo, 30. avgusta, ob 19.30 bo razprava o glasbenih strukturah za mlade v Miljah, v torek, 1. septembra, ob 19. uri pa razprava o miljskem zelenju. V sredo, 2. septembra, bo ob 17. uri razprava z naslovom "Živeti dolgo — živeti boljše", uro kasneje pa ji bo sledila okrogla miza o tem, kako ostati mladi. Tudi v četrtek, 3. septembra, bosta ob 17. in 18. uri razpravi o problemih ostarelih ljudi: prva nosi naslov "Mesto in ostareli", druga pa "Pokojnine v letu 2000?".

V petek, 4. septembra, bosta ob 19. oziroma ob 20. uri razpravi "Milje: kakšna sedanost in katera prihodnost?" in "Razvoj tržaške pokrajine". Na tej razpravi bo sodeloval poslanec Willer Bordon. Sobotna razprava (ob 17.30) bo posvečena jedrskim dilemam, zadnja pa bo v nedeljo, 6. septembra, ob 18. uri, ko bo poslanka Maria Luisa Sangiorgio vodila pogovor o ženskah v parlamentu. Miljski praznik komunističnega tiska se bo končal v ponedeljek, 7. septembra, z nastopom ansambla "Gli Altri" in s plesom.

Nesreči sta botrovala spolzka cesta in oster ovinek

Avtomobil z obalne ceste v 10 metrov globok prepad

Včeraj dopoldne se je pri Botanjeku zaradi slabega vremena ponesrečila 31-letna Milančanka Lidia Manieri. S fiatom regato se je po obalni cesti vozila proti Trstu. Vidljivost je bila zaradi dežja zelo slaba in cesta izredno spolzka. Na ostrem ovinku po baru »Costa dei Barbari« pa je nenadoma izgubila nadzorstvo nad vozilom. Re-

gato je začelo divje zanašati, dokler ni avtomobil treščil v obcestno ograjo, jo podrl, nato pa zgrmel v desetmetrov globok prepad.

Nesrečo je opazil eden od mimoidočih, ki je o dogodku takoj obvestil Rdeči križ. Še pred prihodom reševalcev se je sam spustil do povsem uničene regate in pomagal Manierijevi iz avtomobila. Rdeči križ jo je nato odpeljal v tržiško bolnišnico. Tu so voznico zaradi resnih poškodb na dveh vretencih odpeljali na ortopedski oddelek. Kaže, da se bo morala zdraviti približno 60 dni.

V Dijaškem domu seminar za vzgojitelje

V Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu se začne danes vsakoletni seminar za vzgojitelje zamejskih dijaških domov iz Celovca, Gorice in Trsta s posredovanjem Zavoda za šolstvo SR Slovenije.

V štirih dneh seminarja bodo obravnavali teme o poznavanju in rabi slovenskega jezika, o animacijskih prijemih in ustvarjalnosti ter o zunanji in notranji motivaciji. Med drugimi bodo sodelovali prof. Breda Pogorelec, prof. Alenka Rebula in prof. Vinko Skala. Udeleženci seminarja si bodo po strokovnem delu ogledali zanimivosti tržaške in okoliških občin.

Odnegli so perilo

Neznanci so okradli stanovanje v Ul. Sorgente 3, kjer stanuje 66-letna Rosaria Consoli. Lastnica stanovanja se je pred nekaj dnevi vrnila domov po večmesečni odsotnosti, saj je od novembra dalje živel v Švici. Ključne stanovanja je pustila svoji sestri.

Ko je Consolijeva prišla do svojega bivališča, je takoj opazila, da je nekdo vlomil v hišo, saj so bila vrata poškodovana. Z izvijačem so tatovi odstranili ključavnico. Okradenka je ugotovila, da so tatovi odnesli žimnice, rjuhe in perilo. O dogodku je takoj obvestila agente letkega oddelka.

Naše kraje je včeraj zajel val slabega vremena

Kljub dežju pričakovane ohladitve ni bilo

Avgust se neizbežno izteka in včerajšnje vreme nas je na to dejstvo kar resno opozorilo. Saj ni, da je bilo treba takoj po volnene jope v omare, nekoliko hladneje pa je le bilo. Nad Trstom so se v zgodnjih jutranjih urah nakopili svinčeni oblaki in nekaj časa je lilo kot iz škafa, tako da je napadlo dobrega pol centimetra dežja. Oblaki so se spustili tako nizko, da se je po mestnih ulicah avtomatično prižgala razsvetljava in tudi avtomobili, ki so po polzevo lezli mimo nasičenih križišč, so imeli prižgane luči. V štirih urah, med 8. in 12., je temperatura padla za 4 stopinje, tako da so jih ob dvanajstih namerili "le" 22. K sreči je pihal južni veter, sicer bi bil padec temperature krepkejši. Pričakovane osvežitve pa le ni bilo, čemur botruje visoka stopnja vlage, ki presega 87%. Medlo sonce, ki se je pokazalo okrog 14. ure, je občutek nizkega tlaka in sopenice še poslabšalo.

Precej huje bilo drugod po deželi, zlasti v Furlaniji, kjer je prišlo do pravcati nalivov s poplavi. Sicer pa je vsa severna Italija v teh prvih podopustniških dneh pod streho temnih in grozečih oblakov, ki ne obetajo nič dobrega. Dopustniki, ki se te dni še vedno množično vračajo na domove, se bodo ponekod znašli v pravcatem jesenskem okolju.

Kot običajno smo tudi tokrat prelistali koledar z ljudskimi pregovori o

avgustovskem vremenu. Doslej nas je pestila pretežno suša, prišlo je tudi do sporadičnih pooblačitev, pravega dežja pa ta mesec le nismo imeli. Skoraj vsako noč pa je bilo vetrovno, avgustovske sapice pa so le za silo pregnale soparico. In prav na ta račun imamo pregovor, ki pravi, da Če veter nam avgust zvedri, se dolgo brez dežja drži. Ljudska modrost (ali domišljija) pa je tako rekoč brezmejna, saj eden od pregovorov obeta *Kakršno vreme v avgustu, tako bo ob pustu*. Manj naklonjenosti pa nudijo ljudski vremenarij vinogradnikom. Na veliki šma-

ren, ko se običajno izpraznijsi mesta in vse, kar leze in gre, sili v naravo in k morju, letos ni bilo lepega vremena kar pomeni da Če na veliki šmaren sonce sije, vino samo v sode lije. Bajbe bo vinskega pridelka letos manj, v najboljšem primeru pa zlahka kapljica ne bo kar sama lila v sode. O letošnjem vinskem pridelku pa bomo zgotovo še pisali. Ta čas nam ne preostane drugega, kot da se vdamo v usodo in čakamo na zadnji avgustovski dan, ki bo, kot pravi pregovor, pogojeval vso jesen, kajti *Kakor zadnji srpan vremeni, tako se cela jesen drži*.

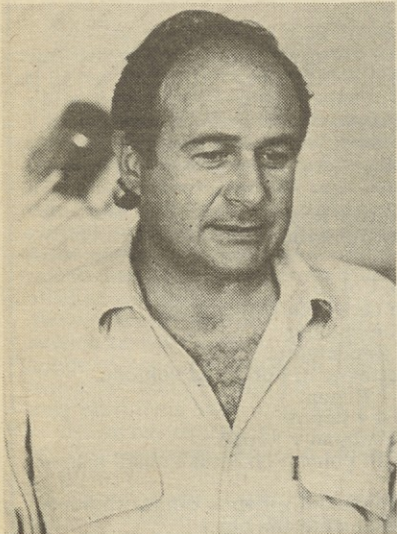
Hotela je na koncert E. Bennata končala pa je na tržaški kvesturi

Na koncertu priljubljenega italijanskega kantavtorja Edoarda Bennata, ki je v ponedeljek zvečer nastopal na Gradu sv. Justa, je prišlo do pravega fizičnega obračunavanja med policijskimi agenti in 27-letno Elisabetto Tencich. Dekle se namreč ni hotelo odpovedati koncertu. Ker so bile vse vstopnice razprodane, je hotela kar s silo stopiti v grad. Agenti so ji skušali to preprečiti, Tencicheva pa se je divje branila. Policisti so zato poklicali na pomoč kolege, ki so obstopili razburjeno dekle. Ženska jih je začela tedaj psovati, suvati, klofutati in brcati, in šele po nekajminutnem prerivanju so jo končno »ukrotili« in odpeljali na kvesturo.

Izkazalo se je, da je Elisabetta Tencich že stara znanka policije, saj je bila že večkrat obsojena zaradi kraj in fizičnih napadov. Tokrat tvega 5 mesecev zaporne kazni.

Zapis ob tečaju oceanografije v Laboratoriju za morsko biologijo

Na spremembe v morju ne vpliva samo industrijsko onesnaževanje

Stari ribiči, ki poznajo Tržaški zaliv bolje od lastnih žepov, trdijo, da so se naravne razmere morja spremenile. Tega niso opazili samo ribiči, ampak tudi navadni ljudje. V preteklih letih se je v naših vodah dogodil marsikateri čudni pojav: meduze, prihod morskih ježev, ki jih prej v našem zalivu ni bilo, alge itd. Iz našega zaliva pa so izginile tudi razne vrste rib. Gospodinj in sladokusci so opazili, da v ribarnicah ni več skuš, ki smo jih pred leti lahko lovili kar z nasipov pred tržaškimi pristaniščem. Znanstveniki so vzroke teh pojavov videli v onesnaženem morju. Dušik in fosfati, ki jih industrije spuščajo v morje, naj bi pospeševali rastoč alg in ostalih morskih rastlin in še bi lahko naštevali.

Profesor hidrobiologije na tržaški univerzi Giuliano Orel pa ni tega mnenja. Z njim smo se pogovarjali na slovesni otvoritvi tečaja Oceanest v Laboratoriju za morsko biologijo.

»Rdeče alge,« nam je razložil Orel, »so se pojavile v našem zalivu in v vsem severnem Jadranu že leta 1872. Isti pojav so zabeležili tudi leta 1880 in leta 1881. Ne verjamem, da je bilo naše morje že takrat onesnaženo. Jaz si te pojave razlagam na čisto drugačen način. Po mojem so jih povzročile spremenjene (ali bolje spreminjajoče se) vremenske razmere. Metereologi so dokazali, da se globalne vremenske razmere v Evropi spreminjajo ciklično. Izračunali so, da vsak cikel traja približno 97 let. Povprečna temperatura vode se je v Tržaškem zalivu od leta 1951 do leta 1980 povečala za 0,5 stopinje Celzija. Povprečna hitrost burje pa se je od leta 1951 do leta 1975 zmanjšala za 35 od sto. Hitrost ostalih vetrov pa za 10 odstotkov. Te vremenske spremembe so vplivale tudi na tokove v našem zalivu, bodisi na navpične kot na vodoravne. Spremembe tokov pa so ravno tako vplivale na življenje morskih živali in rastlin.«

»Bi nam lahko to obrazložili s primerom?«

»Zelo nazoren je primer skuš. Do pred nekaj leti je bilo v našem zalivu zelo veliko skuš. Za odraslo skušo — kot za veliko večino rib — je značilno, da živi vse življenje vedno na istem mestu v morju. Premakne se samo v času oplojevanja in ko mora izleči jajčeca. Vsaka generacija skuš opravi to vedno v istem kraju, potem se vrne tja, od koder je odpotovala. Jajčeca se ta čas zaradi tokov premaknejo do kraja, kjer se mladiči izležejo. Od tod pa se mladiči selijo do področja, kjer živijo njihovi starši. Tako je trikotnik (odrasle skuše — parjenje — mladiči) selitev skuš sklenjen. Če se spremenijo tokovi, se tudi ta zemljepisno točno določen trikotnik spremeni, ker je pot, ki jo prehodijo jajčeca, pravzaprav pasivna, ker je njihovo premikanje od-

visno od smeri tokov. Ker se je v našem zalivu smer tokov spremenila, skuše ne zahajajo več k nam.«

»Kako pa vreme vpliva na tokove?«

»Vpliv vetrov je jasno zaznaven. Sprememba temperature pa povzroči določeno termo-dinamično gibanje. Ko se namreč voda na površini ohladi, sili — ker se je pač povečala njena gostota — proti dnu. S tem pa poriva vodo, ki je bila v globini, na površino. V Jadranu je ta proces toliko bolj izrazit zaradi morfološke zgradbe morskega dna, ki se rahlo spušča s severa proti jugu. To pa pospešuje prej omenjeno gibanje. Jasno je, da vsaka sprememba temperature povzroči spremembo hitrosti premikanja vode in količine le-te.«

»Kako pa spremembe smeri tokov vplivajo na pojav rdečih alg?«

»Te alge so pred spremembo smeri tokov živele na določeni morski globini. Tu so lahko vsrkale manjšo količino svetlobe, ki jim je omogočila, da so s procesom fotosinteze proizvajale določeno količino kisika, ki je v danih razmerah zadostoval samo za omejeno količino alg. Spremenjeni tokovi pa so verjetno dvignili alge proti površju. Rastline so tako lahko vsrkale več svetlobe in zaradi tega proizvedle več kisika. Večja količina kisika pa je omogočila življenje večjemu številu rastlin. Več rastlin je, več kisika proizvedejo. Zaradi tega so se alge lahko razrasle. V trenutku pa, ko se vreme malce ohladi ali pa malce zapiha, te alge izumrejo, ker jih tokovi potiskajo v globino, kjer lahko vsrkajo manj svetlobe.«

»Po vašem mnenju torej onesnaževanje ne vpliva na te pojave?«

»V veliko manjši meri, kot smo mislili pred leti. Upoštevati pa moramo, da industrijsko onesnaževanje vpliva tudi na vreme.« (w)

Kratek pogovor z enim od tržaških risarjev madon O pouličnih umetninah za en dan ali slikanje za preživljanje

Francesco Martinuzzi ima osemnajst let. Je živahen, olikan in prijazen. Odkar je dokončal nižjo srednjo šolo, išče delo. Pravi, da bi sprejel vsakršno zaposlitev. Trenutno Francesco riše nabožne podobe po pločnikih našega mesta, da bi kaj zaslužil. Marsikdo ga je verjetno večkrat videl na ulici Carducci ali na Korzu.

»Od nekdanj sem rad risal,« pravi Francesco, »nikdar pa nisem mislil, da se bom s tem preživljal. Po obvezni šoli sem obiskoval poklicne tečaje. Hotel sem postati mehanik, kmalu pa sem razumel, da ta poklic ni zame in sem opustil šolanje. Dalj časa sem bil doma, ne da bi sploh kaj pametnega počel. Nekega dne pa me je sorodnik pregovoril, naj sem se lotil risanja po pločnikih. Prvo risbo sem naredil 16. avgusta 1885 na drevodu XX. septembra. Še danes se spominjam, kako je to bilo mučno. Imel sem občutek, da me vsi opazujejo in kritizirajo. Ker sem bil živčno napet in ker še nisem poznal tehnike, se mi slika ni posrečila. Proti večeru pa se je vilo kot iz škafe in v dveh sekundah je dež izbrisal moje stvaritev. Kljub težavam sem nabral kar nekaj denarja.«

»Francesco, vse daje misliti, da si se popolnoma posvetil risanju madon?«

»Ne, to ne drži. Sicer se s tem preživljam, ni mi pa do tega, da bi vse življenje risal po pločnikih. Rad bi postal slikar, pravi slikar. Že zdaj večkrat narišem kako sliko ali portret po naročilu. Včeraj me je neki avtobusni šofer zaprosil, naj mu narišem sliko na pločvino avtomobila. Le-tošnjo zimo sem obiskoval slikarski tečaj pri profesorju

Lidu Dambrosiju. Učil sem se barvanja, portretiranja in ostalih temeljev slikarstva. Tečajniki smo potem za 1. maj priredili skupinsko razstavo na sedežu sindikata UIL v Ulici Papa Giovannu 23. Želel sem tudi narisati podobo na zid v domači ulici, a so barve preveč drage.«

»Koliko oseb se v Trstu ukvarja z risanjem madon?«

»Mislim, da samo jaz in še mladenič z Opčin. On pa je zaposlen, tako da riše samo ob delu. V ostalih italijanskih mestih pa se kar precej ljudi ukvarja s tem slikarstvom. V Modeni priredijo vsako leto srečanje in tekmovanje risarjev madon. Letos sem se ga udeležil tudi jaz. Ob tej priliki sem opazoval tehniko bolj izkušenih kolegov. Ko sem se z njimi pogovarjal, sem se odločil, da bom za nekaj časa odšel v Milan ali Benetke, da bi res izpopolnil tehniko.«

»Kakšno tehniko pa uporabljaš?«

»Nič posebnega. Rišem z navadnimi kredami. Na začetku sem risbe lakiral. Potem sem spoznal, da če risbe lakiram, se ohranijo in drugi nimam več prostora za novo risbo. Ljudje sami pa niso več tako radodarni.«

»Francesco, na pločnikih rišes samo nabožne slike ali pa živali. Ne misliš, da bi v Trstu, ki velja za precej laično mesto, z risanjem aktov ali česar podobnega več zaslužil?«

»Ne bi rekel. Večino nabožnih motivov, ki jih jaz preslikavam, so ustvarili umetniki, ki so živeli v času renesanse. Renesanci vzorci pa so zelo pripravi za preslikavanje na asfalt. Aktov ne rišem, ker se bojim, da bi občinski redarji glede tega imeli pomisleke.« (wš)

Javna posojila za kmetijstvo

Na osnovi odloka ministra za kmetijstvo št. 96 z dne 3. marca 1987 in na osnovi odloka predsednika državnega odbora Furlanije-julijske krajine št. 221 z dne 10. junija 1987 lahko kmetovalci zaprosijo za posojila, namenjena nabavi traktorjev in drugih kmetijskih strojev. Kmetijski podjetniki in zadruge imajo možnost, da dobijo posojila na glavnico za zamenjavo traktorjev, frez in drugih motornih prekopalnikov ter inovativnih strojev. Posojila krijejo od 20 do 30 od sto stroškov. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 30. septembra letos. Kmetovalci, ki so za to zainteresirani, se lahko

obrnejo na Kmečko zvezo, kjer bodo dobili vse potrebne informacije in pomoč.

Na osnovi najnovejših zakonskih oziroma upravnih ukrepov imajo možnost, da najamejo posojila tudi vinogradniki in živinorejci. Vinogradniki, ki nameravajo urediti namakalne sisteme v svojih vinogradih, in živinorejci, ki nameravajo opremiti hleve in nakupiti živino, lahko prav tako do 30. septembra zaprosijo državno upravo za brezobrestna posojila. Tudi ti se lahko obrnejo za nasvete in pomoč na Kmečko zvezo.

<i>menjalnica</i>		25. 8. 1987	
Ameriški dolar	1310.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	722.—	Švicarski frank	874.—
Francoski frank	214,50	Avstrijski šiling	102,50
Holandski florint	640.—	Norveška krona	195.—
Belgijski frank	34,40	Švedska krona	204.—
Funt sterling	2140.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1910.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	185.—	Avstralski dolar	900.—
Grška dragma	9.—	Debeli dinar	1,50
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	1,50

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 67001 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

Kmalu pričetek Glasbenega septembra

Tržaška letoviščarska in turistična ustanova bo tudi letos priredila niz koncertov Glasbeni september. V sodelovanju z združenjem Associazione Musicisti Giuliani bo v evangeličanski cerkvi prvi koncert letošnje izvedbe, na katerem bodo nastopili priznani izvajalci, med katerimi pianista Giuliana Gulli in violinist Pierre Hommage. Na večeru, ki nosi naslov *Musica d'insieme bosta nastopila tudi James Creitz (viola) in Philippe Muller (violončelo).* Creitz je od leta 1983 stalni član znanega kvarteta "Academica". Izvajali bodo Mahlerjeve, Schumannove in Brahmsove skladbe. *Koncert bo, kot rečeno, v evangeličanski cerkvi 3. septembra ob 20.30.*

Drugi koncert glasbenega septembra bo v miljski stolni cerkvi in sicer 7. septembra. Izvedel ga bo videmski orglar Angelo Rosso, ki je z odliko diplomiral na konservatoriju Tomadini. Izvajal bo nabožno glasbo iz 17. stoletja. *Preostali glasbeni večeri bodo vsi v evangeličanski cerkvi v Trstu s sledečim koledarjem: v četrtek, 10. septembra, koncert pianista Andrea Pestalozze; v torek, 15., čelist Amedeo Baldovino in pianista Maureen Jones; v petek, 18., pianist Pier narciso Masi; v ponedeljek, 21., violinist Angelo Stefanato in pianista Margaret Barton, v četrtek, 24., Wiener Schubert Trio, v torek, 29., klavirski duo Agostini-Greco.*

Na letošnjem 11. Glasbenem septembru se bodo torej predstavili tudi nekateri izvajalci, ki uživajo velik mednarodni sloves, tako da bo spored zadostil tudi najzahtevnejšim poslušalcem. Že v preteklih letih je namreč ta pozno poletna glasbena prireditel naletela na velik odziv, kar so prireditelji izkoristili s sestavljanjem vedno novih in zanimivejših repertoarjev.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 21.00 *Il caso Moro*, dram. It. 1986; r. Giuseppe Ferrara; i. Gian Maria Volonté, Mattia Sbragia.

LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.00 *Fantasia*, ris., ZDA 1940, 120'; Walt Disney.

EXCELSIOR II - 18.30, 21.45 *Radio days*, kom., ZDA 1987, 88'; r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Seth Green.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *Mississippi Adventures*, dram., ZDA 1986, 99'; r. Walter Hill; i. Ralph Macchio, Joe Seneca.

NAZIONALE I - 16.15, 22.00 *L'angelo del sesso*, porn. □□

EDEN - 16.00, 22.00 *La signora viziosa di Manhattan*, porn., □□

FENICE - 19.30, 22.15 *I morti viventi sono tra noi*, srh., ZDA 1986, 100'; r. John King; i. Kathryn Charly, Gabor Rassov, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 *Mr. Crocodile Dundee*, kom., Avstral. 1986, 102'; r. Peter Fairman; i. Paul Hogan, Linda Kozlowsky.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 *Pregled srhljivke: Terrore in sala*, □

MIGNON - 16.00, 22.15 *Il bacio della donna ragno*, dra., ZDA/Braz. 1985; 119'; r. Hector Babenco, William Hurt.

EXCELSIOR I - 18.00, 22.15 *Una poltrona per due*, kom., ZDA 1983, 100'; r. John Landis; i. Dan Aykroyd, Die Murphy

CAPITOL - Zaprt.

LUMIERE - zaprti zaradi počitnic.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.00 *Tentazioni*.

RADIO - 15.30, 21.30 *Amore impuro*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

IZREDNE CENE. Trgovina čevljev Mara - Ul. Vasari 10 - obvešča cenjene odjemalce, da bo v teku septembra premeščena na št. 8 v isti ulici.

DRUŽINA Z OTROKOM išče stalno gospodinjstvo pomočnico. Tel. 412340 od 19. do 21. ure.

KUPIM 4-sobno hišo z vrtom ali stanovanje s teraso. Tel. 412340 od 19. do 21. ure.

NA POTI Zgonik-Velikli vrh se je izgubil pec - nemški ovčar. Tel. 412507.

AVTO peugeot 304 (famielare) v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. 51837.

PO UGODNI CENI prodam stanovanjsko prikoliko lander graziella 401 (letnik 1978) v dobrem stanju. Tel. na št. 226131 v opoldanskih ali večernih urah.

MOTOR cagiva electra 125 (avgust 1986) prodam po izredno ugodni ceni, prevoženih 1.300 km. Tel. v večernih urah na št. 0481/87711.

NUJNO iščem v najem že opremljeno hišo ali stanovanje na Opčinah, ali v okolici: 3 spalnice s 6 posteljami, kuhinja, dnevna soba in kopalnica. Samo za resne ponudbe telefonirati v večernih urah na št. 225946.

NUJNO iščem v najem prostor za tiskarno - 250 kv. m, najraje v bližini Opčin ali v okolici. Telefonirati v večernih urah na št. 225946.

OSMICO je odprl v Nabrežini Ivan Ušaj.

OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.

OSMICO je odprl Marjo Milič v Repniču. Toči belo vino in teran.

ŽERJAV - VLAČILEC do višine 15 m, rabljen, kupim. Tel. 54390.

PRODAM audi 80 diesel, 1600, letnik '82 in renault 6, 850, letnik '79. Tel. 228145.

razne prireditve

KD Rdeča zvezda in Glasbena zadruga Ars Nova vabita na predstavo Alda Nicolaja "BLAGI POKOJNIK, DRAGI MOŽJE". Igra Polona Vetrh, režija Boris Kopal, produkcija Festival Ljubljana. Premiera 1. septembra, ponovitvi 2. in 3. septembra na Županovem dvorišču v Zgoniku, v primeru slabega vremena pa v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Predprodaja vstopnic na ZSKD in v knjižarni Terčon v Nabrežini.

razstave

V občinski galeriji - Trg Unità bodo v nedeljo, 30. t. m., odprli razstavo slikarja Romola Bertinija. Razstava bo odprta do 11. septembra po običajnem urniku.

V prostorih bivše konjušnice pri Miramaru je do 30. septembra odprta monografska razstava, posvečena Gustavu Pultitzerju Finaliju.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik ob priliki Kraške ohceti od 25. do 30. avgusta: od 25. do 28. 8. - 17.00-23.00, v soboto - 11.00-24.00 in v nedeljo - 9.00-24.00.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 26. avgusta
IVANA

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 19.56 - Dolžina dneva 13.38 - Luna vzide ob 8.05 in zatone ob 20.45.

Jutri, ČETRTEK, 27. avgusta
MONIKA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.06 najnižje -55 cm, ob 11.34 najvišje 48 cm, ob 17.35 najnižje -33 cm, ob 23.18 najvišje 36 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 22,5 stopinje, zračni tlak 1009,5 mb pada, veter 23 km na uro vzhodnik, vlaga 87-odstotna, padlo je 5,2 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 25 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Silvio Ginanneschi, Francesca Cocot, Cecilia Siro, Manuel Zurru, Anna Giulia Della Puppa, Alex Furlan, Piero Franceschini.

UMRLI SO: 88-letna Anna Fonda, 85-letna Wanda Masiola vd. Macorig, 79-letni Santo Visintin, 54-letni Andrea Brana, 89-letna Erminia Clauser vd. Cerne, 78-letna Rudolfinia Rondo pr. Bostiancich, 38-letna Nadia Cescutti, 85-letna Anna Medeot, 62-letna Adelina Prodan, 68-letna Luigia Grillo, 72-letna Anna Sedmak.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 24. avgusta, do sobote, 29. avgusta 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6 (Bor-go S. Sergio), Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6, Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Ob prvi obletnici smrti Rudolfa Kalca darujeta žena Marija in hči Ana z družino 25.000 lir za KD Slovan in 25.000 lir za SZ Gaja.

V spomin na Lino Pettiorosso por. Čedin daruje družina Simič 100.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V počastitev spomina drage tete Amalije Kozine, preminule v Argentini, daruje Slavko Žerjal z družino (Boršt 20) 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Borštu in 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Boljuncu.

V isti namen daruje Miro Žerjal (Boljunec 133) 10.000 lir za Sklad Dela.

Namesto cvetja na grob Pavle Gustin darujejo družine iz Repna: Bertolino (št. 69) 20.000 lir, Doljak (št. 11) 30.000 lir, Bertolino (št. 29) 10.000 lir, Skabar (št. 44) 10.000 lir, Skabar (št. 104) 10.000 lir, Skabar (št. 135) 10.000 lir, Purič (št. 13) 10.000 lir, Forza (št. 136) 15.000 lir, Skabar (št. 4) 10.000 lir in družina Hrovatič (Col 40) 10.000 lir za popravilo zakristije repentbarske cerkve.

V spomin na Pavlo Gustin darujeta družini Buscemi (Col) 10.000 lir in Grisonič (Col) 50.000 lir za MPZ Zvonček.

Namesto cvetja na grob Jožefa Doljaka in Pavle Gustin daruje družina Skabar (Repen 45) 15.000 lir v isti namen.

Namesto cvetja na grob Pepija Doljaka darujejo družine iz Repna: Skabar (št. 30) 10.000 lir, Skabar (št. 45) 20.000 lir, Purič (št. 13) 20.000 lir in Anica Gomizelj (št. 32) 10.000 lir za popravilo zakristije na Repentabru.

Ob sedmi obletnici smrti Rada Komarja darujejo starši 50.000 lir v isti namen.

Ob 3. obletnici smrti Antona Škabarja daruje družina Škabar-Gomizelj (Repen 32) 50.000 lir za popravilo zakristije na Repentabru.

Ob prazniku Marije Device daruje Buscemi 100.000 lir v isti namen.

N. N. daruje 50.000 lir za popravilo orgel na Repentabru.

ti in morje

vojko colja

Nakup izključno ribiškega čolna je nesmotrna in draga investicija

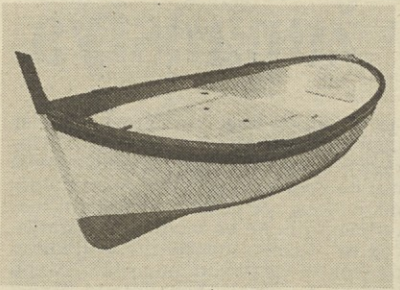

Italijanski kajutni gliser za športni ribolov

Zadnjič smo nekoliko pobleže pogledali splošne prednosti in hibe izravnih in polizravnih čolnov ter gliserjev. V glavnem smo ugotovili, da so za športni ribolov najidealnejši izravnih čolnov, danes pa se kupci odločajo predvsem za polizravnih plovila, ki združujejo prednosti izravnih čolnov (pri počasni plovbi) in gliserjev (pri hitri plovbi). To pa še ni vse, pri izbiri najprimernejšega plovila za športni ribolov je treba upoštevati še razsežnosti in oblike.

Pri izravnih čolnih ni večjih težav, saj so v glavnem modifikacije klasičnih delovnih ribiških čolnov, paser, gucov in kačkov. Pod petimi metri nima smisla kupiti takega čolna, ker bi bil preobčutljiv na vsako valovanje. Idealno izravno plovilo je dolgo od 5,50 do 6,50 metra, saj ga lahko še vedno upravljamo tudi z vesli. Pomisliti je namreč treba tudi na panule in na lov sipe s samičjo vabo. Pri večjih čolnih smo prisiljeni rabiti motor, to pa ni priporočljivo ne pri dviganju parangala in ne pri dviganju vrš. Če se omejimo na ribolov s trnkono, razsežnost ni tako pomembna. Bolj pomembna je zunanja oblika: 5,50 metra dolg izravni

čoln je lahko še odprt, kar pa vsekakor ni priporočljivo, saj bi moral biti vsaj premčev del pokrit, da lahko pod njega spravljamo ribiški pribor. Premčeva paluba pa nam obenem zagotavlja varnejšo plovbo, ker nas ne bodo valovi zalivali. Vsekakor ne smemo iti v skrajnost, da bi se zgedovali po klasičnih ribiških čolnih, ki imajo le male odprtine v palubi, krov pa je popolnoma pokrit in raven. Prostora in udoben kokpit je namreč neobhodno tudi za športni ribolov in ne samo za do-

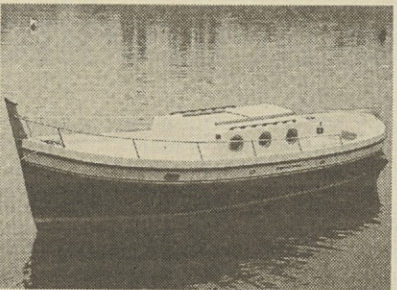

Klasični guc s krovom le v premčevem delu

pustniške kapitane. Glede pogradov so mnenja deljena. Osebo sem prepričan, da je športnemu ribolovu izključno namenjeno plovilo prava potratna in nesmotrna investicija. S šestmetrskim čolnom se namreč lahko podamo tudi na daljša križarjenja, zato potrebujemo vsaj minimalno udobje in sicer: pograde, hladilnik in kemično stranišče. Kuhinjski resor v podkrovrju ni tako pomemben, saj tudi lastniki večjih jaht raje pražijo ribe kar na pomolu, roštilj pa sploh ne spada na barko. Če pa smo poštene, bomo priznali, da med plovbo pojemo le kak obložen kruh, čokolado in pecivo, nasitimo pa se navadno med postanki v gostilnah. V najboljšem primeru si skuhamo obrok testenin, da pa bi ure in ure kuharili v podkrovrju ne pade na um niti najbolj skopuškovarčnemu dopustniškemu kapitanu.

Po vsem tem lahko upravičeno trdimo, da je kajutni izravni ali polizravni čoln za športni ribolov primeren tudi za križarjenja.

Poglavje zase so gliserji za športni ribolov. Do nedavnega so bila ta plovila v Sredozemlju skoraj neznan. Prvi modeli so prišli k nam z druge strani Atlantika in takoj dobili goreče privržence in posnemalce, ki se navdušijo nad vsem, kar je ameriškega. Ta pojav bomo obširneje prikazali drugič. Že sedaj pa lahko navedemo, da so ta plovila namenjena skoraj izključno trofejnemu ribolovu, ko plen tehta nad 50 kilogramov (tune, morski psi, mečarice). Z njimi seveda lahko lovimo tudi bolj proletarski »drobiž«.

Kajutni guc, s katerim se lahko podamo tudi na daljše križarjenje

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Ona seže tudi po časniku on pa ima rad recepte

Med ženskami in tiskom, zlasti vsakodnevnim, odnosi že od nekdaj niso najboljši: ženske trdijo, da so časopisi preveč »papirnati«, ker niso verodostojen odraz realnega življenja, odgovorni za posamezne medije pa menijo, da so ženske slabe odjemalke in da se zato ne izplača upoštevati njihovih pripomb.

V bistvu stara pravda še ni poravnana, vendar pa je tako v širšem mednarodnem okviru kot tudi v Italiji le prišlo do pomembnih premikov: tega mnenja so bile ženske, ki živijo in delajo v svetu informacije ter vsakodnevno doživljajo neprebolelo dilemo. Lani so italijanske operaterke informacije na temo »Ženske in komunikacija« priredile kar dva posveta, glavni posegi z obeh pa so zbrani v posebni knjigi, ki jo je izdala Cooperativa libera stampa, to je zadruga, ki je založnica revije Noi donne.

Kot rečeno posegi niso spodbili stare resnice, vendar pa so navedeni podatki o nakupu in branju vsakodnevnega ter periodičnega tiska v Italiji odkrili nekaj nezanemarljivih sprememb. Predvsem da so več dobre volje pokazale ženske, saj bolj pogosto segajo po časopisih kot so nekoč. Premik v smeri tisk ženska stvarnost kot sestavni del vsakodnevnega dogajanja je manj zaznaven, pa čeprav je med poklicnimi in občasnimi novinarji veliko več žensk kot še na primer pred desetimi leti.

Ta vidik bi seveda zahteval posebno obravnavo, ki prav gotovo ne bi prizanesla ženskam, ki se poklicno udeležujejo ter prepogosto potonejo v neprizanesljivem oceanu informacije. Kot vsako področje človeškega udeleževanja tudi v svetu sredstev javnega obveščanja vladajo posebni zakoni, ki so večkrat odločilnejši od pomena vesti oziroma odkrivajo neslutena protislovja.

Težko bi na primer trdili, da je tisk v ZDA naprednejši od zahodnoevropskega, vendar pa zaradi drugačnega prijema vsakodnevnih dogodki bolj izstopajo v ameriškem časopisju. In ker ženske nastopajo predvsem v tašnem dogajanju »na bazi«, se o ženskah več

piše. V državah, v katerih vlada »mnenjski tisk« pred reportažnim, ženske težko pridejo do besede in naslovnih strani, ker njihovo mnenje nima teže oblasti.

Na srečo pa se okusi spreminjajo: ženske segajo tudi po takomenovanih političnih časopisih, moški pa v vedno večjem številu prebirajo recepte. Že omenjeni podatki, ki jih knjiga prinaša na zadnjih straneh, povzeta pa so po vsedržavnih raziskavah lspi in lsegi, trdijo, da na 23 milijonov italijanskih žensk samo 6 milijonov nikoli ne bere časopisja. Podrobnejši pregled bralcev posameznih italijanskih dnevnikov pa nadalje odkriva, da je odstotek žensk zelo visok, saj se v povprečju giblje med 33 do preko 46% (z najvišjim številom bralk se lahko ponaša Il Secolo XIX).

Odstotek bralk bliskovito pade pri športnih dnevnikih, saj bere izredno prodani rožnati časopis Gazzetta dello Sport na sto »športnikov« samo 14 sedecih športnic. Šport torej ostaja v moških rokah, istočasno pa ženske izgubljajo monopol nad revijami, ki prinašajo recepte in na splošno informacije o dobri jedaji in pijači.

Med vestnimi bralci mesečnika Tut-tocucina je bilo leta 1985 že 26 moških na sto, medtem ko se zaenkrat še niso prikradli med uporabnike revij ročnega dela in sličnih. Ženske so nadalje najzvestejše odjemalke mesečnikov in tednikov, ki živijo predvsem na račun »roza kronike« kot se tudi pravi bolj ali manj izmišljenim vestem ter utrinkom iz zasebnega življenja znanih oseb in osebic.

Ženski interes močno pade, ko gre za splošno informativne revije kot so na primer Panorama, Espresso ali Europeo, ki pa lahko vseeno med svojimi bralci računa na tretjino žensk. Še manj so ženske naklonjene ženskemu angažiranemu tisku, saj se je med vsemi revijami, ki so bile pred leti na italijanskem tržišču, ohranila le revija Noi donne, ki pa je prešla na mesečno izhajanje. Zato pa bolj zavzeto podpirajo tisti ženski tisk, ki se prvenstveno posveča modi, domu in lepemu izgledu nasplah.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Portomatto (1. del) 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Mr. Browne contro l'Inghilterra (kom., ZDA 1959, r. Roy Boulting, i. Terry Thomas, Peter Sellers, Luciana Paluzzi) 15.25 Šport: kolesarstvo, pokal Bernocchi (prenos iz Legnana) 16.15 Risanka: Grisù il draghetto 16.25 Dokumentarec: Volk (pripravil Rodriguez de la Fuente) 17.10 Nadaljevanje: Piccolo mondo antico (2. del) 18.30 Variete: Portomatto (2. del) 19.40 Almanah in vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Variete: B. G. Show n. 6 (vodi Gino Bramieri) 22.15 Dnevnik 22.40 Športna sredo: SP v kolesarstvu (prenos z Dunaja), nato 2. mednarodni košarkarski turnir (prenos iz Riminija) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 12.00 Dok.: Emma e il nonno 12.10 Nadaljevanje: Una storia viennese - Ritorno alla vita (11. del) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - šport 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec o rastlinah, risanka Dick Tracy in nanizanka Blondie 16.50 Film: Tamango (pust., It.-Fr. 1958, r. John Berry, i. Dorothy Dandridge, Curd Jurgens, Jean Servais) 18.30 Športne vesti 18.45 Nanizanka: Perry Mason 19.35 Dnevnik, vreme in šport 20.30 Film: Banzai (kom., Fr. 1982, r. Claude Zidi, i. Coluche Valérie Mairesse, Didier Kaminka) 22.25 Dnevnik 22.50 Aktualno: Poletni almanah 23.25 Dnevnik - kratke vesti 23.40 Nočni film: Diciottenni al sole (kom., It. 1962, r. Camillo Mastrolucina, i. Catherine Spaak, Lisa Gastoni, Gianni Garko)	RAI 3 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.30 Glasbena oddaja: Pokerconcerto - Special Giuliano Cavicchi 20.00 Izobraževalna oddaja: Laboratorio infanzia - Errata corrige, Neuropsichiatria al bivio dell'adolescenza (pripravila Marco Ferri in Riccardo Tavani, 2. del) 20.30 Nanizanka: I professionals - La pentita (r. Denis Liwiston, i. Gordon Jackson, Martin Shaw, Lewis Collins) 21.30 Dnevnik 21.45 Film: Due pezzi di pane (kom., It. 1979, r. Sergio Citti, i. Vittorio Gassman, Gigi Proietti) 23.30 Dnevnik 23.35 Deželne vesti 23.45 Koncert: v okviru 30. festivala dveh svetov - Le roi David, oratorij za soliste, zbor, orkester in recitatorje Arthurja Honeggerja (Festivalski orkester iz Spoleta in Westminster Choir, dir. Joseph Flemmerfelt, prenos iz Spoleta)	RTV Ljubljana 18.35 Poročila 18.40 Lutkovna serija: Kljukčeve dogodivščine - Kljukčev živalski vrt (V današnji oddaji bodo mladi gledalci lahko odkrili, kje in kako je Kljukec dobil živali za svoj živalski vrt.) 18.50 Otroška oddaja: Moj prijatelj Piki Jakob - Piki piše pismo (V prvi zgodbi te kratke televizijske nadaljevanke, za katero je scenarij napisal sam avtor povesti, pesnik Kajetan Kovič, bomo spoznali junaka, njegove starše in seveda njegove medvedke, ki imajo nadvse pomembno vlogo...) 19.10 Risanka 19.26 Vreme in dnevnik 20.00 Nadaljevanje: Sever in Jug (16. del) 20.55 Zabavna oddaja: Poletna noč 21.00 Film: Velikan (dram., ZDA 1956, r. George Stevens, i. Elisabeth Taylor, Rock Hudson, James Dean) 0.10 Poročila	TV Koper 17.00 Otroški spored: risanke 17.25 Šport: nogomet: Jugoslavija - Avstrija (kvalifikacijska tekma za olimpijske igre v Seulu, prenos iz Maribora) 19.15 Odprta meja Današnja Odprta meja bo obsegala daljši reportaži: CELOVEC — Odnos do slovenske manjšine ANDOVCI — Kmečko življenje slovenske manjšine v Porabju na Madžarskem Prispevka je pripravila koprski redakcija Odprte meje. 19.30 Informativna oddaja: TVD Stičice 19.45 Nadaljevanje: Veronica 20.30 Variete: Sotto le stelle 21.50 Informativna oddaja: TVD Vse-danes 22.05 Film: Il dio chiamato Dorian (dram., r. Massimo Dallamano, i. Helmut Berger, Hermet Lom, Margaret Lee)
CANALE 5 8.30 Jutranja telovadba 8.40 Nanizanka: La grande vallata, 9.30 Alice 10.00 Film: Hunter il selvaggio (pust., VB 1976, r. Clive Donner, i. Peter O'Toole, John Standing) 11.30 Nanizanka: Lou Grant, 12.30 Bonanza 13.30 Nadaljevanje: Colorado 14.30 Film: Il risveglio di Candra (dram., ZDA 1983, r. Paul Wendkos, i. Blanche Baker, Cliff De Young) 16.30 Nanizanka: L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat 20.30 Film: I ragazzi venuti dal Brasile (dram., ZDA-VB 1979, r. Franklin J. Schaffner, Gregory Peck, Laurence Olivier) 22.30 Znanstvena oddaja: Big Bang estate 23.50 Nanizanka: Fifty Fifty, 0.50 Sceriffo a New York RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: Gunsmoke, 9.15 Lancer, 10.00	Lobo, 11.00 La squadriglia delle pecore nere, 12.00 Due onesti fuorilegge 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Banana Split, Chappy, La corsa senza limiti, Masters 14.30 Nanizanka: Detective per amore, 15.30 Mary Benjamin, 16.15 I giorni di Brian 17.00 Dokumentarna serija: Quaderni della natura 17.30 Nanizanka: Il Santo, 18.30 Switch, 19.30 New York, New York 20.30 Film: Trinidad (dram., ZDA 1952, r. Vincent Sherman, i. Rita Hayworth, Glenn Ford, Alexander Scourby) 22.20 Nad: Peyton Place 23.20 Nanizanka: Mod Squad, 0.20 Mystery movies ITALIA 1 8.30 Nan.: La strana coppia 9.00 Film: Pensando a te (glasb., It. 1969, r. Aldo Grimaldi, i. Al Bano, Romina Power, Paolo Villaggio) 10.30 Nanizanka: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph Supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni	di dollari, 13.00 Hardcastle & McCormick 14.00 Glas. odd.: DeeJay Beach 15.00 Nanizanka: I forti di Forte Coraggio, 15.30 Furia 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lotti, Flò la piccola Robinson, Nanà super-girl 18.00 Nanizanka: Rin Tin Tin, 18.30 Flipper, 19.00 Chips 20.00 Risanka: Pollyanna 20.30 Nanizanka: A Team, 21.30 Riptide 22.30 Glasbena oddaja: Be bop a lula 23.30 Nanizanka: Ai confini della realtà, 24.00 Samurai, 1.30 Hardcastle e McCormick TELEPADOVA 12.00 Nadaljevanje: Signore e padrone 13.00 Risanka: Io sono Teppi, Judo Boy 14.00 Nadaljevanje: Happy End, 15.00 Signore e padrone 16.30 Risanka 19.00 Nanizanka: Sanford and Son, 19.30 Insiders 20.30 Film: Marilyn - Una vita, una storia (dram., ZDA 1980, r. John Flynn in J. Arnold, i. Catherine Hicks, Richard Baschert) 22.30 Film: Ragione di Stato (dram., It.-Fr. 1978, r. André Cayatte, i. Monica Vitti) 24.00 Film: S.O.S. limousine (kom., 1983, r. Terry Hughes, i. John Ritter, Susan Dey) TELEFRIULI 12.00 Nanizanka: George 13.00 Dok.: Bella Italia 13.30 Nadaljevanje: Marta 14.30 Nanizanka: Brothers & Sisters 15.00 Drazba: Roberta Pelle 15.30 Glas. odd.: Music box 17.45 Nad.: Naumachos 19.00 Dnevnik 20.00 Dnevnik v nemščini 20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje 22.00 Nanizanka: Sherlock Holmes 22.30 Dnevnik 23.30 Variete: Il cappello sulle ventitré 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, glasba; 8.10 Poti do branja; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled deželnega tiska; 10.10 Koncert v Tržiču: simfonični orkester RTV Ljubljana, vodi Anton Nanut, pianist Jörg Demus (Schumann); 11.25 Glasbeni mozaik; 12.00 Živozeleno; 13.20 Zbori: mešani zbor Ivo Lola Ribar iz Beograda; 13.40 Glasbene skice; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Naš popoldan z glasbo in besedo; 16.00 S poti po Afriki; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Obrazi in utrinki iz slovenske proze; 18.20 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.30 Instrumenti se vrstijo; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Mladi mladim; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio; 18.00 Ansambel Borisa Kovačiča; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo - Zla sreča; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Iz opere Mofistofeles; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Jazz za vse; 0.05 Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Intervjuji, reportaže, zanimivosti, pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 18.00 Poletne glasbene prireditve; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek sporedov, nato prenos Radia Ljubljana. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30, 23.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.40 Summers ago; 7.00 Dober dan; 8.00 Pri-srčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Drazgi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popevka; 14.45 Edig Galletti; 15.00 O kulturi in umetnosti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Pogovor s psihologinjo; 16.35 Made in Yu; 17.00 Bubbling; 17.33 Summers ago; 17.45 High power. RADIO OPČINE 10.30 Za vsakogar nekaj; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst - L'altra Trieste; oddaje povezuje glasba.

Podatki podobni tistim na osnovnih

Tudi na nižjih srednjih šolah manj dijakov kot v prejšnjem letu

V nedeljo smo v našem dnevniku objavili podatke o vedno manjšem številu šolarjev v goriških vrtcih ter osnovnih šolah, tako slovenskih kot italijanskih. Na goriškem županstvu, kjer so izdelali dokumentacijo o vpisih na obvezne šole, tudi zaradi tega, ker iz teh izhajajo obveze goriške občine glede šolskih prostorov, so pripravili tudi dokumentacijo o obisku nižjih srednjih šol, saj so tudi te obveze.

V Gorici imamo devet nižjih srednjih šol. Ena od teh je slovenska, drugih osem pa italijanskih. Tri od teh so sicer zasebne. Upravljajo jih duhovniki ali nune, imajo pa seveda državno priznanje.

V skoro vseh nižjih srednjih šolah v Gorici bo v šolskem letu 1987-88 manj dijakov kot v lanskem. Izjema je le v eni italijanski šoli, kjer pa se je vpisalo precej več dijakov, tako da so tudi morali povečati število razredov. To pa se je zgodilo, ker so v drugi šoli, ki je nedaleč od te, zaprli nekaj razredov.

V slovenski šoli Ivan Trinko je lani bilo 307 dijakov v petnajstih razredih, letos jih bo 254 v štirinajstih razredih. Poleg občutnega padca števila dijakov imamo torej en razred manj.

Na italijanskih šolah pa je položaj kot sledi. Na šoli Locchi v Ulici Leoni

so lani imeli 285 dijakov, letos jih bo 280. Lani je bilo razredov 15, letos pa 14. Na šoli Ascoli na Trgu Culiat je lani bilo 228 dijakov v enajstih razredih, letos bodo imeli trinajst razredov z 267 dijaki. Na šoli Favetti v Ulici Mascagni je lani bilo 290 dijakov v šestnajstih razredih, letos jih bo 238 v štirinajstih. Na šoli Virgilio v istoimenski ulici so lani imeli 13 razredov s 248 dijaki, letos bosta dva razreda manj s 190 dijaki. Na šoli Perco v Ločniku pa je lani bilo 195 dijakov v desetih razredih; v enakem številu razredov imajo letos enega dijaka več.

V zasebnih srednjih šolah pa je položaj naslednji. V zavodu San Luigi so lani imeli šest razredov, enako jih bo letos. Lani je bilo 168 dijakov, letos jih bo 140. Pri notredamkah so lani imeli 73 dijakinj v treh razredih, v prav tolikih je letos 65 vpisanih. Pri uršulinkah pa so lani imeli tri razrede z 48 dijakinjami, letos jih bodo imeli 52.

Ti so podatki o lanskem in letošnjem vpisu v vse nižje srednje šole v Gorici. Iz njih je moč razbrati, da se je število vpisanih zmanjšalo. Še bolj se bo padec števila učencev poznal v prihodnjih letih, saj je v prvih razredih nižjih srednjih šol sedaj vpisanih manj dijakov kot v drugih in tretjih. Iz osnovnih šol pa prihaja čedalje manj otrok.

Nezadovoljstvo svetovalcev KPI

Obnova namakalnega sistema vodstvo pa je še vedno komisarsko

Pred kratkim je Deželna uprava nakazala tri milijarde lir Namakalnemu konzorciju za tržiško kmetijsko področje. Gre sicer le za prvi obrok, saj znašajo današnje potrebe za posodobitev namakalnih naprav na Tržiškem okrog šestindvajset milijard lir. Na Deželi so tudi odobrili načrt, ki sta ga izdelala arhitekta Spanghero in Tocigl.

Gre za prehod iz starega sistema namakalnih kanalov na novega na orošavanje. Res je, da bodo morali v začetni fazi porabiti precej denarja za nakup cevi in tudi črpalk, vendar pa bodo s tem sistemom koristneje uporabljali vodo, s katero bodo lahko več štedili kot doslej.

Pokrajinska uprava je, v sodelovanju s konzorcijem in prizadetimi občinskimi upravami, uvrstila načrt posodobitve namakalnih naprav med prve na našem območju.

Komunističnim pokrajinskim svetovalcem Polettu, Blasuttiju in Redivu pa ne prija komisarska uprava namakalnega konzorcija. Za komisarja je tam inž. Guido Fornasir. To kljub temu, da je bil v letošnjem januarju na Deželi odobren posodobljen osnutek o konzorcijih na deželnem ozemlju, ki predvideva demokratično

predstavništvo v upravnih odborih. Inž. Fornasirju je bil podaljšan komisarski mandat do novembra 1988.

Gori omenjeni komunistični svetovalci hočejo od predsednika Pokrajinske uprave izvedeti, kakšno je stališče uprave do takih dekretov deželnih funkcionarjev, saj jim tako ni mar za demokratično upravljanje tega in tudi drugih konzorcijev pri nas.

Nezgoda na delu

Na delovnem mestu se je včeraj zjutraj precej težko poškodoval 23-letni Enea Nunin iz Gorice, Ul. Carrara 1. Padel je z zidarskega odra ob stavbi prefektуре na Travniku. Nunin si je pri padcu poškodoval hrbtenico in so ga v bolnišnici pridržali na zdravljenju za mesec dni.

Iz bolnišnice

V prometni nesreči, pripetila se je okrog 19. ure v ponedeljek, v središču Tržiča, je bil teže ranjen 58-letni Nordio Pinzan iz Tržiča, Ul. Timau 8. V bolnišnici so ga pridržali na zdravljenju za 40 dni.

Odsek Hranilnice tudi v Trstu

Znano je, da upravlja Goriška hranilnica Odsek za gradbeno kreditiranje, ki že od zdavnaj posluje na vsem ozemlju Dežele in ne le na Goriškem. Denar posojajo na dolgoročni kredit za gradnjo stanovanjskih ali drugih poslopij.

V začetku septembra bodo odprli poslovni sedež v Trstu, kjer so sicer posojali denar tudi s pomočjo drugih kreditnih zavodov.

Poslovalnica Odseka za gradbeno kreditiranje bo v Palači Pittieri na Trgu Unità v Trstu. Svečana otvoritev bo v petek, 4. septembra, ob 18.30. Na slavnost pride tudi predsednik deželne vlade Biasutti.

Ob tej priložnosti bodo v novih prostorih odprli tudi razstavo 35 del goriškega umetnika Luiša Spazzapana, ki so last Goriške hranilnice.

Razstava o tržiških letalih

Od 5. do 13. septembra bo v dvorani Roma v Tržiču zgodovinska fotografska razstava "I Cant". Na tej si bo mogoče ogledati slike in načrte vseh vrst letal, ki so jih zgradili v tržiški letalski delavnici ladjedelnice od leta 1923 pa vse do leta 1945.

Razstavo je pripravil inž. Giuseppe Tosolini, ki je ob tej priložnosti dal na razpolago ves material svojega osebnega arhiva, pomagal mu je inž. Giancarlo Marcozzi — oba sta tudi člana tržiškega združenja.

V Doberdolu odobrili občinski proračun

Za investicije nad 900 milijonov Na prvem mestu ureditev županstva

Občinski svet v Doberdolu je na ponedeljkovi seji, ki jo je vodil župan dr. Mario Lavrenčič, razpravljal in tudi odobril finančni načrt za letos. Za osnutek načrta, ki ga je obrazložil župan, je glasovalo devet svetovalcev večine, proti pa je bil edini na seji prisoten predstavnik manjšinske skupine.

Občina bo letos upravljala nekaj nad 2,1 milijarde lir. "Pravzaprav smo dobršen del sredstev, zlasti tistih, namenjenih kritju tekočih stroškov, že porabili," je pojasnil župan in pri tem opozoril na veliko zamudo — uprava seveda nima pri tem nobene odgovornosti — s katero se odobrava načrt finančnega poslovanja.

Dr. Lavrenčič je nato podal izčrpno analizo dokumenta in nanizal najpomembnejše postavke v poglavju tekočih stroškov in investicij. Polovico tekočih stroškov (preko 333 milijonov lir) predstavljajo plače uslužbencem in drugi stroški za osebje, nekaj nad 106 milijonov lir mora občina do konca leta oddvojiti za odplačevanje posojil, 46 milijonov znaša strošek participacije v raznih konzorcijih.

Za investicije naj bi do konca leta porabili skoraj milijardo lir. Najpomembnejši načrtovani posegi zadevajo načrt razširitve in prenove županstva (253 milijonov), nakup posebnega vozila za smetarsko službo (130 milijonov), izvajanje načrta urejanja okolice jezera (43 milijonov), urejanje in posodabljanje občinskih cest (60 milijonov), nakup terenskega vozila za skupino prostovoljnih gasilcev (33 milijonov). Poleg zgoraj omenjenih postavk je v poglavju investicij zajeta še cela vrsta manjših posegov, ki so bili že deloma ali v celoti opravljeni.

Župan je v obrazložitvi proračuna pojasnil, da so bile v zadnjem trenutku vnešene, v odnosu na prospekt in na programsko poročilo, ki je bilo predstavljeno na predzadnji seji, nekatere spremembe. Nanašajo se predvsem na drugačno porazdelitev sredstev, ki jih ima občina na razpolago po čl. 54 deželnega statuta.

V krajiši razpravi je predstavnik SSK Romano Jarc izrazil nasprotovanje svoje skupine nadaljnjemu finančnemu angažiranju občine za urejanje okolice jezera (s 50 ali 60 milijoni bi lahko uredili primeren športni objekt), ugotovil, da v proračunu ni postavke za telovadnico in urejanje cest in pločnikov, glede nameravanega prčetka postopka za realizacijo socialnega centra v Jamljah pa predlagal, naj bi se uprava, pred načrtovanjem posvetovala s krajani.

Na kratko je na pripombe odgovoril župan Lavrenčič. "Glede urejanja okolice jezera se zavedamo, da predstav-

lja to težko finančno breme, vendar bomo nadaljevali po začrtani poti. Uprava ni pozabila niti na telovadnico, niti na vprašanje ureditve cest in pločnikov. Realizacija telovadnice niti teoretično ni in ne bo mogoča v kratkem, čeprav delamo na tem, na ureditev pločnikov pa bomo pomislili, ko bo urejeno vprašanje kanalizacije. Poseg v tem trenutku bi pomenil nesmotno zapravljanje denarja." Največ besedi je bilo glede namena ureditve socialnega centra v Jamljah, o čemer je sicer govor že kar nekaj let. Župan je pojasnil, da namerava občina pripraviti načrt (strošek okrog 14 milijonov lir ima že kritje) in nato pristopiti k realizaciji, kolikor bo to mogoče. Socialni center naj bi pridobili v poslopiju osnovne šole. Ni pa povsem jasna finančna plat zadeve. Občina razpolaga z okrog 170 milijoni (naloženi so v vrednotnicah) od prodaje jusarskih zemljišč v Jamljah. Postavlja se vprašanje, če z omejenim denarjem lahko povsem prosto razpolaga. Nejasnosti bodo skušali odpraviti ob skorajšnjem srečanju z deželnim komisarjem, ki je pristojen za jusarska zemljišča. Župan je v odgovoru izrazil tudi najširšo pripravljenost na pogovor z občani.

Poleg proračuna je občinski svet na zadnji seji vzel v pretres tudi nekatera druga vprašanja.

Jesenski praznik v Štandrežu

Tudi letos prireja kulturno društvo Oton Župančič iz Štandreža tradicionalni jesenski praznik, ki se bo odvijal nekoliko prej kot v prejšnjih letih in sicer 4., 5. in 6. septembra. V teh treh večerih se obeta zabaven spored, ki bo nedvomno navdušil stare in mlade.

V petek bo na vrsti tekmovanje v briškoli z bogatimi gastronomskimi nagradami, za ples pa bo poskrbel ansambel Prijatelji. V soboto s pričetkom ob 20. uri bodo ljubitelji country glasbe lahko prisluhnili pesmim znane zagrebške skupine Plava Trava Zaborava. V nedeljo bo plesalce zabaval novogoriški ansambel Novi Laposi, ki bo popestril zaključni večer. Organizatorji so pripravili tudi bogat srečolov, ki bo dopolnil program letošnjega jesenskega praznika. Vsak večer bo deloval dobro založen bife z jedmi na žaru in z domačo kapljico.

Na ožjem Goriškem padavine V Gradežu orkanski južni veter

Val slabega vremena je že v ponedeljek ponoči in včeraj zjutraj zajel tudi območje Goriške. Na srečo vremenska motnja tokrat, za razliko od bližnjega videmskega območja, na Goriškem ni povzročila škode v kmetijstvu in prometnih zvezah. Dež je prinesel osvežitev ozračja, veseli so ga zlasti kmetje, čeprav bi bile potrebne izdatnejše padavine. Zaradi mokrega in spolzkega cestišča se je dopoldne pripetilo več prometnih nesreč, vendar brez težjih posledic.

Tako v osrednjem delu pokrajine. Precej drugače je bilo v krajih ob morju, zlasti v Gradežu, kjer je v ponedeljek ponoči pihal močan južni veter in povzročil precejšnjo škodo na plažah. Po ocenah Avtonomne letovišarske ustanove je orkanski veter odpihal samo na območju Gradeža kakih 15 tisoč kubičnih metrov peska s plaž, poškodoval sončnike, kabine in druge naprave na plažah. Precejšnjo škodo je povzročilo tudi razburkanost morje. Zankrat ni poročil o poškodovanih osebah. V dokaj neugodnem položaju so se znašli zlasti številni gosti v kampin-gih ob obali.

V zadnjem trenutku se je premislil

Razburljiv dogodek so zabeležili včeraj nekaj po 14. uri v Tržiču, v ulici Aulio Manlio, kjer je P. F. grozil, da bo skočil z balkona v tretjem nadstropju. Ni znano, kaj je možakarja pripeljal do take odločitve, ki pa je ni izpeljal do konca. Po daljšem prigo-varjanju karabinjerskega podčastnika Giuseppe Li Puma, se je premislil in

opustil tragično namero. Povedati velja tudi, da so za vsak primer pod balkonom čakali gasilci s posebno ponjavo, ki bi nedvomno ublažila posledice skoka.

Telefon v nujnih primerih

Prva pomoč v bolnišnici 83991, Zeleni križ 31111, Prostovoljni pionirji prve pomoči (za brezplačen prevoz bolnikov) 85550, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 22222 (v Tržiču 72222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 83156.

prispevki

Namesto cvetja na grob Francke Buzin daruje nečak Marjan z družino 50 tisoč lir za zbor Rupa-Peč in 50 tisoč lir v sklad za graditev partizanskega spomenika v Rupi.

Za Zeleni križ so v razne namene darovali Gemma in Rino Selva 20 tisoč, družina Uria Mulloni 100 tisoč, Ines Calandra 20 tisoč, Nina in Pierina 20 tisoč, Margherita Camisi 10 tisoč, vnuki pokojnega strica Micheleja 60 tisoč, Zena in otroci pokojnega Bruna Vittorellija 50 tisoč, Narciso Cidin 50 tisoč, Leda Gon 50 tisoč, Angela Valani, Gianna Gaier, Iole Valli, Roma Venturini in Bruna Phillips 100 tisoč, Maria in Nino 50 tisoč, Antigone Mattioli 10 tisoč, Margherita de Galateo 50 tisoč, Pierina Suligoj-Silli 100 tisoč, Fulvio in Gina Novelli 50 tisoč, Luisa Morassi Bernardis in otroka Silvia in Luigi 150 tisoč, Alfieri in Anna Luisa Calligaris 50 tisoč, Elena, Emma in Mariuccia 60 tisoč, Giuseppina Bressan 10 tisoč, N.N. 100 tisoč lir.

Skok v Sočo s pevmskega mosta

Franco Zotti, 28-letni motociklist iz Ločnika, si želi s svojim vozilom na dolgo pot Pariz-Dakar. Sam pa nima toliko denarja, da bi se vzdrževal na tej naporni poti. V Gorici je vprašal po nekih sponzorjih, a ni dobil pozitivnega odgovora. Zaradi tega je sklenil, da bo vzbudil pozornost in zbral denarne prispevke. Kako pa vzbuditi pozornost? S pevmskega mosta je skočil v ponedeljek proti večeru v Sočo. Z njim sta skočila še dva prijatelja. Na mostu in v neposredni bližini se je zbrala velika množica ljudi. Mnogi so prispevali denar, a najbrž ne vsi, saj si bo Zotti še kaj izmislil, da nabere dovolj denarja za potovanje. Potrebuje namreč osem milijonov lir.

■ Šolsko skrbništvo sporoča, da bodo v ponedeljek, 31. t. m., izobesili dokončne pokrajinske lestvice za supplence neučnega osebja za šolski leti 1987/88 in 1988/89. Istočasno obvešča, da so že objavili lestvice nestalnega upravnega, tehničnega in pomožnega osebja za šolsko leto 1987/88.

razna obvestila

Športno združenje Gorizia Nuoto obvešča, da bodo zaprli odkriti bazen na Rojcah v nedeljo, 30. t. m. Pokriti bazen bo ponovno na razpolago plavalcem v prvih oktobrskih dneh po sledečem urniku: ob delavnih dneh od 20. do 21. ure, ob sobotah od 19. do 21. ure; ob praznikih pa bo zaprt. Kdor se želi vpisati v kakšen plavalni tečaj — na razpolago so kar štirje in sicer: tečaj za mlade in odrasle začetnike, tečaj za otroke, ki hodijo v vrtec, središče za spoznavanje in uvajanje v sport ter tečaj tekmovalnega plavanja in vaterpola — lahko to stori od 14. septembra dalje na tajništvu Združenja ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16. do 19. ure, tel. 22215.

kino

Gorica

CORSO Zaprt. Jutri 17.30-22.00 »Il nome della rosa«. VERDI 17.30-22.00 »Ultimo tango a Parigi«. Prepovedan mladini pod 18. letom. VITTORIA 17.30-22.00 »College girls — La scuola supersexy«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Plačanec«. DESKLE 19.30 »Smaragdni gozd«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443. DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 72340.

POGREBI

Danes ob 9.30 Elvira Michelus vd. Argentinini iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonnini in na glavno pokopališče, ob 11.00 Carmela Marega vd. Balconi iz kapele bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 15.00 Francka Buzin iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Rupi.

† Sporočamo, da nas je zapustila naša

Francka Buzin

Pogreb bo danes ob 15. uri iz goriške splošne bolnišnice v cerkev v Rupi in na tamkajšnje pokopališče.

Namesto cvetja darujte v dobrodelenamene.

SVOJCI

Rupa, 26. avgusta 1987

PRIMEX - PRIMORJE EXPORT
nova gorica p.o. jugoslavija

VIPAVSKA CESTA 13 65000 NOVA GORICA

OBVEŠČA, DA JE BREZCARINSKA PRODAJALNA

PRIMEX SHOP
DUTY FREE

odprta s sledečim urnikom:

PONEDELJEK:	OD 9. DO 13. URE
OD TORKA DO SOBOTE:	OD 9. DO 20. URE
NEDELJA:	OD 14. DO 20. URE

NUDIMO BOGATO IZBIRO TOBAČNIH IZDELKOV, PARFUMOV, UR, IGRAČ, ŠPORTNE OPREME ZA TENIS, RAZNIH PIJAČ, TV IN RADIO SPREJEMNIKOV, VIDEOREGISTRATORJEV.

PRODAJALNA SE NAHAJA V ROŽNI DOLINI, 200 METROV OD MEDNARODNEGA MEJNEGA PREHODA RDEČA HIŠA.

Blagi pokojnik, dragi možje Alda Nicolaja v torek na dvorišču županstva v Zgoniku

V torek, 1. septembra, (ponovitvi bosta še naslednja dva dneva) bo ob 20.30 na dvorišču županstva v Zgoniku (v primeru slabega vremena pa v športno-kulturnem centru) zanimiva gledališka predstava, ki nekako zaključuje »dramsko poletje« pri nas (resnici na ljubo — bilo je zelo skromno) in odpira glavno sezono, ki bo seveda dosegla vrh s predstavami Slovenskega stalnega gledališča. Zato najbrž ni odveč, če zapišemo nekaj stavkov o predstavi **BLAGI POKOJNIK, DRAGI MOŽJE** Alda Nicolaja. Prav ta monodrama bo namreč v Zgoniku na ogled, zahvaljujoč se KD Rdeča zvezda in Glasbeni zadrugi Ars Nova (predstava je v produkciji Festivala Ljubljana).

Prevajalec Sergej Verč in režiser Boris Kobal sta zbrala štiri monologe, ki jih je Nicolaj napisal za znamenito italijansko igralko in glavno interpretko vseh njegovih ženskih likov Paolo Borboni. V njih z veliko simpatijo do življenja pripoveduje o smrti... Predstavo smo si ogledali julija letos v ljubljanskih Križankah, kjer je zapustila dober vtis. Okolje pod nebom je bilo kar primerno za nastop igralko Polone Vetrih, ki »nosi« vso težo predstave in zabava gledalce s širokim razponom svojega talenta, ki je sedaj duhovito robat (monolog v primorskem narečju), fin in dvoumen, pa spet poln pričakovanja (prizor igralki, ki čaka na angažma) ter še »klasičen«. Režiser Kobal je vse te prizorčke zliil v homogeno celoto, ki neke pravdi, da je smrt, kljub svoji tragičnosti, lahko tudi začetek osebne sreče in prva stopnička k družbenemu vzponu, a tudi k intimni svobodi. S skromnimi rekviziti raste tako predstava, s katero Vetrihova do potankosti obvladuje prostor, se spušča v hipne dialoge z gledalci in nasploh predstavlja štiri različne, a v končni konsekvenci med seboj povezane usode.

To je predstava za sproščeno zabavo, izklesana profesionalno in obvezujoče, pri kateri so sodelovali še lektor Jože Faganel, avtor songov Milan Dekleva, avtor glasbe Aleš Kersnik, scenografinja in kostumografinja Sanja Jurca, koreografinja Ksenija Hribar itd. Skratka, oblikovali so jo priznani slovenski ustvarjalci, zato bo najbrž tudi v Zgoniku naletela na topel odziv in številno udeležbo občinstva. (mč)

Razstava bratov Basaldella

VIDEM — O treh bratih Basaldella, znanih umetnikih, je bilo že veliko napisanega. Precej tudi sedaj, ko je v Vidmu odprta antološka razstava njihovih del. Pravzaprav gre za več razstav, ki so zajele tudi nekatere druge kraje. Na obnovljenem gradu sredi Vidma je razstavljenih največ del, ki so jih tja prinesli tudi iz drugih krajev Italije ter inozemstva. Precej njihovih del je v Galeriji sodobne umetnosti, kjer sicer sodijo v stalno zbirko. Poleg tega, ko obiščeš prvi ali drugi razstavní prostor, ti nudijo karto, na kateri je razvidno, kje vse so še druga večja dela Basaldellovih v drugih palačah Vidma. Mozaike Afra pa je moč v teh dneh videti v Majanu, kraju nekaj kilometrov stran od glavnega mesta Furlanije.

V teh dneh so na razstavo prinesli tudi eno mladinskih del Afra. Gre za skico iz leta 1938, ki jo je umetnik poslal na natečaj »Cosi si fondano le città«, ki ga je takrat razpisala Ustanova Marangoni v Vidmu. Afro Basaldella je natečaj tudi zmagal.

Razstava v Vidmu je vzbudila novo zanimanje za delo treh bratov. V Spoletu se je v teh dneh zaključila razstava, posvečena figurativnim delom Afra. Uredil jo je Bruno Mantura od Galleria Nazionale d'Arte Moderna iz Rima.

V Procidi pa je tja do konca septembra odprta razstava najboljših italijanskih likovnih umetnikov poveljne dobe tja do sedemdesetih let. Razstavljeni so dela Burrija, Turcata, Cerolija, Cucchijs, Guttusa, Leoncilla, Schifana, Vedove, Scialoje, Pascalijs in tudi Afra Basaldelle.

Osrednja razstava v Vidmu, ki bo odprta do konca oktobra, pa je seveda doslej najbolj veren prikaz obsežnega dela treh bratov Basaldella.

MARKO WALTRITSCH

Sonce razkazuje svojo moč

Fotografija Marjo Magajna

Podobe mrtvaškega plesa v Evropi

V Clusoneju pri Bergamu se je pred dobrim tednom zaključilo študijsko srečanje na temo: »Zmagoslavje smrti in mrtvaški ples«. Naj še zapišemo, da je to že drugo študijsko srečanje, posvečeno človeškemu »mišljenju« o smrti. Študijsko srečanje je bilo zasnovano dokaj resno in ni imelo kaj opraviti s kakšnimi mračnjaškimi sektami. Osnovna tema letošnjega srečanja so bile tako srednjeveške freske na temo smrti.

Na seminarju, ki je obravnaval freske na temo smrti v Evropi, je bilo obširno predavanje tudi o Mrtvaškem plesu v Hrastovljah. Omenjen ples je opisan tudi v brošuri, ki so jo ob srečanju natisnili.

Od kot zamisel za takšna študijska srečanja? Na eni izmed zunanjih sten srednjeveške bazilike v Clusoneju je velika freska, posvečena »kraljici smrti«. Prav ta freska je »navdihnila« organizatorje, da vsako leto prirejajo seminarje, posvečene »smrtni« tematici, ki je bila v določenih zgodovinskih obdobjih izjemno pomembna, če že ne kar osrednja. Mislimo tu na srednji vek, pa ne samo nanj. Tudi novoveška kultura se je veliko ukvarjala s smrtjo in prav ta tematika je pogostokrat osrednja v umetnosti in filozofiji. Seveda se naš odnos do »žene s koso« spreminja. Ona pa se nam predstavlja v različnih podobah.

Obletnica smrti Gershwin in Ravela Od rapsodije do bolera

NADJA KRIŠČAK

V tem skromnem poklonu dvema velikima skladateljema tega stoletja smo sicer dali prednost Gershwinu, morda podzavestno, ker je njegova obletnica smrti nekaj mesecev prej ali ker se nam zdi kot skladatelj »manj zahteven«.

Kratko oznako Mauricea Ravela smo mimogrede zarisali z opisom srečanja med skladateljema, v resnici Ravel ni bil samo čudovit skladatelj, temveč tudi izreden človek. Po rojstvu nekoliko manj »vsakdanji« od mlajšega ameriškega kolega, po prehojeni poti nekoliko bolj klasičen, si je izbral pot skromnosti, saj ni nikoli pripisoval svoji glasbi kozmičnih razsežnosti, kar je včasih zavedlo tudi nepazljive kritike.

Joseph Maurice Ravel se je rodil 7. marca 1875 v malem baskovskem pristanišču Ciboure, v bližini Saint-Jean de-Luza. Oče mu je bil inženir Joseph Ravel, ki je leta 1868 predložil patent za parni motor za vozila, kar je nekakšen predhodnik kasnejšega dvotaktnega motorja.

Oče Ravel, ki mu je bila glasba zelo pri srcu, saj se je je nekaj let tudi učil, je kmalu ugotovil, da sta sinova - malemu Mauriceu se je po nekaj letih priključil Edouard - precej nadarjena za glasbo. Najbolj nadarjen je bil seveda Maurice, ki je bil tudi najmanj marljiv, če ne celo len. Da bi ga spodbudil k rednemu obiskovanju lekcij, mu je oče določil manjšo žepnino 50 centezimov za vsake pol ure, ki jo prebije pri klavirju.

Kot študent je Maurice Ravel prehodil karseda "klasično" pot. V dvanajstem letu se je začel učiti harmonije s Charlesom Renéjem, ki je bil sam učenec Delibesa. Njegove prve skladbe so presenetile samega učitelja. Dve leti kasneje je vstopil v konservatorij, da bi obiskoval nižjo stopnjo tečaja za klavir. Med njegovimi sošolci sta bila Debussy in Satie. V tečaju višje stopnje, ki jih je vodil Charles de Bériot, je vstopil že leta 1891, potem ko je dobil odlikovanje. Že tedaj so ga privlačevale skladbe z orientalskim pridihom, sam učitelj (ki je bil sin Španke Marie Malibran) in prijatelj Ricardo Vines sta ga še bolj navdušila za glasbo iberijskega izvora. Leta 1893, torej ko je bil star 18 let, se je približal harmoniji pod vodstvom Emila Pessarda. In tedaj se pravzaprav začne ustvarjaljski vzpon mladega Mauricea, čeprav so njegove prve skladbe neznane in neobjavljene. Tu bi morali omeniti znano Habanero za dva klavirja, ki se bo kasneje pojavila še v Rapsodije espagnole.

Star je bil 23 let, ko so njegovo skladbo prvič izvedli pred občinstvom, leto kasneje pa je Pavane pour une Infante défunte doživela velik uspeh. Leta 1901 se je prvič prijavil za Prix de Rome s skladbo za klavir in prejel drugo nagrado. Tej skladbi pripisujejo pravzaprav začetek širokega "ravelskega" opusa klavirskih skladb. Uspeha na Prix de Rome ni uspel ponoviti v naslednjih letih, nasprotno, leta 1905 so ga celo uradno izključili, kar je privedlo do afere Ravel, saj so nekateri slutili v mladem skladatelju velike sposobnosti.

Baletu se je Ravel približal leta 1909, ko mu je Serge Diaghilev predstavil Stravinskega in koreografa Michela Fokina ob predlogu,

da bi napisal glasbo za balet Daphnis et Chloé. Pravo leto baletov pa je bilo 1912, ko je nastal balet Ma Mère l'Oye in je Daphnis et Chloé doživel izreden uspeh v interpretaciji Nijinskega in Tamar Karsavine. Umetniška pot se mu je naglo vzpenjala. Pregled njegovih oper, baletov, simfoničnih in komornih skladb, priredb za orkester, predvsem pa skladb za klavir, klavir in glas, dva klavirja in podobno prepuščamo seveda strokovnjakom. Radi bi omenili le partituro za balet, ki je nastala leta 1928 na željo Ide Rubinstein. Tega leta je Ravel bil na turneji v ZDA in Kanadi. Najprej je razmišljal o prireditvi neke Albenizove skladbe, nato pa se je odločil za enostavno glasbeno temo v več variacijah za več glasbil in orkester: nastal je slavni Bolero.

Omenili smo, da Ravel ni bil zanimiv samo kot skladatelj, temveč tudi kot človek. Po naravi je bil drobne postave, nekoliko boječ, včasih je celo malce zajecjal. Do soljudi je bil skrajno vljuden, istočasno pa izredno zahteven do sebe in svoje glasbe. Sicer je bil družaben, ko je ustvarjal pa se je zatekal v samoto. Oboževal je mater, imel pa je tudi kult prijateljstva. Med prijatelje, ki so mu bili najbližji, spada nedvomno pater Leonce Petit, s katerim se je Ravel rad zapletal v neskončne diskusije. Prijateljem je rad poklanjal mala darila, ženskam cvetje. Všeč mu je bilo vse, kar je bilo drobno. Imel je posebno sobo, v kateri je zbiral najdražje predmete, uredil pa si je tudi majhen, a izredno okusen japonski vrt. Oblačil se je izbrano in nikomur ni uspelo, da bi ga videl v domači halji. Izredno rad je obiskoval kavarne. Življenje mu je zagrenila nespečnost, ki ga je začela mučiti kmalu po štiridesetem letu. Sicer pa je vedno spal malo in slabo, kar mu je povzročalo nemalo težav. Hujše zdravstvene težave je začel imeti po petdesetem letu.

Leta 1932 se je začel ukvarjati s filmsko glasbo. Naročili so mu namreč glasbo za film Don Chisciotte, ni pa vedel, da se je producent pogovarjal istočasno še z Ibertom, de Fallo, Milhaudom in Delannoyem. Ravel je tedaj napisal Trois chansons de Don Quichotte à Dulcinée. Bila je to njegova zadnja skladba. Lotila se ga je namreč splošna slabost, imel pa je tudi veliko težav z usklajevanjem gibov. Zdravniki so mu seveda predpisali počitek, pa se mu zdravje ni popobljšalo. Prijatelji so ga odpeljali na daljše potovanje po Španiji in Maroku. Svoje zdravstvene težave je sprejemal in prenašal stoično, z velikim potrpljenjem. Marca leta 1935, ko je torej bil star šestdeset let, je napisal zadnje pismo prijatelju Delageju, pravzaprav le sožalje ob smrti prijateljeve matere: z veliko težavo je nekaj besed pisal osem dni tako, da je črke prepisoval iz nekega slovarja.

V zadnjih dveh letih življenja je živel izmenično pri bratu in pri prijatelju Delageju. Poletje leta 1937 je bilo zanj izredno mučno. Decembra, ko se mu je stanje še poslabšalo, so se zdravniki odločili za operacijo, kljub temu, da so prej izključili možnost bule na možganih. Operirali so ga 19. decembra. Operacijo je Ravel sicer preživel, ni pa prišel več do zavesti. Umrl je 28. decembra in vest o smrti Mauricea Ravela je pretresla ves svet.

O naši kmečki avbi meni Stanko Vurnik, da ni izpričana pred 60. leti 18. stoletja. Po njegovem mnenju, ki se mu pridružuje tudi Makarovičeva, je avba »nekaj specifično zapadnjaškega«. To mnenje je resda popolnoma pravilno, vendar pa se hkrati nikakor ne sme prezreti, da je prišla avba na Slovensko prek avstrijskih dežel in da torej ni domačega izvora, čeprav se v oblikovnih nadrobnostih »loči od nemških in francoskih avb«.

Prav tako so prek avstrijskih dežel prišli na naše alpsko območje nadkolenjski škornji. Tudi to je ugotovil v opisu oblačilnega videza v okolici Kranja in v Bistrici na Zilji že Vraz: »one proklete nemačke crne kožne hlače i one još prokletne škornje, u kojih malo ne pol Kranja stoji«. »Nu njihov je odeca več sasvim ponemčena [...] oni još prokletni krni dopreko kolena dopirajući škornji, koji polovinu čoveka podžeru, kad njih na noge navuču«. — V ženski oblačilni videz na slovenskem alpskem območju je prek avstrijskih dežel prišel kmalu po letu 1800 še špenzer, se pravi dopasna in oprijeta jopica.

Za kmečki oblačilni videz na našem sredozemskem območju, pravi Makarovičeva, je bilo značilno žensko spodnje oblačilo: bela platnena srajca, ravno krojena in dolga do gležnjev. Oblačila se je čez glavo in je imela dolge in široke rokave. Zavoljo opisane kroja uvršča Makarovičeva to srajco v »primorsko varianto tunike z rokavi«.

Druge sestavine tega oblačilnega videza na slovenskem sredozemskem območju še niso raziskane glede na vprašanje, od kod izvirajo ali od kod so prihajali vplivi, ki so jih sooblikovali. Delna izjema je v tem pogledu peča, ki se je na omenjenem območju razločevala

od peče na našem alpskem območju tudi po tem, da je (vsaj) v 19. stoletju imela »zelo široke čipke, ki so jih ženske dobivale iz Benetk«. Do neke meje podobno se glasi Gavazzijeva ugotovitev o čipkah, ki so jih nosile Hrvatice na jadranskem območju ne samo v mestih, temveč tudi zunaj njih. Izvir peče kot pokrivala pa na slovenskem sredozemskem območju in na Slovenskem sploh s tem ni razložen.

Da izvira beseda peča iz it. pezzo, pezza, o tem soglašajo vsi, ki so načeli tu vprašanje: Maks Pleteršnik, Walter Šmid, Vurnik, Novak in Hans-Friedrich Foltin, vendar povezuje Pleteršnik besedo peča tudi z lat. petia. Vurnik in za njim Novak se motita, ko sodita, da je prišla beseda peča na Slovensko v 17. stoletju, ko naj nam bi bila prvič sporočena. Kajti beremo jo že v bibliji Jurija Dalmatina leta 1584, v naših nemških pisanih virih prav tako že v 16. stoletju, le da še pred letom 1584. S tem odpade tudi poskus Vurnikove razlage, zakaj naj bi bili pri nas prevzeli besedo peča iz italijanske prav v 17. stoletju. In Foltin meni, da je našel koren za it. pezza v kelt. pettia, in je hkrati navedel besedi peča bližnjo nemško besedo Bet-

zel, svn. bezel. tako je razširil vprašanje o izviru besede za to pokrivalo; potem-takem se zdi, da kaže njen izvir iskati v več smereh.

Če povzamemo gornja izvajanja o kmečkem oblačilnem videzu na Slovenskem, kakor je razviden po posameznih območjih v času pred industrializacijo, ugotavljamo, da je bil ob slovensko-hrvaški meji, tj. na panonskem območju, deloma enak ali podoben tistemu na sosednjem Hrvaškem, medtem ko je iz oblačilnega videza madžarskih, nemških in italijanskih sosedov prevzel sestavine, ki so bile bolj razvite kakor domače. Da so se s slovenskim kmečkim oblačilnim videzom oplajali naši sosedi, je znano samo za Madžare, ki naj bi bili od nas prevzeli parto. V obeh primerih je prevzemanje potekalo po načelu, da »premoč drugega, bolj razvitega« povzroča »posnemanje tujih okusov«. S tem se izteka spoznanja o oblačilnem videzu in spoznanja o oblačilni kulturi, ki jo pojmujejo, kakor je bilo v uvodu rečeno, kot povezavo oblačilnega videza z gospodarskimi, družbenimi, političnimi in kulturnimi razmerami.

Za plemiško in meščansko oblačilno kulturo na Slovenskem je v obdobjih pred 19. stoletjem na voljo več virov ka-

Angelos Baš

Oblačilna kultura med Slovenci

III.

kor za kmečko oblačilno kulturo. To velja tudi za sam oblačilni videz. Vendar oblačilni videz naših plemičev in meščanov ni enako nadrobno preučen za vsa stoletja. Temu ustrezno so nanizane naslednje ugotovitve o stičiščih oblačilnega videza naših plemičev in premožnejših meščanov (o drugih meščanih je do novejšega časa dosti manj podatkov) z oblačilnim videzom te vrste drugod v Srednji Evropi.

Raziskave o oblačilnem videzu navedenih enot prebivalstva na Slovenskem in drugje v Srednji Evropi v poznem srednjem veku in 16. stoletju narekujejo spoznanje, da je le-ta pri nas v tistem času v nekaterih sestavinah zamujal in bil na nižji ravni v primerjavi z zadevnim oblačilnim videzom na večini drugih srednjeevropskih ozemelj.

Spoznanje je popolnoma razumljivo. Oblačilna moda se je v poznem srednjem veku in 16. stoletju spreminjala neprimerno počasneje kakor v našem stoletju. Uveljavitev vsake mode namreč terjata določen čas, ta pa je bil v poznem srednjem veku in 16. stoletju dosti daljši kakor dandanes. Takratno središče oblačilne mode v Srednji Evropi je bil dvor na Dunaju, posredniki te mode pa so

bila poleg dvora in njegovih slavnosti večja mesta in njihove slavnosti in sejmí. To je pomenilo za širši sprejem neke oblačilne mode veliko daljšo pot kakor v naših dneh.

Omenjena razločka v oblačilnem videzu kaže, da se plemiči in premožnejši meščani s Slovenskega v poznem srednjem veku in 16. stoletju niso tako pogosto mudili na Dunaju ali v drugih mestih s tehtnejšim oblačilnim pomenom in tam spoznavali in nemara tudi uporabljali takratne novosti v oblačilni modi kakor predstavniki tega prebivalstva z vrste drugih srednjeevropskih ozemelj. Prav tako je navedena razločka povzročala redkejša trgovina, ki je posredovala tedanje novosti v oblačilni modi našim krajem toliko počasneje, kolikor je šlo tu za bolj oddaljeno, obmejno in ogroženo ozemlje. Ta okoliščina je tudi lahko vplivala na manjšo dovzetnost za modne novosti.

Nakazane redkejši in počasnejše povezave naših pokrajin s središčem srednjeevropske oblačilne mode v poznem srednjem veku in 16. stoletju je mogoče dodobra razložiti. Takratne slabe ceste so zunaj mest omogočale praviloma ježo in tovorništvo, ne potovanj z vozovi. Neugodno je bilo tudi okolje na poti, in sicer zavoljo pomanjkljivih možnosti za orientacijo, prenočevanje, telesno snago ipd. Kdor je v 15. stoletju prejezdil kakih 50 kilometrov na dan, je za tisti čas toval z največjo hitrostjo. V 16. stoletju so potovali približno enako hitro. Hitrejši in manj naporno je bilo potovanje po vodi, toda vodne poti, ki so prihajale v poštev za potovanje, so bile v Vzhodnih Alpah redke.

(se nadaljuje)

Kolesarstvo: SP v dirkališčnih vožnjah

Prvo zlato v Avstralijo

DUNAJ — Včeraj so na Dunaju, na svetovnem kolesarskem prvenstvu v dirkališčnih vožnjah, podelili prvi komplet kolajn, in sicer v dirki na kilometer s startom z mesta za amaterje. Najhitrejši je bil odlični avstralski kolesar Martin Vinnicombe s časom 1'03"173 (povprečna hitrost 56,986 km na uro). Vinnicombe je pred dvema letoma v Bassanu del Grappa osvojil bronasto odličje, lani v Colorado Springsu srebrno, letos pa se je končno dokopal do zlatega.

Na drugo mesto se je uvrstil Vzhodni Nemec Jens Gluecklich s časom 1'03"374, na tretje pa sovjetski kolesar Konstantine Hrabtsov (1'03"641). Osmi je bil italijan Silvio Boarin, ki je delno razočaral, vseeno pa je s časom 1'05"388 postavil nov italijanski rekord.

Po zaslugi zelo hitrega dunajskega dirkališča, ki so ga zgradili po posebnih kriterijih, pa je včeraj padel tudi prvi svetovni rekord na tem prven-

stvu. Dosegel ga je Italijan Claudio Golinelli v hitrostni vožnji na 200 m sprint za profesionalce, vendar pa moramo takoj dodati, da je prejšnji rekord Oscarja Plattnerja, ki je vzdržal že od daljnega 1. decembra 1961, potklo kar sedem drugih kolesarjev od skupno trinajstih. Golinelli je dosegel čas 10"587 (prejšnji je bil 10"990).

Danes bo spored še posebno pester, na sporedu pa bodo tudi finalne hitrostne dirke za profesionalce. Verjetno bo že drevi spet padel rekord, ki ga je včeraj postavil Golinelli.

Medtem je osrednja žirija tega SP odbila prošnjo nizozemske reprezentance, da se bivši svetovni prvak v cestni vožnji za profesionalce izpred dveh let, Nizozemec Joop Zoetemelk, lahko udeležil tudi letošnjega prvenstva v Beljaku. Zoetemelk ima namreč 41 let in po pravilih ne more več nastopati. Starostna meja je namreč štiri-deset let.

Košarka: v 3. kolu turnirja Alpe Jadran

Segafredo klonil Fantoniju

Segafredo - Fantoni 88:94 (48:48)

SEGAFREDO: Devetti 8, Corpacci, Marušič 20, Bobicchio 7, Meents 34, Marega, Esposito 10, Ursi, Vitez 6, Bullara 4.

FANTONI: Nakić 9, Varassi 3, Fragiaco, Bettarini 9, Seebold 12, Salerni, Kostner 23, Milani 14, Solfrini 13, Maran.

GORICA — V naelektrnem vzdušju pravega derbija si je videmski Fantoni zmago zaslužil predvsem po tem, kar je pokazal v 2. polčasu, medtem ko sta si bili ekipi v 1. delu srečanja enakovredni.

Povedati pa je treba, da je Segafredo nastopil brez poškodovanega Pesiča, ki je trenutno med najboljšimi v goriškem taboru. V odsotnosti jugoslovanskega košarkarja pa je tokrat zelo dobro igral Scott Meents. Dobro sta se odrezala tudi Marušič in Vitez, še posebno v prvem polčasu. V drugem

delu tekme pa se je izkazal tudi Joško Devetti, ki je pokazal veliko odločnosti pod košema. (R. Pavšič)

Košarka: turnir Alpe Jadran

Preveč živčnosti v Jadranovih vrstah

Virtus - Jadran 96:89 (50:52)

VIRTUS PADOVA: Pagnin 5, Sal-mistraro 5, Moro, Brasolin, Menin 4, Bertocco 2, Corò 25, Rampazzo 6, Gavnin 7, Dalla Costa 16, Puntin 21, Berzanti 5.

JADRAN: Starc 13, Persi 7, Čuk 18, Sosič 2, Štoka 4, Paulina, Rauber 13, Ban 32.

POSTOJNA — Glede na to, da je Jadran v Postojni nastopil le z 8 igralci (manjkali so lažje poškodovani Zobec, Daneu in Banello), je končni izid povsem sprejemljiv. A vseeno se mo-

ramo pri nečem zaustaviti, to je problemu discipline.

Včeraj so Rauber, Ban in Brumen dobili tehnično napako, trener Brumen pa je bil nato celo izključen. Treba se je orestiti vitimizma, vsaj takega, kot smo ga videli včeraj: marsikdaj, ko jadranovci kaj zagrešijo, se obrnejo proti sodniku, protestirajo ipd., kar vsekakor kaže na pomanjkanje discipline in preveliko živčnost.

Jadran je sinoči igral še precej slab, saj je pošala tako obramba, kot napad, vseeno pa bi lahko bil izid, če ne bi v zadnji minuti izgubili glave proti močnemu drugoligašu, povsem drugačen: še v predzadnji minuti je Jadran zaostajal za štiri točke (90:86).

Pri sinočnjem Jadranu bi vsekakor omenili dobro igro Bana in požrtvovalno igro Sosiča v obrambi, glede ostalega pa bo treba še dosti delati.

Prihodnji nastop Jadrana na turnirju Alpe Jadran bo v petek ob 19. uri v Gorici proti Novi Gorici. (J.K.)

Nogomet: drevi drugo kolo italijanskega pokala

Težko za Tržačane in Videmčane

Drevo bodo na sporedu srečanja 2. kola italijanskega pokala. Nedeljsko kolo je dalo nekaj presenetljivih izidov, predvsem pa so prvič preizkusili formulo treh točk in enajstmetrovke. Seveda ne moremo po enem samem kolu oceniti pomena in važnosti teh novosti, povemo pa že lahko, da je kot poletna novost vsekakor sprejemljiva, saj popestri igro, pa tudi gledalci pridejo na svoj račun. Njih seveda zanimajo zadetki, čeprav iz enajstmetrovke. V nedeljo sta se dve tekmi zaključili s streljanjem najstrožjih kazni, Taranto pa je s tem sistemom celo premagal Inter, ki ima v vratih golmana državne reprezentance Zengo.

Vodilne ekipe italijanske A lige so se že v prvem kolu zelo izkazale. Juventus je na tujem pregazil Lecce s 3:0, žal pa je izgubil Rusha, ki se bo spet vrnil na igrišče predvidoma sredi oktobra, Milan pa je z gladkim 5:0 naravnost pregazil Bari. Milanove navijače pa predvsem veseli to, da sta se oba nova tujca Gullit in Van Basten zelo izkazala ter tudi dala zadetek.

Tržačane, ki so v nedeljo doma premagali tretjeligaša Cagliari, čaka drevo ob 20.30 težka preizkušnja: igrali bodo proti Liedholmovi Romi, ki je v prvem kolu v Rimu sicer s težavo premagala šibki Monopoli. Ferrarijevi varovanci so v kar dobri formi in pričakujejo drevisnjo tekmo z dokajšnjo mero optimizma. Seveda je tehnična razlika med obema ekipama ogromna, vseeno pa lahko šibkejši z borbenostjo marsikaj nadoknadi.

Videmčani morajo drevo popraviti slab vtis z nedeljske tekme proti Livornu. Vsekakor ne bo lahko, saj Fiorentina ni najprimernejši nasprotnik za popravne izpite.

DANAŠNJI SPORED

Skupina 1: Campobasso - Spal; Cosenza - Bologna; Verona - Messina. **Sk. 2:** Bari - Monza; Como - Milan; Parma - Barletta. **Sk. 3:** Ascoli - Reggiana; Brescia - Taranto; Inter - Catania. **Sk. 4:** Avellino - Piacenza; Centese - Empoli; Sambenedettese - Cremonese. **Sk. 5:** Fiorentina - Udinese; Livorno -

Napoli; Modena - Padova. **Sk. 6:** Cagliari - Genoa; Monopoli - Pescara; Tristina - Roma. **Sk. 7:** Vicenza - Arezzo; Sampdoria - Cosenza; Torino - Atalanta. **Sk. 8:** Catanzaro - Pisa; Lazio - Juventus; Lecce - Casertana.

Nogomet: deželni pokal

Nastopa Gaje in Vesne

Ekipe Gaje in Vesne, ki nastopata v III. oz. v II. AL, se bosta udeležili letošnjega deželnega pokala »Trofeje Devetti«. Gaja nastopa v skupini E/2 skupno s Campanellami, San Luigiem Vivai Busà in San Sergiom, Vesna pa v skupini E/3 skupno s Chiarobolo, L'Architravejem, Zaulami in Rabuiesejem. Prvo kolo bo 6. 9. ob 16.30. Gaja bo igrala doma s Campanellami, Vesna pa na tujem z Rabuiesejem.

Veslanje: na svetovnem prvenstvu

Italijani včeraj odlični

KOPENHAGEN — Drugi dan svetovnega veslaškega prvenstva je bil kar se da uspešen za italijanske barve: italijanske posadke so se namreč uvrstile kar v štiri finale in v dva polfinala.

Najprej sta bila na vrsti brata Abagnale (dvojec s krmarjem). Njun trener je bil sicer nekoliko zaskrbljen, ko se je žirija odločila, da zaradi močnega vetra odloži start, zatem pa se je vse izteklo po pričakovanju. Carmine in Giuseppe s krmarjem Di Capuo sta v svoji skupini zanesljivo zmagala, v drugi pa sta se uveljavila njuna tradicionalna tekmeča, Angleža Holmes in Redgrave, ki pa sta dosegla slabši čas.

Zlasti spodbuden pa je bil nastop italijanskega osmerca (lahka kategorija), ki je dosegel najboljši čas sploh v tej kategoriji in se seveda uvrstil v finale. Vendar ne gre pozabiti, da je imel precej ugoden veter.

Italijanski čolni bodo v finalu zastopani še v naslednjih kategorijah: dvojec s krmarjem in osmerek, v polfinalu pa v četvercu brez krmarja in v dvojnem četvercu.

Jadranov košarkar

Marko Lokar prestopil k Stefanelu

TRST — Po agenciji ANSA smo prejeli vest, da je Marko Lokar prestopil v vrste tržaškega Stefanela, ki bo letos nastopal v B-1 ligi.

Obe družbi, Jadran in Stefanel, sta se dogovorili za solastništvo igralca Marka Lokarja in da bo za sezono 1987/88 prestopil v vrste Stefanela.

Glede Lokarja objavljamo na drugi strani pismo uredništvu in odgovor našega dopisnika. Pismo smo prejeli pred dnevi, zaradi tehničnih razlogov pa ga objavljamo šele danes.

Spodbudne vožnje Alboreta

Ferrarijeva pilota Alboreto (levo) in Berger

IMOLA (Bologna) — Pri Ferrariju so bili včeraj še kar zadovoljni (kot se nasploh zadnje čase, ko vozila sicer kažejo napredek, čeravno konkretnih rezultatov še vedno ni), saj je Michele Alboreto dosegel najboljši čas med vsemi, ki se poskušali svoje bolide na progi Dino Ferrari v Imoli. Priprave na dirko v formuli ena, ki bo 6. septembra v Monzi, namreč mrzlično potekajo. Ob Ferrariju se včeraj poskušali svoja vozila tudi pri Williamsu, Lotusu, Benettonu, McLarenu in Arrowsu. Kot smo dejali, je bil Michele precej pred vsemi, saj je krog prevozil v 1'27"60. Sledijo: Piquet (Williams honda) 1'27"74, Prost (McLaren Porsche) 1'28"77, Senna (Lotus Honda) 1'29"02, Berger (Ferrari) 1'29"15, Cheever (Arrows Megatron) 1'29"33, Nakajima (Lotus Honda) 1'32"36, Boutsen (Benetton Ford) 1'33"37.

Košarka: tudi Stefanel v Gradežu

GRADEŽ — Na košarkarskem turnirju za »1. trofeje Isola del Sole«, ki bo 4. in 5. septembra v Gradežu, bo nastopil tudi tržaški Stefanel. Poleg Stefanela se svojo prisotnost zagotovili še Castor Pordenone, Citrosil Verona in Mister Day Siena. V prvem dnevu se bo tržaška peterka pomerila z Mister Dayem, finala za 3. in 1. mesto pa bosta dan kasneje.

Italijanska peterka boljša od Španije

L'AQUILA — V okviru priprav na bližnje evropsko prvenstvo v Španiji, kjer se bo najprej pomerila z Jugoslavijo in zatem s Finsko, Češkoslovaško, Bolgarijo in domačo postavo, je italijanska ženska košarkarska reprezentanca v prijateljskem srečanju premagala Španijo z izidom 79:70 (22:21).

Odbojka: Tunizija pred Italijo

LIVORNO — Na odbojarskem turnirju v Rosignanu Solvay je prvo mesto osvojila reprezentanca Tunizije (4 točke) pred Italijo (2 točki) in Nizozemsko (brez točke). Treba je povedati, da sta Italija in Nizozemska nastopili z mladinskimima postavama.

Mednarodno kolesarjenje v Gorici

GORICA — Peta izvedba mednarodne kolesarske manifestacije, ki poteka v sodelovanju med Italijo, Jugoslavijo in Avstrijo, bo 3. septembra s startom v Gorici in prihodom v Beljaku. Pokroviteljstvo so prevzele številne javne ustanove, zasebniki in italijanski olimpijski odbor.

Predvideno je, da bodo kolesarji šli do Beljaka po dveh progah. Prva (155 km) jih bo iz Gorice popeljala do Krmina, Cedada, Karnije, Tablja, Trbiža, Kokovega in Beljaka, druga pa (145 km) skozi Novo Gorico, Kobarid, Bovec in zatem spet v Italijo ter čez Predil, Trbiž in Kokovo do Beljaka. Dirke se lahko udeležijo vsakdo, ki ima mednarodno licenco, ki mu jo je izdala matična država.

svetovno atletsko prvenstvo v rimu 29. 8. - 6. 9.

Že prvi dan met krogle z Andreiem

Že od sobote popoldan bo v Rimu šlo zares. Posebno za Italijane, ker bo finale meta krogle že prvi dan tekmovalja. Živa so seveda uganjanja o rezultatih in izkupičku kolajn treh veselih in tudi atletsko šibkejših držav.

Za primerjavo navedimo tablico kolajn s prvega SP v Helsinkih 1. 1983:

NDR	10	7	5	Mehika	1	0	0
ZDA	8	9	7	Norveška	1	0	0
Sov. zveza	6	6	11	Nizozemska	0	1	0
Češkoslovaška	4	3	2	Kuba	0	1	0
ZRN	2	5	1	Španija	0	1	0
Vel. Britanija	2	2	3	Etiopija	0	1	0
Poljska	2	1	1	Romunija	0	1	0
Italija	1	1	1	Bolgarija	0	0	3
Finska	1	1	1	Nigerija	0	0	1
Jamajka	1	1	1	Maroko	0	0	1
Irska	1	0	0	Brazilijska	0	0	1
Avstralija	1	0	0	LR Kitajska	0	0	1
				Grčija	0	0	1

Od tega so ZDA pri moških zbrale po 6, 8 in 4 kolajne, SZ pa 4, 2 in 5. Pri ženskah je bila prva NDR z 8, 4, 3 pred ČSSR 3, 2, 0 in SZ 2, 4, 6. Do zlatih kolajn je v Helsinkih prišlo 14 držav, z vključitvijo drugih mest so šle nagraje v 19 držav, z bronci pa v 25.

Izrazit je bil monopol NDR v ženski konkurenci in rezultati letošnjega SP bodo verjetno še potrdili to premoč. Od 19 panog (tek na 10.000 m in hoja na 10 km bosta na sporedu prvič) bi Vzhodne Nemke lahko osvojile kar 11 prvih mest. Manj bo NDR dosegla pri moških, kjer so v krogu favoritov Schult v disku, Schönlebe na 400 m in kdo od specialistov v hitri hoji.

V Helsinkih so svoj delež odnesle v ženski konkurenci tudi ZDA. Letos verjetno ne bo tako. Zanimanje vlada za nastop Joynerjeve (daljina in sedmerboj). Atletinja je dosegla pred kratkim 7,45 m v daljini, je pa tudi rekorderka v sedmerboju, kjer bo prvič nastopala daleč od večkrat dobrohotnih domačih sodnikov.

Sovjetinje niso kaj prida, startale pa bodo na kakih 5 prvih mest. Marsikje bo treba najti naslednico velikim imenom iz zadnjih let. Največja bo praznina v teku na 400 m, ker se je Marita Koch umaknila. Na zmagi računata tudi Portugalska (maraton) in Španija (hoja).

Bolj pisana bodo nagrajevanja v moški konkurenci. Prednjačile bodo vsekakor ZDA s predvidenimi 7 zmagami. Atleti SZ naj bi jih osvojili največ 5. Skoraj vse ostalo bo verjetno zelo razdrobljeno. Afriški atleti so blizu dobre uveljavitve. Ob Aouiti starta-

jo na kolajne raznih vrednosti tudi na 100 m, 400 m, 3000 m čez zapreke in v maratonu.

PRVAKI

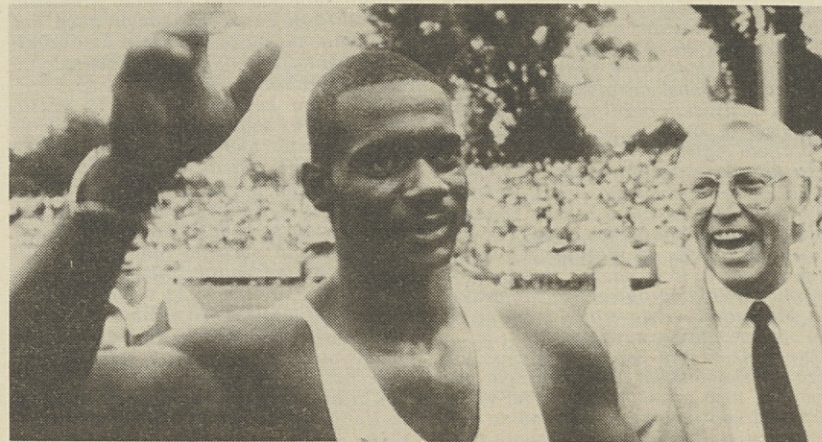
Od leta 1983 branijo naslove svetovnih prvakov naslednji atleti in atletinje:

Moški		
100 m	Lewis (ZDA), 10"07	
200 m	Smith (ZDA), 20"14	
400 m	Cameron (Jamajka), 45"05	
800 m	Wülbeck (ZRN), 1'43"65	
1.500 m	Cram (VB), 3'41"59	
5.000 m	Coghlan (Irska), 13'28"53	
10.000 m	Cova (Italija), 28'01"04	
3000 m zapreke	Ilg (ZRN), 8'15"06	
110 m ovire	Foster (ZDA), 13"42	

400 m ovire	Moses (ZDA), 47"50
Višina	Avdejenko (SZ), 232 cm
Daljina	Lewis (ZDA), 8,55 m
Palica	Bubka (SZ), 5,70 m
Troskok	Hoffmann (Pol.), 17,42 m
Krogla	Sarul (Pol.), 21,39 m
Disk	Bugar (ČSSR), 67,72 m
Kladivo	Litvinov (SZ), 82,68 m
Kopje	Michel (NDR), 89,48 m
Deseterboj	Thompson (VB), 8,666
4x100 m	ZDA, 37"86
4x400 m	Sovjetska zveza, 3'00"79
Hoja 20 km	Canto (Meh.), 1'20"49"
Hoja 50 km	Weigel (NDR), 3.43'08"
Maraton	De Castella (Av.), 2.10'03"
Ženske	
100 m	Göhr (NDR), 10"97
200 m	Koch (NDR), 22"13
400 m	Kratochvilova (ČSSR), 47"99
800 m	Kratochvilova (ČSSR), 1'45"68
1.500 m	Decker (ZDA), 4'00"90
3.000 m	Decker (ZDA), 8'34"62
100 m ovire	Jahn (NDR), 12'35
400 m ovire	Fesenko (SZ), 54"14
Višina	Bikova (SZ), 201 cm
Daljina	D.-Drechsler (NDR), 7,27 m
Krogla	Gibingerova (ČSSR), 21,05 m
Disk	Opitz (NDR), 68,94 m
Kopje	Lillak (Finska), 70,82 m
Sedmerboj	Neubert (NDR), 6.714
4x100 m	NDR, 41"76
4x400 m	NDR, 3'19"73
Maraton	Waitz (Nor.), 2.28'09

Kakih 10 do 12 atletov in atletinj bi v Rimu lahko v drugih osvojilo naslov svetovnega prvaka.

BRUNO KRIŽMAN

Kanadčan Ben Johnson, glavni favorit za zmago na 200 m

Bazoviška Zarja je začela s pripravami za 2. amatersko ligo

V. Križmančič: Letos smo se ojačili

Zarja igra že vrsto let v 2. amaterski ligi. Lani je ekipa igrala pod pričakovanjem glede na jakost in izkušnost igralcev. Zarji je v prejšnji sezoni celo grozil izpad iz lige, ob koncu prvenstva pa se je bazoviška ekipa uvrstila na spodnjem delu prvenstvene lestvice. Kot opravičilo pa naj-omenimo, da je bilo v teku sezone precej Zarjinih nogometašev poškodovanih. Kaže pa, da se je letos bazoviško moštvo le ojačilo in da se bo potegovalo za višje mesto na razpredelnici.

O pripravih na letošnje prvenstvo smo se pogovorili s trenerjem Vojkom Križmančičem.

Kdaj ste začeli s treningi in kolikokrat na teden trenirate?

»Treninge smo začeli v torek, 18. t. m. Treniramo vsak dan v večernih urah in vadimo predvsem kondicijo in telesno pripravljenost.«

Je prišlo do sprememb v ekipi?

»Da, ekipa se je zelo okrepila. Najeli smo Samca (letnik 1964) od ekipe Campanelle, Auberja (letnik 1967) od ekipe San Giovannija in Russignana (letnik 1965) od Olimpie. Vsi ti igralci so mladi in perspektivni, zato računamo na njihov doprinos. Na posodo smo najeli Antoniča (letnik 1968), ki je igral za San Marco, in Puntarja od tržaškega Uniona.«

Je kdo prenehal z igranjem?

»Prenehala sta Roberto Franco in vratar Del Bello. Na Andreja Razma, Mitjo Žagarja, Štefana Zeugno in Ro-

Predsednik ŠD Zarja Franco govori zbranim nogometašem

berta Kalca ne bomo mogli računati, ker odslužujejo vojaški rok. Vseeno pa se bodo lahko vključili v ekipo še pred koncem prvenstva.«

Ali ste v ekipo vključili kakega mladince?

»Da, z nami bosta igrala Marjan Kalc in Robert Kočev, ki bo nadomestil vratarja Del Bella. Oba sta bila lani na posojilu pri Krasovi ekipi mladincev, kjer sta se izkazala kot dobra nogometaša.«

Mislite, da boste letos močnejši kot v prejšnji sezoni?

»Mislim, da imamo precej izkušenih igralcev, vseeno pa je ekipa mlada in mnogo bo odvisno tudi od sreče. Ekipa je nedvomno boljša, saj je večina igralcev zelo perspektivnih.«

Katere cilje ste si letos zastavili?

»Ker je ekipa mlada, si nismo zastavili previsokih ciljev. Računamo vsaj na solidno uvrstitev nad polovico lestvice.«

MITJA ČEBULEC

Borove in Sokolove najmlajše odbojkarice na skupnih pripravah

V Škofji Loki idealni pogoji za delo

V Škofji Loki se že šesto leto zaporedoma pripravljajo najmlajše Borove odbojkarice, katerim se je letos pridružilo še sedem igralk Sokola. Vseh odbojkaric je 47 in razdeljene so v 4 skupine. Še posebej razveseljivo je dejstvo, da prevladujejo najmlajše, ki sestavljajo skupini minivolleya (letnika 1977 in 1978) in super minivolleya, kjer vadijo dekleta rojena leta 1976. Tretjo skupino sestavljajo igralke Sokola, katerim se je pridružilo še nekaj borovk (v glavnem letnik 1973), v četrti skupini pa so borovke, ki so lani igrale v prvenstvih under 16 in under 14, letos pa bo ta ekipa zaradi številnih kadrovskih sprememb v Borovih vrstah nastopala v članskem prvenstvu.

Program dela, ki so si ga zadali trenerji Igor Gombač, Marko Kalc, Aleksander Koren, Silva Meulja, Igor Može in Igor Tul, je bil doslej v celoti izpolnjen in zato ni strahu, da dekleta ob koncu desetdnevnih priprav ne bi pokazala vid-

nega napredka pri obvladanju odbojcarskih elementov. Za ostalo delo skrbi predsednik odbojcarskega društva Bor Pino Rojc, ki je tudi vodja priprav. Dослед večjih problemov ni bilo, le v začetku se je pri nekaterih dekletih pojavilo domotožje, ki pa je bilo z dobro voljo vseh tudi na ustrezen način premagano.

Organizacija priprav je zelo dobra in pogoji za trening so idealni. V treh telovadnicah je na razpolago pet pokritih odbojcarskih igrišč z vsemi potrebnimi rekviziti, poleg tega pa so na zunanjih igriščih srednješolskega centra postavili še dve igrišči za minivolley. Starejše igralke trenirajo po pet ur dnevno, mlajše pa imajo dva treninga po uro in pol. Še posebej trening najmlajših je večkrat popestren z raznimi zabavnimi igricami, tako da se izognejo preveliki utrujenosti. V načrtu imajo tudi dve prijateljski tekmi in sicer z vrstnicami iz Škofje Loke in pa z Gorjami.

Ob teh pripravah pa je treba nekaj besed nameniti tudi medrštvenemu sodelovanju Bora in Sokola, ki sta se dogovorila za poglobitev stikov, še zlasti na mladinskem področju. Prvi sadovi so že vidni z udeležbo mladih sokolašic v Škofji Loki, kjer vadijo pod vodstvom Borovega trenerja Igorja Gombača, ki bo ekipo Sokola vodil tudi v prihodnjem prvenstvu.

V tem zapisu iz Škofje Loke naj zabeležimo tudi prošnjo vodstva Borove ekspedicije. Stari igralci namreč ob vseh urah kličejo po telefonu svoje hčerke, kar nekoliko moti normalen potek dela. Zato naj starši telefonirajo le v večernih urah med 19. in 21. uro (tel. 003864 — 62761).

Povratak deklet je predviden v nedeljo popoldne (približno ob 16.30) na sežansko železniško postajo, o točni uri prihoda pa bodo starši še obveščeni. (rg)

Te dni pri namiznoteniškem odseku ŠZ Bor

Treningi trenutno le za tekmovalno ekipo

Po velikošmarnih praznikih je Borov »vadeni stroj« stekel že skoraj v celoti. Približno polovica tekmovalcev se v raznih krajih udeležuje (ali pa se je udeležila že prej) tradicionalnih poletnih skupnih priprav, med ostalimi pa številni v svojem matičnem društvu v potu svojega obraza nabirajo prve moči in spretnosti, da bi pričakali novo sezono čim bolj pripravljeni.

Tako je v teh dneh stekla vadba tudi v namiznoteniškem odseku, kjer potekajo treningi vsak ponedeljek, sredo in četrtek alternativno, en teden zjutraj, naslednji pa v popoldanskih urah. Ti treningi so trenutno le za tekmovalno ekipo, v ospredju dela pa je

priprava najboljših Borove igralke Ane Bersan na finale mladinskih iger, v katerega se je uvrstila po gladkih zmagah v občinski, pokrajinski in deželni fazi. Kajpak predstavlja še sama uvrstitev v ta finale (ki bo oktobra v Fiuggiju) izjemen uspeh Borove namiznoteniške šole, katero vodi trener Marino Filipas, jasno pa je, da bo v Fiuggiju doseči kakršenkoli uspeh mnogo težje kot v kvalifikacijah. Voditelj Borovega namiznoteniškega odseka vsekakor gledajo z zaupanjem na nastop Bersanove, zlasti zaradi tega, ker bo morda imela ob sebi tudi svojo soigralko Gajo Galvani, kateri se, po

zadnjih vesteh, tudi odpira možnost za sodelovanje v finalu.

Celotna namiznoteniška dejavnost pri Boru, tudi za rekreativce, pa bo stekla v septembru. (-boj-)

Preživite razburljiv večer na hipodromu Montebello

nocoj ob 20.30

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

40.

Karakorum ima stanovitnejše vreme od Himalaje in to je za alpiniste, ki vložijo v tako odpravo kar lep kup denarja in časa in za katere je vreme najpomembnejša postavka uspeha, zelo pomembno dejstvo. Druga prednost Karakorumu pa je prav tista, zaradi katere pred leti odprav tam sploh ni bilo. Pravila, ki urejajo postopek za pridobitev dovoljenja za vzpon in sploh celoten potek odprave, so neprimerno manj obremenjena z neumnimi birokratskimi domislicami od tistih v Nepal. Dobiček je za odprave ob tem dvojen - prihrani se na živcih in pri denarju.

Vsi, ki smo že bili kdaj na odpravi v Himalajo, smo ves čas primerjali vse, kar nam je prišlo pred oči tam v Pakistanu, s tistim, kar smo imeli priložnost doživeti v Nepal - in Pakistanu jo je pri tem prav slabo odnesel. Najprej je bila tu tista grozna vročina Islamabad. V Karakorumu se namreč pleza sredi najhujšega poletja, medtem ko je v Himalajo treba iti spomladi ali jeseni, ko preneha monsunsko deževje. Bilo je 40 in tudi več stopinj Celzija in popolnoma smo razumeli, zakaj veljajo tukajšnji ljudje za lenuhe - mislim, da bi si prav vsak, ki ne leži cel dan v senci, zaslužil državno nagrado za pridnost. Potem so bile tu še dolgočasne peščene in kamnite puščave proti živozeleni razgibanosti Nepala, pa resne in skraj izumrle vasi za Skardujem, proti sproščeni živahnosti nepalskih, kjer na vsaki drugi hiši piše hotel in lahko v njih dobiš kokakolo, omleto in celo posteljo. Skratka, Nepal je bil v vsem lepši, boljši, prijaznejši, vse dokler nismo nad Baltorom zagledali fantastičnih granitnih stolpov Karakorumu.

Baltoro je skoraj 60 km dolg ledenik in edini prehod v osrčje karakorumskih gora. Na njegovem začetku smo se po sedmih dneh hoje skozi pesek in neznosno vročino, ob rdečih špicah Trango Towers, Uli Biaha in skupine Catedral zavedeli, da je tudi v Karakorumu lahko lepo. Še več - vsi tisti, ki smo plezali v Patagoniji, smo začutili, da je pred nami slika, ki se morda edina v svetu lahko primerja s tistim, kar na povsem drugem koncu sveta simbolizira Fitz Roy in Cerro Torre. Nikjer v Himalaji ni ničesar podobnega in dežela črnega granita je tu odnesla svojo prvo in najpomembnejšo zmago. Na Baltoru se nam je s tem odprl svet, ki smo ga tako želeli spoznati in zaradi katerega smo se tja tudi odpravili. Povsem drugače pa je Baltoro dojemalo naših 140 nosačev, ki so se s težkimi tovari na ramah lovili po kamenju njegove vršne morene.

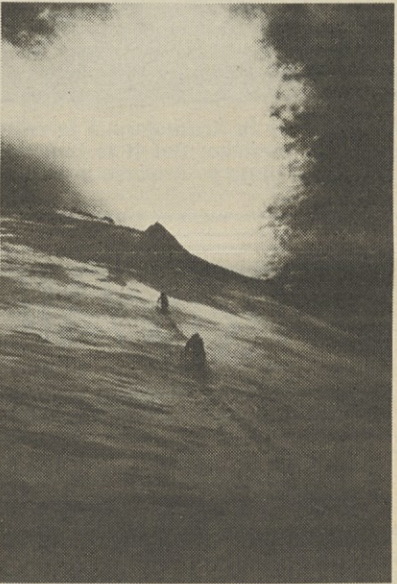
Ne marajo ga. Ne marajo ga zato, ker je hoja po njem nerodna, ker so noči na njem mrzle in ker ni nikjer prav ničesar, kar bi lahko zakurili in se ob ognju pogreli. Razlika nasproti udobni hoji po pesku v dolini in toplim puščavskim nočem je kar preveč opazna in če kje, potem so si na Baltoru zares zaslužili plačo, ki so jo na koncu dobili. V Evropi sicer zagotovo ne bi našli človeka, ki bi za tak denar nosil na svojem hrbtu 30 kg 10 dni daleč, za njihove razmere pa je plačilo kar precejšnje. Za primer so nam povedali, da si z zaslužkom z ene odprave lahko kupijo ženo.

Nosači so pravzaprav edini večji problem pri organizaciji odprave v Pakistan. V prvi vrsti so izredno dragi - kar trikrat dražji od nepalskih. Poleg tega jim je treba posebej priskrbeti

(in seveda tudi plačati) še hrano, za katero so v drugih državah sicer dolžni poskrbeti sami. Za to hrano so spet potrebni nosači, zanje spet hrana, pa spet nosači za to hrano itd. v neskončnost. Nekega dne smo se v Islamabadu spravili računati, koliko hrane in nosačev bomo na ta način potrebovali, pa hitro ugotovili, da je problem isti kot pri Ahilu in želvi. Ahil želve pač ne more dohiteti in vdani v usodo smo hrano nazadnje kupili kar »od oka«.

Prehod preko ledeniške razpoke

Plezanje med taborom II in taborom III

Najhuje pa je, da znajo nosači prav vsaki ekspediciji med potjo pripraviti kakšno zopno presenečenje. Odprav v Karakorum je vse več, nosačev je sredi sezone komaj še dovolj in v tej situaciji so se izučili umetnosti izsiljevanja. Sredi poti se enostavno zamislijo in nočejo naprej, dokler ne izsilijo plačila za dan hoje več, kot je to določeno v pravilih ministrstva za turizem. Odpravarjem se seveda mudi, ekspedicija je brez tovorov mrtva in običajno pristanejo. Poizkusili so tudi z nami, pa se jim zaradi vztrajnosti našega zveznega oficirja, za katerega so bila pravila ministrstva že kar sveta, izsiljevanje ni posrečilo.

pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!
Oglašam se v zvezi s člankom o Marku Lokarju z dne 6. 8. 1987. Ko sem ga prebral, sem bil na počitnicah; strastno sem listal po Primorskem dnevniku, saj imajo njegove strani zame kar domače nadih - zlasti daleč od doma; a ne tedaj! Članek mi je pustil res grenak priokus!

V hipu se mi je porodilo vprašanje, kako da je PD časopis, katerega smoter ni edinoletno priobčevanje golih novic, ampak tudi opravljanje pomembne (slovenske) prosvetne dejavnosti v nelahki zamejski stvarnosti, zdrknil na tako nizko časnikarsko in etično raven z dovoljenjem objave tegale članka.

Članek je kratko in malo le obrekovanje in obsojanje mladega košarkarja. Prav gotovo ga ni narekovala nuja po seznanjenju javnosti s pomembno vestjo ali pa želja po pravem poudarku na nekem nevsakdanjem pripetljaju.

Marku je namreč očitano, da se ni prikazal (neutemeljeno) pri ne vem katerem (pišem, ne da bi imel časopis pred sabo) nadvse pomembnem zboru Jadrana. Ker se je tale mladi »nepriprav« tolikanj pregrešil (pred Bogom, slovensko javnostjo ali kom?), si zanesljivo zasluži svoj okvirček - seveda s sliko - v edinem slovenskem dnevniku v Italiji, v katerem je doma-

la razgaljen v vsej svoji hudobiji in/ali nehvaležnosti (do koga?). Poleg tega pa je tako neizpodbitno »kriv«, da ga sploh ni treba vprašati, zakaj (čemu) je to storil!

Tako torej: sedemnajstletnik obsojen pred desetisočji, ne da bi mu bila dana mogočnost, da razloži to svoje dejanje.

Sam vem, da je fant treniral do šest ur na dan ali celo več; ali ni mogoče, da je ravno tedaj letoval? Ali da se ni počutil dobro? Ali... Nič koliko drugih razlogov je še!

Naj se povrnem na prejšnji odstavek: pred kom se je pregrešil? Pred Bogom? Domovino? Bržkone pa le nekemu ali nekaterim, ki imajo takšen položaj, da si dajo duška (maščujejo?) z žolčnim razmišljanjem in vprašanji, ki bralcu vsiljujejo odgovor, v glasilo Slovencev v Italiji, in vse to seveda, v recimo, diplomatski (ali je res tako?) obliki.

Ali je to časnikarstvo?

Ali je to, kar pričakujemo od našega dnevnika?

Zavedam se, da sem bil le preoster, toda vse to je v meni kar vzkipel. Nekorektnosti - toliko bolj javne - nisem nikoli trpel.

S spoštovanjem
Maksimiljan Gulič

Dragi Maksimiljan!

Žal mi je, da sem, čeprav nenamerano, povzročil vestnemu zamejskemu mladincu občutek grenkega priokusa ob branju športne strani PD.

Sam praviš, da vloga časopisa presega objavljanje golih vesti in s to trditvijo popolnoma soglašam.

Sploh pa se ne strinjam z obtožbami nizke časnikarske in etične ravni ter obrekovanja in obsojanja mladega košarkarja. Za v bodoče ti svetujem, da si bolj pazljivo prebereš, kar je zapisano, in da se namesto ugibanja o morebitnih razlogih Lokarjeve odsotnosti na prvem letošnjem zboru Jadranskih košarkarjev nekoliko bolj in bolje pozanimas o ozadiju in vzrokih, ali da pišeš svoje solidarnostne deklaracije s tekstom pred sabo.

Morda si bil predolgo na počitnicah in so ti mnoge stvari neznane. Marko Lokar se je zavestno odločil, da se ne bo udeležil prvega letošnjega skupnega zbora Jadranskih košarkarjev in vodstva, ker želi prestopiti v kvalitetnejšo sredino, konkretno k Stefanu. To se mi zdi povsem normalno in razumljivo za zelo dobrega košarkarja, ki ima take ambicije in jih lahko uresniči. Naglašam pa, da ne soglašam z načinom, ki ga je Marko izbral, da bi dosegel svoj cilj, kajti menim, da s tovrstnim ravnanjem škodi pred-

vsem sebi, saj bi lahko do konca pogajanj med kluboma treniral skupaj z drugimi jadrancovi. Okvirček si je zaslužil, zato ker je nedvomno kvaliteten igralec, z visokim potencialnim doletom in ker smo bralcem dolžni določena pojasnila, ko v italijanskem lokalnem časopisu berejo, da je oz. bo prestopil k Stefanu. Končno je Jadran, za naše razmere, vrhunski športni kolektiv, za katerega se zanima velika večina športnih ljubiteljev.

Toliko o tem. Sedaj pa bi te prosil, da navedeš samo en stavek »obtožnega okvirčka«, v katerem si zasledil žolčno razmišljanje, in kje in kdaj smo Lokarja obtožili nehvaležnosti in hudobije in, končno, kaj je javna nekorektnost.

Zelo cenim tvoj čut za pravičnost, zdi pa se mi, da je v tvojih izjavah malce preveč patosa, kar bi ti lahko škodilo, če nameravaš postati odvetnik. Hvaležen sem ti, da si me povzdignil na tak položaj, s katerega se lahko naravnost maščujem.

Vse preveč sprašuješ. Sam bi moral vedeti, kaj pričakuješ od našega dnevnika. Boga, Domovino itn. si pa prihrani za tehtnejše stvari, kajti gorje tistemu, ki bo njegovo ime po nemarnem izgovarjal...

Z odličnim spoštovanjem!
Igor Canciani

obvestila

VPIS ZA TENIŠKI TURNIR na Vrhu in v Štandrežu so podaljšali do danes, 26. t.m. Zainteresirani se lahko prijavijo pri Borisu Cotiču (Vrh, tel. 882380), Bojanu Makucu (Štandrež, tel. 20734) in na uradu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji v Gorici (tel. 33029).

ŠD SOKOL - ODBOJKARSKA SEKCIJA sporoča, da bo letos organiziralo tečaj v miniodbojki in za začetnice letnik 1973 in mlajše. Za informacije in vpisovanje: trgovina Aleksandra, Nabrežina center 142.

ROKOMETNI ODSEK ŠK KRAS - TRIMAC obvešča, da so treningi prve ekipe ob ponedeljkih, sredah in petkih od 19. do 21. ure v športno-kulturnem centru v Zgoniku.

PRIMOTOR KLUB poziva člane, naj se nujno udeležijo sestanka, ki bo v petek, 28. t. m., ob 20.30 v Lonjerju zaradi važnih sporočil glede tekme na Grobniku.

SPDT obvešča vse tiste, ki bi radi plačali redno letno članarino ali pa se na novo vpisali v društvo, da lahko to storijo v Tržaški knjigarni, Ulica sv. Frančiška 20.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 200.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - Žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

26. avgusta 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Primer bivšega kanclerja Sinowtza

V Avstriji ni dobro govoriti o preteklosti dr. Waldheima

DUNAJ — Odkar so se časopisni stolpiči začeli polniti z govoricami, da je bivši kancler dr. Fred Sinowatz odigral ključno vlogo pri posredovanju dokumentacije o vojni preteklosti predsedniškega kandidata dr. Kurta Waldheima, se kopičijo tudi prijave zoper zdajšnjega predsednika SPOE, njegovega nekdanjega šefa kanclerskega kabineta Hansa Puscha in tedanjega, zdaj že upokojenega direktorja državnega arhiva Rudolfa Necka.

Državno tožilstvo je prejšnji teden prejelo dvojce takšnih prijav, včeraj pa še tretjo. Vse tri so anonimne, in v vseh

treh se zahteva sodni postopek zoper Sinowtza, Puscha in Necka. Ni sicer povsem jasno, kdo so skriti tožitelji, jasno pa je, da je »OEVV Pressedienst« in ljudski stranki naklonjeno časopisje udarilo plat zvona, čim je v »Schweizerische Handelsblatt« Bruno Kreisky obtožil Sinowtza za predajo aktov o Waldheimu inozemstvu in po včerajšnjem izidu dunajskega Profila, v katerem se obtožujejo tudi nekateri funkcionarji FPOE v bivši mali koalicijski vladi (SPOE-FPOE), da so brskali po očitno tabuizirani preteklosti predsedniškega kandidata OEVP, in

izsledke posredovali kabinetu Sinowatz-Norbert Steger.

V anonimnih prijavah je govor o »zlorabi položajev« in o kršenju »državnih tajn«, vezanih na te položaje. Fred Sinowatz bo, za začetek, tako in tako stopil pred sodnike 2. septembra, kjer bo dokazoval, da je bilo pisanje novinarja Profila o domnevni izjavi tedanjega kanclerja Sinowtza (že v jeseni leta 1985 na partijskem kongresu socialistov na Gradiščanskem) - »treba je seznaniti avstrijsko javnost z Waldheimovo rjavo preteklostjo« - lažno. Na tem procesu bo cela vrsta prič, med drugimi tudi Bruno Kreisky, poleg Ottilie Matisek, nekdanje poslanke gradiščanske SPOE, ki da ima v svoji beležnici te Sinowtzeve besede zapisane. Za kanclerja Vranitzkega je obtoževanje Sinowtza, ki je zdaj šele zares zašel na strelisce nasprotnikov, »že stara zadeva, v zadnjih obtožbah ne nastopajo nobeni novi elementi«, tisto o »zlorabi položaja« je za Vranitzkega »politična drobnarija«, on sam pa da bo storil vse, da pripomore »h koncu te dramatizacije«.

Tako imenovana »Waldheimkomisija« (vojaških zgodovinarjev, ki naj bi raziskali njegovo preteklost) je spet zašla v težave. Član Izraela, Jehida Wallach, si bo, kot kaže, premislil. Sodeč po voditelju tega telesa, Švicarju Kurzu, so sklepni s 5 sodelavci. Če odpove Wallach, bodo spet samo štirje. Izraelski historik, kot kaže, noče sodelovati v komisiji zaradi njenega avstrijskega »koordinatorja« Manfreda Rauchensteinerja, ki je lansko leto, ko je avstrijski Aeroklub odkril ploščo Alexandru Loehru v prostorih neke dunajske vojašnice (in ki so jo morali potem na zahtevo oblasti nemudoma odstraniti), našel za tega Hitlerjevega generala dokaj pohvalne besede. »Loehr je bil nadpovprečno bister,« je dejal docent Rauchensteiner tedaj in »nikoli ni bil član NSDAP« (?).

BARBARA GORIČAR

Tudi njega daje ščeget

Tudi kraljevsko stražo v Londonu kdaj pa kdaj zasrbi nos pa si ne more pomagati drugače, kot takole... (AP)

Za Beograjčane kmalu originalni McDonnaldsovi hamburgerji

BEOGRAD — Jugoslovani bodo lahko jedli prave hamburgerje. McDonnald's odpira svojo prvo restavracijo v Beogradu, na križišču Nemanjine in Deligradske ulice.

Po prvih napovedih naj bi restavracijo odprli oktobra, vse pa kaže, da ne bo tako, in da bodo lahko Beograjčani srečni, če bodo lahko prve hamburgerje poskusili še pred koncem leta.

Prva prepreka za odprtje restavracije

je so jugoslovanski predpisi, ki so zadevo precej bolj zapletli, kot pa so pričakovali Američani. Še več težav pa jim povzroča zasebna palačinkarna, ki je trenutno v prostorih, v katerih je McDonnald's nameraval odpreti restavracijo. Da lastnik le-te svojih palačink ne namerava seliti, so ugotovili šele zdaj. In kaj jim daje upanje, da se bo do novega leta premislil, Tanjug ne poroča.

LRK: gorje kmetu, če je bogat

PEKING — V Sičvanu (jugozahodna Kitajska) si je uredil bivši kmet He Keren na lastne stroške destilerijo: liker je bil izvrsten, posli so cveteli, naenkrat pa je propadel! V zadnjih dveh letih je zgubil kar 70 milijonov lir: toliko denarja je posodil oziroma za toliko je prodal na up likerja krajevnim voditeljem partije ter vojakom, državi pa plačal 280 milijonov lir davkov. Pravi, da jih bo tožil.

Iz Sibirije v Prago

Sergej Bahta iz Krasnojarska je rešil gotove smrti v Sibiriji komaj rojeno medvedjo samičko. Dal ji je ime Daša in jo podaril znanstveni odpravi iz ČSSR, ki je plula po Jeniseju in je Dašo odpeljala v Prago z letalom (AP)

KRALJICA HAT

Riše in piše NIKOLA MITROVIĆ

III. epizoda — št. 12

IN RES, IZ VELIKE KOLIBE SO ZAČELI PRIHAJATI DOMAČINI... BILI SO NENAVADNO RESNI...

KRENILI SO SKOZI DŽUNGLO...

LE KAM GREDO IN ČEMU?

PAZI, DA TE NE OPAZIMO!

JAZ BOM POIZKUSIL NAJTI NAJINO KRALJICO, TI PA POJDI ZA NJAMI!

ZDI SE MI, DA SO V NEKAČNEM TRANSU...

V Grčiji spor med cerkvijo in državo

ATENE — Vodstvo grške pravoslavne cerkve se je odločilo, da bo iz državne banke dvignilo ves denar, ki je v cerkveni lasti (okrog 120 milijard drahem, oz. 1200 milijard lir) in ga bo položilo v zasebne bančne ustanove. Gre za prihranke cerkva, samostanov, verskih skladov, združenj in verskih ustanov.

Sprejemu sklepa je nedvomno veliko prispeval predsedniški odlok, s katerim bodo razlastili skoraj vso zemljo, ki je last grške pravoslavne cerkve. Škofovski zbor se je tako odločil, da bodo raje vložili svoj denar v zasebne banke, »da bi ne imeli v bodočem drugih težav«, zasebniki so namreč neodvisni od vladnih sklepov.

Sicer je predsedniški sklep prejšnji teden začasno zamrznil minister za vzgojo in vero Antonis Trizis. O odloku se bo moralo sicer še izreči ustavno sodišče in izgleda, da ga bo sodišče zavrnilo, saj je v nasprotju s tretjim členom grške ustave, ki pravi, da je »grška pravoslavna cerkev samostojna in jo upravlja sinoda«.

Vlada namerava razdeliti razlaščeno zemljo kmetijskim združenjem, ki jih bo v kratkem ustanovila, sklepu sicer grška cerkev ne nasprotuje, zahteva pa, da bi ona sprejela odločitev, komu naj bi dali zemljo. Vsekakor so odnosi med grško cerkvijo in državo zaenkrat zelo napeti, vsi zato nestrpnost pričakujejo bližnje srečanje med predsednikom Papandreou in nadškofom Serafimom. V vsakem primeru pa so si stališča dveh veljakov zaenkrat zelo oddaljena.

V veselje bi rada

Mae C. Jemison je prva temnopolta kandidatka za mesto kozmonavtko v ZDA. Tule sedi v vesoljskem trajektu (AP)

V ZDA zaplenili 940 kg kokaina

LOS ANGELES — V Kaliforniji so te dni postavili nov rekord v kvantiteti zaplenjenega mamila, zaplenili so namreč kar 940 kilogramov kokaina v skupni vrednosti 363 milijonov dolarjev (okrog 500 milijard lir). V past policije je z obilnim plenom padla tudi trojica Kolumbijcev, kokain pa je bil skrit v hiši 35-letnega Miguela Trevina, enega izmed aretiranih.

Namestnik šefa policije Los Angelesa Barry Wade je včeraj na tiskovni konferenci dejal, da ima sedaj kalifornijsko velenost, v katerem so marca zasegli že 850 kilogramov kokaina, nezavidljiv rekord ameriške prestolnice v trgovanju s kokainom.

Policija je prišla razpečevalcem na sled pred par tedni, ko jih je informator obvestil o prihodu nove pošiljke kokaina iz Kolumbije. Policija je iz istega vira tudi zvedela, da je prav Miguel Trevino vezni člen verige, zato mu je postavila za pete agente v civilu.

Trevino stanuje v boljši četrti San Fernando Valley in je imel v petek zmenek s kolumbijskima pajdašema: 21-letnim Josejem Luisom Avillo in 26-letnim Apontejem Londono. Obnašanje trojice je takoj vzbudilo sum. Trevino in dvojica so si namreč izmenjali avtomobile, mož pa je s »sposojenim« avtomobilom zapeljal v svojo garažo. Deset minut kasneje je Trevino ponovno odpeljal na kraj zmenka in je vso stvar ponovil še enkrat. Vse skupaj so prekinili policijski agenti, ki so v »sposojenem« avtomobilu našli 68 kilogramov kokaina, na domu Miguela Trevina pa še ostalo. Kljub nedvomno veliki količini kokaina je namestnik policije v Los Angelesu prepričan, da so vsi trije le manjše ribe, preiskava pa zato skuša ugotoviti glavne organizatorje neverjetnega biznisa. Samo v letošnjem letu so v Los Angelesu zaplenili že 4.100 kilogramov kokaina v skupni vrednosti milijarde in pol dolarjev (2.000 milijard lir).